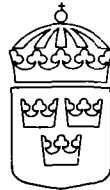

Regeringens proposition 1991/92:60

om skattepolitik för tillväxt

Prop.
1991/92:60

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 31 oktober 1991.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Bo Lundgren

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås grundläggande förändringar av den svenska skattepolitiken. Tillväxthämmande inslag i beskattningen lindras och kapitalinkomstbeskattningen läggs om i riktning mot ett internationellt konkurrenskraftigt system. I detta första steg sätts åtgärder som främjar småföretagsverksamhet och sparande i centrum.

Förmögenhetsskatten slopas redan i år för arbetande kapital i företag och avskaffas helt fr.o.m. år 1994. Skatteplikten slopas redan i år även för aktier på OTC- och O-listorna. Samtidigt slopas det översta skiktet i förmögenhetsskatteskalen. Fr.o.m. år 1992 faller även mellanskiktet i skatteskalen bort så att skatten blir proportionell med en skattesats på 1,5 %. Procentsatsen för spärrbeloppet i begränsningsregeln sänks redan i år till 55 % samtidigt som sambeskattningen av fosterföräldrar och fosterbarn slopas.

Arvs- och gåvoskatten sänks kraftigt. Redan fr.o.m. den 1 januari 1992 tas den högsta skattesatsen ner till 30 %.

I propositionen föreslås också att skatten på kapitalinkomster sänks från 30 % till 25 % fr.o.m. den 1 januari 1993.

Redan för inkomståret 1992 sänks skatten på aktievinster till 25 %. Beskattningen av värdepappersfonder och kapitalförsäkringar reduceras också till 25 % fr.o.m. den 1 januari 1992. Samtidigt sänks avkastnings-skatten på privata pensionsförsäkringar från 15 till 10 %.

Vidare föreslås att de nuvarande begränsningarna i avdragsrätten för ränteutgifter i inkomstlaget kapital tas bort nästa år. Fri kvittning av

ränteutgifter tillåts inom inkomstslaget men det skattemässiga värdet av underskott begränsas enligt förslaget genom att den del av ett underskott som överstiger 100 000 kr. endast ger skattereduktion med 21 % under år 1992 och med 18 % fr.o.m. år 1993.

I propositionen föreslås också en ändring av de särskilda reglerna för beskattning av utdelning och reavinst som härrör från fåmansföretag. En möjlighet ges att beräkna utrymmet för kapitalbeskattad utdelning och reavinst på aktier som förvärvats före år 1990 med utgångspunkt i aktiernas värde vid utgången av år 1990. Den nya regeln får användas redan för inkomståret 1991.

Den allmänna löneavgiften slopas vid utgången av detta år.

Den särskilda löneskatten sänks till 21,85 % som en följd av att den allmänna löneavgiften försvinner.

Förslag läggs fram om att socialavgifterna på bidrag till vinstandelsstiftelser skall avskaffas vid utgången av år 1991.

Skogsvårdsavgiften halveras vid kommande årsskifte för att sedan avvecklas vid halvårsskiftet 1992.

I avvaktan på det pågående utredningsarbetet om den framtida beskattningen av enskilda näringsidkare uppskjuts tillämpningen av reglerna om räntefördelning.

För skadeförsäkringsföretagen föreslås särskilda regler vid 1992 års taxering för att öka företagens reserveringsutrymme. Säkerhetsreserven anses som skuld vid survberäkningen endast till den del den överstiger 70 % av säkerhetsreserven enligt bokslutet till ledning för 1991 års taxering.

1 Förslag till Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

Härigenom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928:370)

dels att punkt 3 av anvisningarna till 19 § skall upphöra att gälla,

dels att 19 och 20 §§, punkterna 4, 23 och 33 av anvisningarna till 23 §, punkt 6 av anvisningarna till 46 § samt punkterna 12 och 13 av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:650) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny bestämmelse, punkt 17 av anvisningarna till 22 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 §¹

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:

vad som vid bodelning tillfallit make eller sambo eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdraging på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdraging på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962:381) om allmän försäkring, lagen (1954:243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977:265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977:267) om krigsskadeersättning till sjömän om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skattepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller annan ansvarighetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring, samt belopp som arbetsgivare utan att försäkring har tecknats för anställdas räkning betalar ut och som motsvarar ersättning på grund av grupplivförsäkring, i den mån beloppet inte väsentligt överstiger vad som utgår för befattningshavare i statens tjänst;

försäkringsersättning eller annan ersättning för skada på egendom, dock

¹Senaste lydelse 1990:1457.

att skatteplikt föreligger dels i den mån ersättningen avser annan byggnad än privatbostad eller markanläggning, dels i den mån köpeskilling, som skulle ha influtit om den försäkrade eller skadade egendomen i stället hade sålts, hade varit att hänföra till intäkt av näringsverksamhet och dels i den mån ersättningen eljest motsvarar skattepliktig intäkt av eller avdragsgill omkostnad för näringsverksamhet;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt lagen (1956:293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, som icke utgör vederlag vid avyttring av egendom, i den mån givaren enligt 20 § eller punkt 5 av anvisningarna till 46 § icke är berättigad till avdrag för utgivet belopp;

stipendium som är avsett för mottagarens utbildning och inte utgör ersättning för arbete som har utförts eller skall utföras för utgivarens räkning;

stipendium som är avsett för andra ändamål och som inte utgår periodiskt och inte utgör ersättning för arbete som har utförts eller skall utföras för utgivarens räkning;

studiestöd enligt 3 eller 4 kap. studiestödslagen (1973:349), internatbidrag, studielån och resekostnadsersättning enligt 6 och 7 kap. samma lag samt sådant särskilt bidrag vilket enligt av regeringen eller statlig myndighet meddelade bestämmelser utgår till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådant bidrag likställda, och äger i följd härav den bidragsberättigade icke göra avdrag för kostnader som avsetts skola bestridas med bidrag av förevarande slag;

allmänt barnbidrag och förlängt barnbidrag, samt barnpension enligt lagen om allmän försäkring till den del pensionen efter varje avliden förälder inte överstiger 0,4 basbelopp;

lön eller annan gottgörelse, för vilken skall erläggas skatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

handikappersättning enligt 9 kap. 2 och 3 §§ lagen om allmän försäkring, sådan del av vårdbidrag enligt 9 kap. 4 och 4 a §§ samma lag som utgör ersättning för merkostnader, ersättning för merutgifter för resor enligt 3 kap. 7 a § samma lag eller enligt 3 kap. 5 d § lagen om arbetsskadeförsäkring eller 10 § lagen om statligt personskadeskydd, särskilt pensionstillägg enligt lagen (1990:773) om särskilt pensionstillägg till folkpension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn samt hemsjukvårdsbidrag och hemvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller

landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962:392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadsbidrag som avses i lagen (1988:786) om bostadsbidrag;

bidrag enligt lagen (1988:1463) om bidrag vid adoption av utländska barn;

ersättning som fastställts av allmän domstol eller utgått av allmänna medel till den som — utan att det skett yrkesmässigt — inställt sig inför domstol eller annan myndighet, om ersättningen avser reseersättning, traktamente eller ersättning för tidspillan;

hittelön samt ersättning till den som i särskilt fall räddat person eller egendom i fara eller bidragit till avslöjande eller gripande av person som begått brott;

sedvanlig ersättning till den som lämnat organ, blod eller modersmjölk;

tävlingsvinst som inte hänför sig till anställning eller uppdrag och som utgår i annan form än kontant eller därmed likställd ersättning, om vinsten avser minnesföremål eller värdet inte överstiger 0,01 basbelopp avrundat till närmaste hundratal kronor;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från personalstiftelse ur medel, för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

gottgörelse som arbetsgivare uppburit från pensionsstiftelse, till den del stiftelsen ej ägt andra medel för att lämna gottgörelsen än sådana för vilka avdrag icke åtnjutits vid avsättning till stiftelsen;

intäkter av försäljning av vilt växande bär och svampar samt kottar som den skattskyldige själv plockat till den del intäkterna under ett beskattningsår inte överstiger 5 000 kronor och inte kan hänföras till näringsverksamhet som utgör rörelse eller till lön eller liknande förmån;

ränta enligt 61 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, 69 § 1 och 2 mom., 69 a § tredje stycket eller 75 a § fjärde stycket uppbördslagen (1953:272), 36 § 3 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt, 22 § tullagen (1973:670), 20 § lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar, 5 kap. 13 § lagen (1984:151) om punktskatter och prisregleringsavgifter, 40 § lagen (1984:404) om stämpelskatt vid inskrivningsmyndigheter, 24 § lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare eller 32 och 34 §§ tullagen (1987:1065);

ränta som enligt bestämmelserna i 3 kap. 23 § 4 och 5 lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter inte redovisas i kontrolluppgift om sådan ränta för den skattskyldige under ett beskattningsår sammanlagt inte uppgår till 500 kronor;

ränta som enligt bestämmelserna i 3 kap. 23 § 4 och 5 lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter inte redovisas i kontrolluppgift om sådan ränta för den skattskyldige under ett beskattningsår sammanlagt inte uppgår till 500 kronor.

sådant statligt bostadsstöd som avses i punkt 3 av anvisningarna.

Beträffande ersättning som utfaller på grund av avtalsgruppsjukförsäkring gäller särskilda bestämmelser i 32 § 3 a mom. och punkt 12 av anvisningarna till 22 §.

(Se vidare anvisningarna.)

20 §²

Vid beräkningen av inkomsten från särskild förvärvskälla skall alla omkostnader under beskattningsåret för intäkternas förvärvande och bibehållande avräknas från samtliga intäkter i pengar eller pengars värde (bruttointäkt) som har influtit i förvärvskällan under beskattningsåret.

Avdrag får inte göras för:

den skattskyldiges levnadskostnader och därtill hänförliga utgifter, såsom vad skattskyldig utgett som gåva eller som periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning till person i sitt hushåll;

sådana kostnader för hälsovård, sjukvård samt företagshälsovård som anges i anvisningarna;

kostnader i samband med plockning av vilt växande bär och svampar eller kottar till den del kostnaderna inte överstiger de intäkter som är skattefria enligt 19 §;

värdet av arbete, som i den skattskyldiges förvärvsverksamhet utförts av den skattskyldige själv eller andre maken eller av den skattskyldiges barn som ej fyllt 16 år;

ränta på den skattskyldiges *egen* ränta på den skattskyldiges *eget* kapital som har nedlagts i hans kapital som har nedlagts i hans förvärvsverksamhet; förvärvsverksamhet;

svenska allmänna skatter;

kapitalavbetalning på skuld;

ränta enligt 8 kap. 1 § studiestödslagen (1973:349);

avgift enligt lagen (1972:435) om överlastavgift;

avgift enligt 10 kap. plan- och bygglagen (1987:10);

avgift enligt 10 kap. 7 § utlånningslagen (1989:529);

avgift enligt 26 § arbetstidslagen (1982:673);

skadestånd, som grundas på lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet eller annan lag som gäller förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare, när skadeståndet avser annat än ekonomisk skada;

företagsbot enligt 36 kap. brottsbalken;

straffavgift enligt 8 kap. 7 § tredje stycket rättegångsbalken;

belopp för vilket arbetsgivare är betalningsskyldig enligt 75 § upp-
bördslagen (1953:272) eller för vilket betalningsskyldighet föreligger på grund av underlåtenhet att göra avdrag enligt lagen (1982:1006) om avdrags- och uppgiftsskyldighet beträffande vissa uppdragsersättningar;

avgift enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift;

kontrollavgift enligt (1984:318) kontrollavgift enligt *lagen*
om kontrollavgift vid olovlig (1984:318) om kontrollavgift vid
parkering; olovlig parkering;

överförbrukningsavgift enligt ransoneringslagen (1978:268);

²Senaste lydelse 1990:1421.

vattenföreningssavgift enligt lagen (1980:424) om åtgärder mot vattenförening från fartyg;

avgift enligt 3 § lagen (1975:85) med bemyndigande att meddela föreskrifter om in- eller utförsel av varor;

lagringsavgift enligt lagen (1984:1049) om beredskapslagring av olja och kol eller lagen (1985:635) om försörjningsberedskap på naturgasområdet;

avgift enligt 18 § lagen (1902:71 s. 1), innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar;

ränta på lånat kapital till den del räntan motsvaras av sådan eftergift avränta eller amortering eller täcks av sådant statligt bidrag som avses i punkt 3 av anvisningarna till 19 §;

kapitalförlust m. m. i vidare mån än som särskilt föreskrivs;

mättnings- och granskningsavgift som avses i 2 § lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 22 §

17. Till intäkt räknas statligt räntebidrag för bostadsändamål.

till 23 §

4.³ Avdrag som för ränta får göras vid återbetalning av *sådant statligt bidrag som avses i punkt 3 av anvisningarna till 19 §. Avdrag får inte göras med större belopp än som tidigare har avräknats från erlagd ränta.*

Avdrag får inte göras för kostnad för reparation och underhåll som utförts i samband med sådan ombyggnad för vilken genom *preliminärt eller slutligt beslut lån eller bidrag beviljats enligt bostadsfinansieringsförordningen (1974:946), förordningen (1977:332) om statligt stöd till energibesparande åtgärder i bostadshus m. m., kungörelsen (1974:255) om tilläggs lån till kulturhistoriskt värdefull bebyggelse, kungörelsen (1962:538) om förbättringslån, bostadslånekungörelsen (1967:552) eller ombyggnadslåneförordningen för bostäder (1986:693), till den del kostnaden*

4. Avdrag som för ränta får göras vid återbetalning av statligt *räntebidrag för bostadsändamål.*

Avdrag får inte göras för kostnad för reparation och underhåll som utförts i samband med sådan ombyggnad för vilken *statligt räntebidrag* beviljats, till den del kostnaden för reparation och underhåll tillsammans med ombyggnadskostnaden inte överstiger den i bidragsärendet godkända eller beräknade kostnaden (*bidragsunderlaget*).

³Senaste lydelse 1990:650.

för reparation och underhåll tillsammans med ombyggnadskostnaden inte överstiger den i låne- eller bidragsärendet godkändakostnaden, samt kostnad för reparation och underhåll för vilken bidrag har beviljats enligt förordningen (1983:974) om statligt räntestöd vid förbättring av bostadshus, till den del kostnaden inte överstiger den i bidragsärendet beräknade kostnaden.

Beviljas vid ärendets slutliga avgörande hos länsmyndigheten inte sådant lån eller bidrag som nyss nämnts eller begränsas långivningen till att avse bara visst slag av ombyggnadsarbeten och skall på grund härav avdrag medges för kostnad för reparation och underhåll gäller följande. Har värdeminskingsavdrag enligt bestämmelserna i punkt 6 av anvisningarna tidigare medgetts skall motsvarande belopp avräknas från de kostnader, för vilka avdrag får ske enligt vad nyss sagts. Underlaget för beräkning av värdeminskingsavdrag skall därvid minskas med belopp motsvarande det på vilket avdraget beräknats.

Innebär det nya beslutet att lån eller bidrag beviljas med högre belopp än som följer av det tidigare beslutet, eller ändras det tidigare beslutet på sådant sätt att avdrag för reparation eller underhåll för tidigare beskattningsår av annat skäl medgivits med för högt belopp, skall därav föranledda tillägg till den för tidigare år fastställda inkomsten och övriga ändringar i stället vidtagas för det beskattningsår under vilket det nya beslutet om lån eller bidrag meddelats.

23.⁴ Avdrag får göras för skogs-vårdsavgift, fastighetsskatt och särskild löneskatt på pensionskostnader och speciella för näringsverksamheten utgående skatter och avgifter till det allmänna. Däremot får svenska allmänna

Om ett beslut fattas som innebär att bidragsunderlaget minskas och skall på grund härav avdrag medges för kostnad för reparation och underhåll gäller följande. Har värdeminskingsavdrag enligt bestämmelserna i punkt 6 av anvisningarna tidigare medgetts skall motsvarande belopp avräknas från de kostnader, för vilka avdrag får ske enligt vad nyss sagts. Underlaget för beräkning av värdeminskingsavdrag skall därvid minskas med belopp motsvarande det på vilket avdraget beräknats.

Innebär ett beslut om ändrat bidragsunderlag att avdrag för reparation eller underhåll för tidigare beskattningsår medgivits med för högt belopp, skall därav föranledda tillägg till den för tidigare år fastställda inkomsten och övriga ändringar i stället vidtagas för det beskattningsår under vilket det nya beslutet meddelats.

23. Avdrag får göras för fastighetsskatt och särskild löneskatt på pensionskostnader och speciella för näringsverksamheten utgående skatter och avgifter till det allmänna. Däremot får svenska allmänna skatter inte dras av (se 20 §).

⁴Senaste lydelse 1991:692.

skatter inte dras av (se 20 §).

Premie för grupplivförsäkring, som tecknats av fysisk person i hans egenskap av utövare av viss näringsverksamhet, utgör avdragsgill omkostnad i näringsverksamheten. Om den ersättning, som kan komma att utfalla på grund av försäkringen, utgår efter väsentligt förmånligare grunder än vad som gäller enligt grupplivförsäkring får befattningshavare i statens tjänst, skall dock endast den del av premien som kan anses motsvara förmåner enligt grupplivförsäkring för nämnda befattningshavare räknas som omkostnad i näringsverksamheten.

Avdrag medges för kostnader för egen hälsovård i den mån förmån av fri sådan vård för anställd är skattefri enligt 32 § 3 b mom. första stycket.

Bestämmelserna i punkt 6 av anvisningarna till 33 § om avdrag för avgift till erkänd arbetslöshetskassa gäller också beträffande inkomst av näringsverksamhet.

Bestämmelserna i punkt 4 av anvisningarna till 33 § om avdrag för kostnader för resor till och från arbetsplatsen gäller också beträffande inkomst av näringsverksamhet.

33.⁵ Avdrag medges för förlust vid icke yrkesmässig avyttring (realisationsförlust) av tillgång eller förpliktelse i fråga om vilken, om realisationsvinst i stället hade uppkommit, vinsten skulle ha utgjort intäkt av näringsverksamhet. Vid inkomstberäkningen i ett handelsbolag begränsas avdraget för realisationsförlust på sätt anges i 3 § 2 mom. femte stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt såvida inte innehavet av tillgången eller förpliktelsen betingas av näringsverksamhet som bedrivs av den skattskyldige eller annan som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå den skattskyldige nära.

Premie för grupplivförsäkring, som tecknats av fysisk person i hans egenskap av utövare av viss näringsverksamhet, utgör avdragsgill omkostnad i näringsverksamheten. Om den ersättning, som kan komma att utfalla på grund av försäkringen, utgår efter väsentligt förmånligare grunder än vad som gäller enligt grupplivförsäkring för befattningshavare i statens tjänst, skall dock endast den del av premien som kan anses motsvara förmåner enligt grupplivförsäkring för nämnda befattningshavare räknas som omkostnad i näringsverksamheten.

33. Avdrag medges för förlust vid icke yrkesmässig avyttring (realisationsförlust) av tillgång eller förpliktelse i fråga om vilken, om realisationsvinst i stället hade uppkommit, vinsten skulle ha utgjort intäkt av näringsverksamhet. Vid inkomstberäkningen i ett handelsbolag begränsas avdraget för realisationsförlust på sätt anges i 3 § 2 mom. tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt såvida inte innehavet av tillgången eller förpliktelsen betingas av näringsverksamhet som bedrivs av den skattskyldige eller annan som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå den skattskyldige nära.

till 46 §

6.⁶ Avdrag för avgift för pensionsförsäkring medges endast om försäkringen ägs av den skattskyldige.

⁵Senaste lydelse 1990:1421.

⁶Senaste lydelse 1991:692.

Avdraget får inte överstiga summan av

1. den skattskyldiges inkomst av aktiv näringsverksamhet före avdrag enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 §, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter,

2. inkomst av tjänst, med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i och

3. inkomst ombord enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning för antingen beskattningsåret eller året närmast dessförinnan

och beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst. Avdraget får uppgå till högst ett belopp motsvarande det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för året närmast före taxeringsåret och dessutom i fråga om

a. inkomst av aktiv näringsverksamhet till sammanlagt högst 25 procent av inkomsten före avdrag enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 §, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen om socialavgifter till den del den inte överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp samt högst 20 procent av den del av nyss nämnda inkomst som överstiger tjugo men inte fyrtio gånger nämnda basbelopp,

b. inkomst av anställning om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och inte är anställd i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 20 e femte stycket av anvisningarna till 23 § till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den inte överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men inte trettio gånger nämnda basbelopp eller

c. annan inkomst av tjänst, med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i, och inkomst ombord enligt lagen om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning till högst 10 procent av den del av inkomsten som överstiger tio men inte tjugo gånger samma basbelopp. — Avdrag enligt detta stycke beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall tas upp till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Om den skattskyldige har inkomst av aktiv näringsverksamhet från mer än en förvärvskälla får avdrag beräknat enligt detta stycke inte överstiga det avdrag som kunnat göras om inkomsten varit hänförlig till en och samma förvärvskälla. Har den skattskyldige inkomster som kan grunda rätt till avdrag enligt detta stycke både i inkomstslaget näringsverksamhet och som allmänt avdrag skall den del av avdraget som beräknas på ett basbelopp fördelas efter respektive avdragsgrundande inkomsts andel av de sammanlagda avdragsgrundande inkomsterna.

Om särskilda skäl föreligger får skattemyndigheten efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring får medges med högre belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som inkomst endast av tjänst med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får avdrag medges högst med belopp, beräknat som för skattskyldig som avses i andra stycket b. Har sådan skattskyldig erhållit särskild ersättning i samband med att anställning upphört och har han ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får dock avdrag medges med högre belopp. Avdrag som avses i de två närmast föregående meningarna får dock inte beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 20 e femte stycket av anvisningarna till 23 §. Har skattskyldig, som — själv eller genom förmedling av juridisk person — bedrivit näringsverksamhet, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på inkomst av kapital som är hänförlig till försäljning av förvärvskällan före avdraget, på inkomst av passiv näringsverksamhet före avdraget samt på sådan intäkt av tjänst som avses i 32 § 1 mom. första stycket h. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige drivit näringsverksamheten, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tas till den skattskyldiges övriga pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6. Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för det år driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som nettointäkt av förvärvskällan i förekommande fall före avdraget, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen om socialavgifter och sådan inkomst av kapital som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Har skattemyndigheten enligt punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 31 § medgivit att dödsbo tar pensionsförsäkring, anger skattemyndigheten det högsta belopp varmed avdrag för avgift för försäkringen får medges. Härvid iaktas i tillämpliga delar bestämmelserna i detta stycke om avdrag för skattskyldig som upphört med driften i en förvärvskälla. Skattemyndighetens beslut i fråga som avses i detta stycke får överklagas hos riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Har skattskyldig erlagt avgift som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6 men har avdrag för avgiften helt eller delvis inte kunnat utnyttjas enligt bestämmelserna i andra stycket, medges avdrag för ej utnyttjat belopp vid

taxering för det påföljande beskattningsåret. Sådant avdrag medges dock inte med belopp som tillsammans med erlagd avgift sistnämnda år överstiger vad som anges i andra stycket.

Oavsett föreskrifterna i de föregående styckena medges avdrag för avgift som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6 inte med högre belopp än skillnaden mellan sammanlagda beloppet av inkomster från olika förvärvskällor och övriga avdrag enligt 46 §. Avdrag, som på grund av vad nu sagts inte kunnat utnyttjas vid taxeringen för det beskattningsår då avgiften betalades, får utnyttjas senast vid taxeringen för sjätte beskattningsåret efter betalningsåret. Inte heller i sistnämnda fall får avdraget överstiga vad som återstår sedan övriga avdrag enligt 46 § gjorts.

Om avdrag medges enligt tredje stycket sjätte meningen på grund av att aktier eller andelar i fåmansföretag avyttrats skall avdraget i första hand göras som allmänt avdrag. Avdraget begränsas till ett belopp motsvarande det lägsta av den del av vinsten vid avyttringen som tas upp som intäkt av tjänst och inkomsten av tjänst före avdraget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas som allmänt avdrag får avdrag göras i inkomstslaget kapital enligt 3 § 2 mom. *åttonde* stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. I det fall avdrag medges på grund av att andelar i fåmansägt handelsbolag avyttrats skall avdrag göras i inkomstslaget kapital enligt 3 § 2 mom. *åttonde* stycket lagen om statlig inkomstskatt.

Om avdrag medges enligt tredje stycket sjätte meningen på grund av att aktier eller andelar i fåmansföretag avyttrats skall avdraget i första hand göras som allmänt avdrag. Avdraget begränsas till ett belopp motsvarande det lägsta av den del av vinsten vid avyttringen som tas upp som intäkt av tjänst och inkomsten av tjänst före avdraget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas som allmänt avdrag får avdrag göras i inkomstslaget kapital enligt 3 § 2 mom. *sjätte* stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. I det fall avdrag medges på grund av att andelar i fåmansägt handelsbolag avyttrats skall avdrag göras i inkomstslaget kapital enligt 3 § 2 mom. *sjätte* stycket lagen om statlig inkomstskatt.

12.⁷ *Ifråga om intäkt enligt punkt 16 av anvisningarna till 22 § gäller vid 1993–1995 års taxeringar att underlaget för räntefördelning multipliceras med 55, 70 respektive 85 procent av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret.*

12. Intäkt enligt punkt 16 av anvisningarna till 22 § (*räntefördelning*) skall inte påföras vid 1992 och 1993 års taxeringar, eller, om den skattskyldige på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras för inkomst från företaget vid 1993 års taxering, vid 1994 års taxering. Vid 1994 och 1995 års taxeringar skall underlaget för räntefördelning multipliceras med 70 respektive 85 procent av statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret.

13.⁸ Vid tillämpning av bestämmelserna om räntefördelning i punkt 16 tredje stycket av anvis-

13. Vid tillämpning av bestämmelserna om räntefördelning i punkt 16 tredje stycket av anvis-

⁷Senaste lydelse 1990:1421.

⁸Senaste lydelse 1990:1421.

ningarna till 22 § skall vid 1992—1999 års taxeringar i fråga om delägare i handelsbolag, utöver vad som följer av fjärde stycket i nämnda punkt, bortses från en övergångspost. Övergångsposten är ett belopp motsvarande ett negativt underlag för räntefördelning vid 1992 års taxering, eller, om delägaren på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras för inkomst från handelsbolaget detta år, vid 1993 års taxering, till den del detta negativa underlag överstiger fribeloppet. Vid beräkning av skillnadsbeloppet enligt tredje stycket tredje och fjärde meningarna i nämnda punkt skall tillgångar som avses där tas upp till det högsta av de värden som följer av 6 § andra stycket lagen om skatteutjämningsreserv.

Övergångsposten skall reduceras i den mån delägarrens nettouttag från bolaget (uttag utöver tillskott) under beskattningsår som taxerats år 1991 överstigit såväl hans skattepliktiga nettoinkomst från bolaget (skattepliktiga inkomster utöver avdragsgilla underskott) som hans andel av bolagets resultat. *Någon räntefördelning skall dock inte ske vid 1992 års taxering, eller, om delägaren på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras för inkomst av handelsbolaget detta år, vid 1993 års taxering.*

ningarna till 22 § skall vid 1993—1999 års taxeringar i fråga om delägare i handelsbolag, utöver vad som följer av fjärde stycket i nämnda punkt, bortses från en övergångspost. Övergångsposten är ett belopp motsvarande ett negativt underlag för räntefördelning vid 1993 års taxering, eller, om delägaren på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras för inkomst från handelsbolaget detta år, vid 1994 års taxering, till den del detta negativa underlag överstiger fribeloppet. Vid beräkning av skillnadsbeloppet enligt tredje stycket tredje och fjärde meningarna i nämnda punkt skall tillgångar som avses där tas upp till det högsta av de värden som följer av 6 § andra stycket lagen om skatteutjämningsreserv.

Övergångsposten skall reduceras i den mån delägarrens nettouttag från bolaget (uttag utöver tillskott) under beskattningsår som taxerats år 1991 och 1992 överstigit såväl hans skattepliktiga nettoinkomst från bolaget (skattepliktiga inkomster utöver avdragsgilla underskott) som hans andel av bolagets resultat.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1993 års taxering i den mån inte annat följer av punkterna 1-3 nedan.

1. Äldre föreskrifter i punkt 4 första stycket av anvisningarna till 23 § skall alltjämt tillämpas om bidraget uppburits före ikraftträdandet. Äldre föreskrifter i punkt 4 andra - fjärde styckena tillämpas alltjämt om det ursprungliga beslutet om lån och bidrag fattats före ikraftträdandet.

2. Äldre föreskrifter i punkt 23 av anvisningarna till 23 § tillämpas alltjämt i fråga om skogsvårdsavgift som belöper på tid före den 1 juli 1992.

3. De nya bestämmelserna i punkterna 12 och 13 av övergångsbestämmelserna till lagen (1990:650) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas första gången vid 1992 års taxering.

2 Förslag till Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 2 § 6 och 7 mom., 3 § 1, 2, 4 och 12 mom., 10 §, 10a § samt 27 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

6 mom.² Med *livförsäkringsföretag* förstås i denna lag företag vars försäkringsrörelse uteslutande eller så gott som uteslutande avser personförsäkring (livförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring, avgångsbidragförsäkring samt arbetslöshetsförsäkring).

Med *skadeförsäkringsföretag* förstås annat försäkringsföretag än livförsäkringsföretag. Utländskt försäkringsföretag, som drivit försäkringsrörelse här i riket, bedöms med hänsyn endast till den rörelse som företaget drivit här.

Understödsförening, vilken enligt sina stadgar får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem, anses i denna lag som livförsäkringsföretag i fråga om verksamhet som är hänförlig till livförsäkring.

Såsom nettointäkt av försäkringsrörelse, som drivits av inländskt livförsäkringsföretag, anses nettointäkten av företagens kapital- och fastighetsförvaltning med undantag för den del av intäkten som belöper på dels pensionsförsäkringar, vilka företaget meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt inländskt försäkringsföretag, dels avgångsbidragförsäkringar meddelade enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer.

Nettointäkt som inte undantagits från beskattning enligt tredje stycket skall beräknas enligt reglerna för näringsverksamhet enligt denna lag. För den del av nettointäkten som undantagits från beskattning enligt nämnda stycke och som avser pensionsförsäkringar gäller särskilda regler i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Såsom nettointäkt av försäkringsrörelse, som drivits av *inländskt skadeförsäkringsföretag*, anses överskottet av försäkringsrörelsen.

Vid beräkning av överskottet av försäkringsrörelse, som drivits av inländskt skadeförsäkringsföretag, får från bruttointäkten avdrag göras förutom för driftkostnader, som avses i 23 § kommunalskattelagen, för avgifter och bidrag, som utgivits till kommun, förening eller sammanslutning och som avser att understödja verksamhet med syfte att förebygga skador, vilka faller inom ramen för den av företaget bedrivna rörelsen, för ökning av försäkringstekniska skulder för egen räkning, för ökning av säkerhetsreserv samt för utbetald återbäring och verkställd premieåterbetalning.

Med försäkringstekniska skulder för egen räkning förstås sådana skul-

¹Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:770.

²Senaste lydelse 1990:1422.

der enligt 7 kap. 1 § första stycket försäkringsrörelselagen (1982:713) (premierreserv, ersättningsreserv, skadebehandlingsreserv och tilldelad återbäring) minskade med värdet av återförsäkringsgivares ansvarighet.

Med säkerhetsreserv förstås den reserv skadeförsäkringsföretag får redovisa enligt en av regeringen eller efter regeringens bemyndigande av försäkringsinspektionen fastställd normalplan.

Minskning av försäkringstekniska skulder för egen räkning, av säkerhetsreserv, av regleringsfond för trafikförsäkring och av utjämningsfonderna av säkerhetsreserv skall anses som intäkt.

Minskning av försäkringstekniska skulder för egen räkning, av säkerhetsreserv, av regleringsfond för trafikförsäkring och minskning av utjämningsfond skall anses som intäkt.

Utöver vad ovan stadgas får avdrag inte ske för avsättning till omedelbar eller framtida vinstutdelning till försäkringstagare.

Bestämmelserna i detta moment om inländskt livförsäkringsföretag har motsvarande tillämpning på försäkringsrörelse som utländskt livförsäkringsföretag drivit här i riket.

Beträffande försäkringsrörelse, som här drivits av utländskt skadeförsäkringsföretag, anses som här i riket skattepliktig nettointäkt ett belopp motsvarande två procent av företagets premieinkomst av här bedriven försäkringsrörelse. Med premieinkomst förstås bruttobeloppet av årets försäkringspremier, dvs. utan avdrag för återförsäkringspremier.

Blir det på grund av bestämmelserna i detta moment nödvändigt att dela upp intäkt eller avdrag mellan olika delar av ett försäkringsföretags verksamhet, skall fördelningen av intäkten eller avdraget göras på skäligt sätt.

7 mom.³ Med bostadsförening och bostadsaktiebolag förstås ekonomisk förening och aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller huvudsakligen består i att åt föreningens medlemmar eller bolagets delägare bereda bostäder i hus, som ägs av föreningen eller bolaget. Som bostadsförening eller bostadsaktiebolag anses även ekonomisk förening eller aktiebolag, vars verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att tillhandahålla föreningens medlemmar eller bolagets delägare garage eller annan för deras personliga räkning avsedd gemensam anordning i byggnad som ägs av föreningen eller bolaget.

Har fastighet tillhört bostadsförening eller bostadsaktiebolag skall såsom intäkt av fastigheten tas upp ett belopp motsvarande för helt år räknat tre procent av fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret. Är taxeringsvärde inte åsatt för året näst före taxeringsåret, beräknas intäkten på grundval av fastighetens värde, uppskattat enligt de grunder, som gällt för åsättande av taxeringsvärde för året näst före

Har fastighet tillhört bostadsförening eller bostadsaktiebolag skall såsom intäkt av fastigheten tas upp *följande poster*.

1. Ett belopp motsvarande för helt år räknat tre procent av fastighetens taxeringsvärde året näst före taxeringsåret. Är taxeringsvärde inte åsatt för året näst före taxeringsåret, beräknas intäkten på grundval av fastighetens värde, uppskattat enligt de grunder, som gällt för åsättande av taxerings-

³Senaste lydelse 1990:1422.

taxeringsåret.

I fråga om fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt andra stycket, får avdrag inte göras för andra omkostnader än för ränta på lånat, i fastigheten nedlagt kapital samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld.

Vad som sägs i detta moment skall även gälla i fråga om fastighet, vilken tillhört bolag, förening eller stiftelse, som av bostadsstyrelsen (statens byggnadslånebyrå) eller länsbostadsnämnden erkänts såsom allmännyttigt bostadsföretag. Vidare får regeringen efter ansökan medge att vad som sägs i detta moment skall gälla i fråga om fastighet som tillhört annat företag under förutsättning att

1. företagets verksamhet uteslutande eller så gott som uteslutande består i att äga och förvalta bostadsfastigheter samt
2. företaget bedriver sin verksamhet enligt principer liknande dem som gäller för allmännyttiga bostadsföretag.

Regeringens medgivande får återkallas om omständigheterna ger anledning till det.

Äger fastigheten del i sådan samfällighet som avses i 41 a § kommunalskattelagen (1928:370) skall fastighetens andel av samfällighetens taxeringsvärde inräknas i underlaget för intäktsberäkningen enligt andra stycket i de fall där samfälligheten utgör en särskild taxeringsenhet. Vidare skall som intäkt tas upp dels sådan inkomst som avses i punkt 2 av anvisningarna till nyssnämnda paragraf i den mån den utgörs av avkastning av kapital och överstiger 300 kronor, dels sådan utdelning som avses i punkt 4 av anvisningarna till samma paragraf.

värde för året näst före taxeringsåret.

2. Ett belopp motsvarande under beskattningsåret erhållet statligt räntebidrag för bostadsändamål.

I fråga om fastighet, för vilken intäkten skall beräknas enligt andra stycket, får avdrag inte göras för andra omkostnader än för ränta på lånat, i fastigheten nedlagt kapital, återbetalning av statligt räntebidrag för bostadsändamål samt tomträttsavgäld eller liknande avgäld.

Äger fastigheten del i sådan samfällighet som avses i 41 a § kommunalskattelagen (1928:370) skall fastighetens andel av samfällighetens taxeringsvärde inräknas i underlaget för intäktsberäkningen enligt andra stycket i de fall där samfälligheten utgör en särskild taxeringsenhet. Vidare skall som intäkt tas upp dels sådan inkomst som avses i punkt 2 av anvisningarna till nyssnämnda paragraf i den mån den utgörs av avkastning av kapital och överstiger 300 kronor, dels sådan utdelning som avses i punkt 4 av anvisningarna till samma paragraf.

3 §

1 m o m.⁴ Till intäkt av kapital räknas

löpande avkastning, vinster och annan intäkt som härrör från egen-

1 m o m. Till intäkt av kapital räknas

löpande avkastning, vinster och annan intäkt som härrör från egen-

⁴Senaste lydelse 1990:1422.

dom, i den mån intäkten inte är att hänföra till näringsverksamhet. Till intäkt av kapital hör bland annat ränta på banktillgodohavanden, obligationer och andra fordringar, utdelning på aktier och andelar, vinst (realisationsvinst) vid icke yrkesmässig avyttring av tillgångar och åtaganden enligt avtal om optioner och terminer samt andra därmed jämförliga förpliktelser, ersättning vid upplåtelse av privatbostad, lotterivinst som inte är frikallad från beskattning enligt 19 § kommunalskattelagen (1928:370).

dom, i den mån intäkten inte är att hänföra till näringsverksamhet. Till intäkt av kapital hör bland annat ränta på banktillgodohavanden, obligationer och andra fordringar, utdelning på aktier och andelar, vinst (realisationsvinst) vid icke yrkesmässig avyttring av tillgångar och åtaganden enligt avtal om optioner och terminer samt andra därmed jämförliga förpliktelser, ersättning vid upplåtelse av privatbostad, lotterivinst som inte är frikallad från beskattning enligt 19 § kommunalskattelagen (1928:370),
statligt räntebidrag för bostadsändamål.

Till realisationsvinst hänförs även valutakursvinst på fordringar och skulder i utländsk valuta.

Med utdelning avses även utbetalning till aktieägare enligt 12 kap. 1 § aktiebolagslagen (1975:1385) och 9 kap. 1 § bankaktiebolagslagen (1987:618) vid nedsättning av aktiekapitalet eller reservfonden eller vid bolagets likvidation. Till utdelning hänförs vidare utbetalning av fusionsvederlag till aktieägare enligt 14 kap. 6 § aktiebolagslagen och 11 kap. 7 § bankaktiebolagslagen. Som utdelning anses även utbetalning från utländskt bolag om utbetalningen är jämförlig med sådan utbetalning från svenskt bolag som avses i första eller andra meningen.

Att utdelning och vinst vid försäljning av aktier i vissa fall skall hänföras till inkomst av tjänst framgår av 12 mom.

Gäller i fråga om en tillgång att vinst vid en avyttring skall tas upp som intäkt av kapital och inträffar i samma ägares hand en händelse som medför att vederlaget eller vinst vid en avyttring i stället skall tas upp som intäkt av näringsverksamhet (karaktärsbyte) sker beskattning som om tillgången hade avyttrats för ett vederlag motsvarande marknadsvärde (avskattning). Tillgången anses härefter ha anskaffats vid karaktärsbytet för marknadsvärdet. På den skattskyldiges yrkande sker dock inte avskattning. I sådant fall behåller tillgången sitt anskaffningsvärde.

2 mom.⁵ Från intäkt av kapital får avdrag göras för omkostnader för intäkternas förvärvande samt, såvitt gäller fysisk person som har varit bosatt i Sverige under beskattningsåret och svenskt dödsbo, för ränteutgift och förlust (realisationsförlust) vid icke yrkesmässig avyttring av tillgångar och sådana förpliktelser som anges i 1 mom., i den mån inte annat anges i 31 § femte stycket, allt under förutsättning att avdrag inte skall göras från intäkt av näringsverksamhet. Avdrag för realisationsförlust får dock göras av annan fysisk person om skattskyldighet skulle ha förelagat för realisationsvinst på den avyttrade egendomen.

⁵Senaste lydelse 1991:693.

Om ränteutgifterna överstiger ränteintäkterna med mer än 100 000 kronor eller — om den skattskyldige inte fyllt 18 år eller fråga är om dödsbo som behandlas som handelsbolag — 10 000 kronor medges dock avdrag med endast 70 procent av det överskjutande beloppet om inte annat framgår av tredje stycket eller 4 mom. andra stycket. Till ränteintäkter hänförs därvid endast följande avkastning:

1. Räkta på banktillgodohavanden i svenska kronor och likvärdiga fordringar som betalas varje år med hela det vid beskattningsårets utgång upplupna beloppet.

2. Räkta respektive sådan realisationsvinst som jämföras med ränta enligt 29 § 2 mom. på skuldebrev som avses i 29 § och givits ut mot ett vederlag som inte understiger 85 procent av skuldebrevets nominella belopp under förutsättning att räntan betalas varje år och beräknas efter samma räntesats under hela löptiden eller efter en räntesats som följer ändringarna i den allmänna räntenivån. I fråga om obligationslån och liknande lån avses med vederlag kursen för de först utgivna skuldebrev i lånet.

3. Realisationsvinst som jämföras med ränta enligt 29 § 2 mom. på finansiellt instrument med en löptid på högst ett år vars underliggande egendom är skuldebrev av det slag som avses i 2 eller hänförlig till ränteindex för fordringar i svenska kronor.

Delägare i fåmansföretag, som avses i 12 mom. nionde stycket, får göra fullt avdrag för ränteutgifter utöver vad som följer av föregående stycke, med högst så stor procent av den skattskyldiges anskaffningskostnad för aktierna eller andelarna och lämnade ovillkorliga kapitaltillskott som svarar mot statslåneräntan vid utgången av

november året före beskattningsåret med tillägg av fem procentenheter. Som anskaffningskostnad räknas även arvs- och gåvoskatt som den skattskyldige har betalat i anledning av förvärv av aktierna eller andelarna. Har aktierna eller andelarna förvärvats på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall anskaffningskostnaden beräknas med tillämpning av 24 § 1 mom. tredje stycket.

Till realisationsförlust hänförs även valutakursförlust på fordringar och skulder i utländsk valuta.

Avdrag för realisationsförlust medges med 70 procent av förlusten, i den mån inte annat anges i 27 § 5 och 6 mom. eller 29 § 2 mom.

Förvaltningskostnader får dras av endast till den del de överstiger 1 000 kronor under beskattningsåret.

Avdrag medges inte för utgifter för inköp av lottsedlar eller för andra liknande insatser i lotteri.

Från intäkt av kapital får avdrag också göras för avgift för pensionsförsäkring i den omfattning som anges i punkt 6 tredje och sjätte styckena av anvisningarna till 46 § kommunalskattelagen (1928:370).

4 m o m.⁶ Avdrag såsom för ränta får göras vid återbetalning av sådant statligt bidrag som avses i punkt 3 av anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen (1928:370). Avdrag får inte göras med större belopp än som tidigare har avräknats från erlagd ränta.

Vid räntefördelning enligt punkt 16 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen får avdrag göras som för ränta med samma belopp som skall tas upp som intäkt i näringsverksamhet enligt anvisningspunkten. En skattskyldig som är berättigad till sådant avdrag får, utöver vad som följer av 2 mom. andra stycket, göra fullt avdrag för ränteutgifter med högst ett belopp som motsvarar statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret multiplicerad med reduceringen av värdet på fastigheter och andra tillgångar enligt 6 § andra stycket lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv eller, såvitt gäller delägare i handelsbolag, punkt 16

4 m o m. Avdrag som för ränta får göras vid återbetalning av statligt räntebidrag för bostadsändamål.

Vid räntefördelning enligt punkt 16 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) får avdrag göras som för ränta med samma belopp som skall tas upp som intäkt i näringsverksamhet enligt anvisningspunkten.

⁶Senaste lydelse 1990:1422.

tredje stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen. Gränsen för full avdragsrätt får dock inte höjas med större belopp än räntefördelningsbeloppet.

Med ränteutgift jämföras även tomträttsavgäld och vederlag vid återbetalning av lån i förtid. Motsvarande gäller för sådan ränteförmån som enligt punkt 10 av anvisningarna till 32 § nyss nämnda lag skall anses som betald ränta.

*12 mom.*⁷ Överstiger utdelningen på aktier i ett fåmansföretag så stor procent av den skattskyldiges anskaffningskostnad för aktierna och lämnade ovillkorliga kapitaltillskott som svarar mot statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret med tillägg av fem procentenheter, skall överskjutande belopp tas upp som intäkt av tjänst. Har aktierna förvärvats på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall anskaffningskostnaden beräknas med tillämpning av 24 § 1 mom. tredje stycket.

Understiger utdelningen visst år det högsta belopp som på grund av första stycket får tas upp som intäkt av kapital, ökas det belopp som senare år får tas upp som intäkt av kapital i motsvarande mån (sparad utdelning) för den som ägde aktierna vid utdelningstillfället eller, om utdelning inte förekommit, för den som äger aktierna vid beskattningsårets utgång. Belopp som svarar mot kvarstående sparad utdelning läggs för varje år till anskaffningskostnaden vid beräkning enligt första stycket.

Uppkommer realisationsvinst vid avyttring av aktier i ett fåmansföretag skall hälften av den del av vinsten som överstiger kvarstående sparad utdelning tas upp som intäkt av tjänst. Uppkommer realisationsförlust genom att aktierna förlorat sitt värde till följd av att företaget upplöstes genom likvidation eller genom fusion enligt 14 kap. 1 eller 2 § aktiebolagslagen (1975:1385) skall vid tillämpning av första stycket det överskjutande beloppet minskas med förlusten.

I fråga om aktier som förvärvats före år 1990 får vid tillämpningen av första—tredje styckena anskaffningskostnaden räknas upp med hänsyn till förändringarna i det allmänna prisläget från och med förvärvsåret, dock tidigast från och med år 1970, till år 1990. Motsvarande gäller för ovillkorliga kapitaltillskott som gjorts före år 1990.

Bestämmelserna i första—tredje styckena gäller även för utdelning och avyttring under tio beskattningsår efter det år då ett företag

Bestämmelserna i första—tredje styckena gäller även för utdelning och avyttring under tio beskattningsår efter det år då ett företag

⁷Senaste lydelse 1990:1422.

upphört att vara fåmansföretag i fråga om utdelning eller realisationsvinst på aktier som den skattskyldige eller någon honom närstående ägde när företaget upphörde att vara fåmansföretag eller har förvärvat med stöd av sådana aktier.

upphört att vara fåmansföretag i fråga om utdelning eller realisationsvinst på aktier som den skattskyldige eller någon honom närstående ägde när företaget upphörde att vara fåmansföretag eller har förvärvat med stöd av sådana aktier. I fråga om aktier som förvärvats före år 1990 gäller vid tillämpningen av första—tredje styckena följande.

1. Som anskaffningskostnad fås upp värdet på aktierna vid utgången av år 1990 beräknat enligt punkt 5 av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt i dess då gällande lydelse. Därvid gäller dock att värden som enligt punkt 5 första—fjärde styckena tagits upp till 75 eller 30 procent skall multipliceras med 1,4 respektive 3,5. Har femte stycket av nämnda anvisningspunkt tillämpats skall

a) värdet multipliceras med 5 om någon del av underlaget vid värderingen satts ned till 20 procent,

b) i andra fall än a värdet multipliceras med 3,5 om någon del av underlaget vid värderingen satts ned till 30 procent,

c) i andra fall än a och b värdet multipliceras med 1,4 om någon del av underlaget vid värderingen tagits upp till 75 procent.

2. Anskaffningskostnaden får — om den inte beräknas enligt bestämmelserna i 1 — räknas upp med hänsyn till förändringarna i det allmänna prisläget från och med förvärvsåret, dock tidigast från och med år 1970, till år 1990. Motsvarande gäller för o villkorliga kapitaltillskott som gjorts före år 1990.

Bestämmelserna i första—tredje styckena tillämpas endast om den skattskyldige eller någon honom närstående varit verksam i företaget i betydande omfattning under beskattningsåret eller något av de tio beskattningsår som närmast föregått beskattningsåret. Bestämmelserna gäller dock även om den skattskyldige eller den honom närstående under någon del av denna tidsperiod varit verksam i ett annat fåmansföretag, som bedriver samma eller likartad verksamhet, under förutsättning att denna verksamhet inte påbörjades senare än under det tionde beskattningsåret efter det år då verksamheten i det först avsedda företaget upphörde.

Om den skattskyldige visar att utomstående i betydande omfattning äger del i företaget och har rätt till utdelning, skall bestämmelserna i första—tredje styckena inte tillämpas, om inte särskilda skäl föreligger. Härvid beaktas även förhållandena under de tio beskattningsår som närmast föregått beskattningsåret. Med utomstående avses sådana personer på vilka bestämmelserna i första—tredje styckena till följd av femte stycket inte skall tillämpas. I fråga om realisationsvinst gäller dessutom att som intäkt av tjänst skall högst tas upp ett sammanlagt belopp som för den skattskyldige och honom närstående under samma tidsperiod uppgår till 100 basbelopp för avyttringsåret enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Om den skattskyldiges make eller — såvitt gäller skattskyldig under 18 år — förälder är eller under någon del av den senaste tioårsperioden har varit verksam i företaget i betydande omfattning och om den skattskyldiges beskattningsbara förvärvsinkomst, med bortseende från det belopp som enligt bestämmelserna i första—tredje styckena skall tas upp som intäkt av tjänst, understiger makens eller föräldrarnas beskattningsbara förvärvsinkomst, skall vid beräkning enligt 10 § av skatt på tjänsteintäkten den skattskyldiges beskattningsbara förvärvsinkomst, innan tjänsteintäkten beaktas, anses motsvara makens eller föräldrarnas beskattningsbara förvärvsinkomst.

Med verksamhet eller innehav av aktier i ett fåmansföretag likställs verksamhet eller aktieinnehav i ett annat företag inom samma koncern.

Vad som förstås med fåmansföretag och närstående framgår av punkt 14 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370). Vid bedömningen av om ett fåtal personer äger aktierna i ett fåmansföretag skall dock sådana delägare anses som en person, som själva eller genom någon närstående är eller under något av de tio beskattningsår som närmast föregått beskattningsåret har varit verksam i företaget i betydande omfattning.

Vad som i detta moment sägs om aktier i ett fåmansföretag gäller också andelar i ett sådant företag. Med aktier och andelar likställs andra sådana av företaget utgivna

Vad som i detta moment sägs om aktier i ett fåmansföretag gäller också andelar i ett sådant företag. Med aktier och andelar likställs andra sådana av företaget utgivna

finansiella instrument som avses i 27 § 1 mom. Vid tillämpningen av bestämmelserna i första—tredje styckena på sistnämnda finansiella instrument skall dock tillägget till statslåneräntan begränsas till en procentenhet och *sådan uppräknings som avses i fjärde stycket* inte medges.

finansiella instrument som avses i 27 § 1 mom. Vid tillämpningen av bestämmelserna i första—tredje styckena på sistnämnda finansiella instrument skall dock tillägget till statslåneräntan begränsas till en procentenhet och *värdering enligt fjärde stycket 1 eller uppräknings enligt fjärde stycket 2* inte medges.

10 §⁸

För fysiska personer och dödsbon beräknas statlig inkomstskatt enligt följande.

Skatt på förvärvsinkomst utgör 100 kronor samt 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en skiktgräns på 170 000 kronor vid 1992 års taxering. Vid följande taxeringar uppgår skiktgränsen till skiktgränsen för föregående taxeringsår multiplicerad med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i oktober andra året före taxeringsåret och prisläget i oktober tredje året före taxeringsåret med tillägg av två procentenheter. Skiktgränsen fastställs av regeringen före utgången av andra året före taxeringsåret och avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Skatt på kapitalinkomst utgör 30 procent av inkomsten av kapital enligt 3 § 14 mom.

Skatt på kapitalinkomst utgör 25 procent av inkomsten av kapital enligt 3 § 14 mom.

10 a §⁹

För andra skattskyldiga än fysiska personer *och* dödsbon, utgör statlig inkomstskatt 30 procent av den beskattningsbara inkomsten.

För andra skattskyldiga än fysiska personer, dödsbon, *värdepappersfonder och livförsäkringsföretag*, utgör statlig inkomstskatt 30 procent av den beskattningsbara inkomsten. *För värdepappersfonder och livförsäkringsföretag utgör statlig inkomstskatt 25 procent av den beskattningsbara inkomsten.*

27 §

5 m o m.¹⁰ Realisationsförlust vid avyttring av marknadsnoterad tillgång som avses i 1 mom. får dras av från realisationsvinst på marknadsnoterad sådan tillgång utan den begränsning av avdragsrätten som framgår av 3 § 2 mom. *femte stycket.*

5 m o m. Realisationsförlust vid avyttring av marknadsnoterad tillgång som avses i 1 mom. får dras av från realisationsvinst på marknadsnoterad sådan tillgång utan den begränsning av avdragsrätten som framgår av 3 § 2 mom. *tredje stycket.*

Detta gäller dock i fråga om andel i värdepappersfond endast om värdet av fondens innehav av aktier inte annat än tillfälligtvis understigit

⁸Senaste lydelse 1990:651.

⁹Senaste lydelse 1990:651.

¹⁰Senaste lydelse 1991:412.

tre fjärdedelar av fondförmögenheten.

Realisationsförlust som uppkommit genom att aktie förlorat sitt värde till följd av att bolaget upplösts genom likvidation eller genom fusion enligt 14 kap. 1 eller 2 § aktiebolagslagen (1975:1385) eller 11 kap. 1 eller 2 § bankaktiebolagslagen (1987:618) är avdragsgill utan den begränsning av avdragsrätten som framgår av 3 § 2 mom. *femte* stycket till den del förlusten svarar mot utdelning från bolaget av annat slag än som avses i 3 § 7 mom. *fjärde* stycket under beskattningsåret och närmast föregående beskattningsår.

Realisationsförlust som uppkommit genom att aktie förlorat sitt värde till följd av att bolaget upplösts genom likvidation eller genom fusion enligt 14 kap. 1 eller 2 § aktiebolagslagen (1975:1385) eller 11 kap. 1 eller 2 § bankaktiebolagslagen (1987:618) är avdragsgill utan den begränsning av avdragsrätten som framgår av 3 § 2 mom. *tredje* stycket till den del förlusten svarar mot utdelning från bolaget av annat slag än som avses i 3 § 7 mom. *fjärde* stycket under beskattningsåret och närmast föregående beskattningsår.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1993 års taxering i den mån inte annat följer av punkterna 1–5 nedan.

1. Äldre bestämmelser i 3 § 4 mom. första stycket tillämpas alltså om det ursprungliga beslutet om räntebidrag fattas före den 1 januari 1992.

2. Bestämmelserna i 3 § 12 mom. tillämpas första gången vid 1992 års taxering.

3. Vid 1993 års taxering gäller för fysiska personer och dödsbon följande. Av realisationsvinst på sådana finansiella instrument som avses i 27 § 1 mom. skall som skattepliktig intäkt tas upp fem sjättedelar. Avdrag för realisationsförlust på sådana instrument skall grundas på fem sjättedelar av förlusten. Vad nu sagts gäller på motsvarande sätt realisationsvinst och realisationsförlust på andel i handelsbolag.

4. Bestämmelserna i 10 § tredje stycket tillämpas första gången vid 1994 års taxering.

5. Äldre bestämmelser i 10 a § tillämpas för beskattningsår som påbörjats före ikraftträdandet.

3 Förslag till Lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 10 § och 3 kap. 21 och 22 §§ lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

10 §¹

Fysisk person får, om inte annat följer av 11 §, lämna förenklad självdeklaration om vad som skall redovisas i fråga intäkter och avdrag avser endast

1. inkomst av tjänst och annat avdrag än som avses i 33 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370) inte yrkas för fullgörande av tjänsten,

2. inkomst av kapital samt avdrag för kostnader yrkas endast för ränta och tomträttsavgäld och intäkten utgörs av

a) ränta eller

b) utdelning på svenska aktier och andelar i svenska värdepappersfonder eller ekonomisk förening,

c) intäkt vid försäljning av teckningsrätt eller delbevis som grundas på aktieinnehav i svenskt bolag,

2. inkomst av kapital samt avdrag för kostnader yrkas endast för ränta och tomträttsavgäld och intäkten utgörs av

a) ränta eller

b) utdelning på svenska aktier och andelar i svenska värdepappersfonder eller ekonomisk förening,

c) intäkt vid försäljning av teckningsrätt eller delbevis som grundas på aktieinnehav i svenskt bolag,

d) *statligt räntebidrag för bostadsändamål,*

3. allmänt avdrag för pensionsförsäkring.

3 kap.

21 §²

Kontrolluppgift om räntebidrag eller eftergift på räntelånefordran skall lämnas av boverket.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person som fått bidrag eller eftergift. *Kontrolluppgiften skall ta upp debiterad ränta, räntebidrag, eftergiven ränta eller amortering samt lånenummer.*

Kontrolluppgift om *statligt räntebidrag för bostadsändamål och eftergiven återbetalningsskyldighet* skall lämnas av boverket.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysisk person som fått bidrag eller eftergift.

22 §³

Kontrolluppgift om ränta och fordran skall lämnas av

1. Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,

2. den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkes-

¹Senaste lydelse 1990:1136.

²Senaste lydelse 1990:1364.

³Senaste lydelse 1991:1002.

mässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,

3. den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden,
4. förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning,
5. riksgäldskontoret i fråga om statens sparobligationer,
6. valutahandlare och värdepappersinstitut hos vilka utländsk aktie eller annat utländskt värdepapper förvaras i depå eller kontoförs enligt bestämmelserna i lagen (1990:750) om betalningar till och från utlandet m. m.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär) och den som har varit antecknad som innehavare av utländskt räntebärande värdepapper oavsett om ränta utgått. Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären *med uppgift om i vad mån räntan är att hänföra till sådan kvittningsgill ränteintäkt som avses i 3 § 2 mom. andra stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär) och den som har varit antecknad som innehavare av utländskt räntebärande värdepapper oavsett om ränta utgått. Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om konto för vilket samtliga innehavare inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan och fordran redovisas utan fördelning.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1993 års taxering om inte annat följer av punkterna 1 och 2 nedan.

1. Äldre bestämmelser i 3 kap. 21 § tillämpas i fråga om räntebidrag som betalats ut före den 1 januari 1992.

2. Vid 1992 års taxering behöver uppgift enligt de äldre bestämmelserna i 3 kap. 22 § lämnas endast om i vad mån räntan är att hänföra till sådan kvittningsgill ränteintäkt som avses i 3 § 2 mom. andra stycket 1 lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt i dess lydelse intill den 1 januari 1992.

Härigenom föreskrivs att 2 § 4 mom. och 7 § uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

4 m o m. Skattereduktion medges skattskyldig för underskott av kapital enligt 3 § 14 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Skattereduktionen uppgår till 30 procent av underskottet. Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig att betala sjömansskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt och har denna nedsatts enligt 12 § 4 mom. samma lag på grund av underskott av kapital skall skattereduktionen dock minskas med det belopp varmed nedsättning har skett.

Föreslagen lydelse

2 §

4 m o m. Skattereduktion medges skattskyldig för underskott av kapital enligt 3 § 14 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Skattereduktionen uppgår till 25 procent av *den del av* underskottet som inte överstiger 100 000 kronor och 18 procent av återstoden. Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig att betala sjömansskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt och har denna nedsatts enligt 12 § 4 mom. samma lag på grund av underskott av kapital skall skattereduktionen dock minskas med det belopp varmed nedsättning har skett.

Skattereduktion sker endast i fråga om statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt, skogsvårdsavgift och statlig fastighetsskatt.

Bestämmelserna om skattereduktion iakttagas vid debitering av slutlig skatt, tillkommande skatt och preliminär B-skatt samt vid fastställande av preliminär A-skatt. Öretal som uppkommer vid beräkning av skattereduktion bortfaller.

7 §

För inkomst av tjänst, som icke avser bestämd tidsperiod eller icke uppbäres vid regelbundet återkommande tillfällen, skall utgå preliminär A-skatt med trettio procent av inkomsten.

Uppbäres inkomst som avses i första stycket jämte inkomst, som avses i 4 § 1 mom. första stycket, skall preliminär A-skatt utgå enligt grunder som riksskatteverket fastställer.

För inkomst som avses i 3 § 2 mom. 1 tredje stycket skall preliminär skatt utgå med *trettio* procent av inkomsten. Preliminär skatt på ränta eller utdelning på utländska värdepapper skall utgå med så stort belopp att det tillsammans med den skatt som innehållits i utlandet uppgår till *trettio* procent av räntan eller utdelningen.

För inkomst som avses i 3 § 2 mom. 1 tredje stycket skall preliminär skatt utgå med *tjugofem* procent av inkomsten. Preliminär skatt på ränta eller utdelning på utländska värdepapper skall utgå med så stort belopp att det tillsammans med den skatt som innehållits i utlandet uppgår till *tjugofem* procent av räntan eller utdelningen.

Skatt enligt första eller andra stycket uttages icke på belopp under tio kronor.

Att särskilda grunder för uttagande av preliminär A-skatt kan föreskrivas i vissa fall framgår av 3 § 2 mom.

Bestämmelserna i denna paragraf gälla icke om annat följer av 40 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för 1992 och slutlig skatt på grund av 1993 års taxering om inte annat följer av punkterna 1–2 nedan.

1. I fråga om preliminär skatt för 1992 och slutlig skatt på grund av 1993 års taxering gäller, i stället för vad som sägs i 2 § 4 mom. första stycket andra meningen, att skattereduktionen uppgår till 30 procent av den del av underskottet som inte överstiger 100 000 kronor och 21 procent av återstoden.

2. Äldre bestämmelser i 7 § tillämpas i fråga om preliminär skatt för 1992.

5 Förslag till Lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att 22 § 3 mom., 23 § B och F, 28 §, samt 43 § lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

3 m o m.² Ingår fast egendom enligt kommunalskattelagen (1928:370) i en förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet tillämpas bestämmelserna i 4 § och, med undantag av femte stycket sista meningen, punkt 2 av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt. Vad nu har sagts gäller även sådan egendom som enligt punkt 2 sjunde och åttonde styckena av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen om statlig förmögenhetsskatt skall anses som en särskild förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet.

Föreslagen lydelse

22 §

3 m o m. Ingår fast egendom enligt kommunalskattelagen (1928:370) i en förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet tillämpas bestämmelserna i 4 § och, med undantag av femte stycket sista meningen, punkt 2 av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt *i dess lydelse intill utgången av år 1991*. Vad nu har sagts gäller även sådan egendom som enligt punkt 2 sjunde och åttonde styckena av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen om statlig förmögenhetsskatt *i dess lydelse intill utgången av år 1991* skall anses som en särskild förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket skall som taxeringsvärde anses det värde som enligt 1 eller 2 mom. skall ligga till grund för beräkning av arvsskatt.

23 §

B.³ Aktier som noteras på inländsk eller utländsk börs, andelar i värdepappersfonder samt andra värdepapper än aktier som omsätts marknadsmässigt och är av det slag som anges i 27 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt tas upp till 75 procent av det noterade värdet.

Aktier som, utan att vara börsnoterade, är föremål för marknadsmässig omsättning med regelbundna noteringar om avslut tas upp till 30 procent av det noterade värdet.

Finns i ett bolag skilda aktieslag av vilka ett eller flera är börsnoterade eller föremål för sådan notering som avses i andra stycket, skall de aktier i bolaget som inte är noterade tas upp till samma värde som de noterade aktierna. Är flera aktieslag noterade, skall de icke noterade aktierna tas upp till samma värde som de noterade aktier som har den lägsta kursen.

Om det vid värdering enligt de föregående styckena bedöms att det

¹Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:587.

²Senaste lydelse 1991:417.

³Senaste lydelse 1991:417.

noterade värdet inte motsvarar vad som skulle kunna påräknas vid en försäljning under normala förhållanden, får i stället priset vid en sådan försäljning läggas till grund för värderingen.

Aktier som inte omfattas av bestämmelserna i första—tredje styckena samt andelar i ekonomiska föreningar och handelsbolag tas upp till det pris som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden, varvid dock följande skall iaktas. I den mån uppskattningen grundas på värdet av tillgångar som ingår i förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet beräknas — under förutsättning att egendomen är sådan som avses i punkt 2 första stycket eller sjunde och åttonde styckena av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt — tillgångarnas värde med tillämpning av reglerna i F tredje stycket; vid gåva dock under den ytterligare förutsättningen att de i 43 § andra stycket angivna kraven iakttagits. I den mån uppskattningen grundas på värdet av tillgångar som avses i första—tredje styckena, skall värdet av dessa tillgångar anses motsvara vad som skulle tas upp vid en tillämpning av bestämmelserna i första—fjärde styckena.

Aktier som inte omfattas av bestämmelserna i första—tredje styckena samt andelar i ekonomiska föreningar och handelsbolag tas upp till det pris som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden, varvid dock följande skall iaktas. I den mån uppskattningen grundas på värdet av tillgångar som ingår i förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet beräknas — under förutsättning att egendomen är sådan som avses i punkt 2 första stycket eller sjunde och åttonde styckena av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt i dess lydelse intill utgången av år 1991 — tillgångarnas värde med tillämpning av reglerna i F tredje stycket; vid gåva dock under den ytterligare förutsättningen att de i 43 § andra stycket angivna kraven iakttagits. I den mån uppskattningen grundas på värdet av tillgångar som avses i första—tredje styckena, skall värdet av dessa tillgångar anses motsvara vad som skulle tas upp vid en tillämpning av bestämmelserna i första—fjärde styckena.

Värdepapper som inte omfattas av bestämmelserna i första—tredje och femte styckena tas upp till det pris som kan påräknas vid en försäljning under normala förhållanden.

F.⁴ Andel i bostadsförening eller bostadsaktiebolag tas upp till ett värde som motsvarar medlemmens eller delägarrens andel i föreningens eller bolagets behållna förmögenhet beräknad med utgångspunkt i det värde som föreningens eller bolagets fastighet skall tas upp till enligt 22 § och med hänsyn till föreningens eller bolagets övriga tillgångar och skulder enligt senaste bokslut.

Annan lös egendom än förut nämnts uppskattas till vad den kan antas ha betingat vid en med tillbörlig omsorg skedd försäljning, som föranletts av boets avveckling.

Vid värderingen av förvärvskälla eller del av förvärvskälla som enligt kommunalskattelagen (1928:370) ingår i inkomstslaget närings-

Vid värderingen av förvärvskälla eller del av förvärvskälla som enligt kommunalskattelagen (1928:370) ingår i inkomstslaget närings-

⁴Senaste lydelse 1991:417.

verksamhet tillämpas — under förutsättning att egendomen är sådan som avses i punkt 2 första stycket eller sjunde och åttonde styckena av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt — bestämmelserna i 4 § och, med undantag av femte stycket sista meningen, punkt 2 av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen om statlig förmögenhetsskatt.

verksamhet tillämpas — under förutsättning att egendomen är sådan som avses i punkt 2 första stycket eller sjunde och åttonde styckena av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt *i dess lydelse intill utgången av år 1991* — bestämmelserna i 4 § och, med undantag av femte stycket sista meningen, punkt 2 av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen om statlig förmögenhetsskatt *i dess lydelse intill utgången av år 1991*.

28 §⁵

Till **k l a s s I** hänföras efterlevande make, sambo, barn, avkomling till barn, make och sambo till barn och efterlevande make eller sambo till avlidet barn. Detta gäller även om barnet eller avkomlingen till följd av adoption förlorat sin arvsrätt efter arvlåtaren.

Som skattefritt avdrages från lott som tillkommer den avlidnes efterlevande make eller sambo 280 000 kronor, från vad som tillkommer annan i klass I 70 000 kronor och från lott, som beskattas enligt klass II eller klass III, 21 000 kronor. Har barn eller avkomling till avlidet barn vid skattskyldighetens inträde ej fyllt 18 år, avdrages ytterligare 10 000 kronor för varje helt år eller del därav, som då återstod till dess sagda ålder uppnås.

Styvbarns- och fosterbarnsförhållande räknas lika med skyldskap. Med fosterbarn avses barn, som före fyllda 16 år stadigvarande vistats i den avlidnes hem och därvid erhållit vård och fostran som eget barn.

Högre avdrag än enligt andra stycket får ej åtnjutas i fråga om vad som erhålles från samme arvlätare eller testator, även om det erhålles vid skilda tillfällen.

Till **k l a s s II** hänföres annan arvinge eller testamentstagare än sådan som avses i klass I eller III.

Till **k l a s s III** hänföres

landstingskommun, kommun eller annan menighet ävensom hushållningssällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer;

stiftelse med huvudsakligt syfte att främja religiösa, välgörande, sociala, politiska, konstnärliga, idrottsliga eller andra därmed jämförliga kulturella eller eljest allmännyttiga ändamål;

stiftelse med huvudsakligt ändamål att främja landets näringsliv;
registrerad understödsförening;

sådan sammanslutning, som, utan att hava till syfte att i sin verksamhet tillgodose medlemmarnas ekonomiska intressen, huvudsakligen fullföljer ovan angivet ändamål;

⁵Senaste lydelse 1990:1430.

folketshusförening, bygdegårdsförening eller annan liknande sammanslutning, som har till främsta syfte att anordna eller tillhandahålla allmän samlingslokal,

där fråga är om svensk juridisk person och skattebefrielse ej åtnjutes jämlikt 3 §.

För skattelott, som i 11 § 2 mom. sägs, beräknas skatten efter den klass, gällande för arvinge eller universell testamentstagare i dödsboet eller för mottagaren av det legat varom fråga är, som medför lägst skatt. Från skattelott medges icke avdrag enligt andra stycket.

Skatten beräknas enligt följande skalor.

Nuvarande lydelse

Klass I

Skattepliktig lott, kr.	Arvsskatt, kr.		
- 140 000		10 %	inom skiktet;
140 000 - 280 000	14 000 +	20 %	" " ;
280 000 - 560 000	42 000 +	30 %	" " ;
560 000 - 1 120 000	126 000 +	40 %	" " ;
1 120 000 - 11 200 000	350 000 +	50 %	" " ;
11 200 000 -	5 390 000 +	60 %	" " .

Klass II

Skattepliktig lott, kr.	Arvsskatt, kr.		
- 35 000		15 %	inom skiktet;
35 000 - 70 000	5 250 +	25 %	" " ;
70 000 - 140 000	14 000 +	35 %	" " ;
140 000 - 280 000	38 500 +	45 %	" " ;
280 000 - 2 800 000	101 500 +	55 %	" " ;
2 800 000 -	487 500 +	65 %	" " .

Klass III

Skattepliktig lott, kr.	Arvsskatt, kr.		
- 42 000		10 %	inom skiktet;
42 000 - 84 000	4 200 +	20 %	" " ;
84 000 -	12 600 +	30 %	" " .

Föreslagen lydelse

Klass I

Skattepliktig lott, kr.	Arvsskatt, kr.		
- 300 000		10 %	inom skiktet;
300 000 - 600 000	30 000 +	20 %	" " ;
600 000 -	90 000 +	30 %	" " .

Föreslagen lydelse
Klass II

Prop. 1991/92:60

Skattepliktig lott, kr.	Arvskatt, kr.		
- 70 000		10 %	inom skiktet;
70 000 - 140 000	7 000 +	20 %	" " ;
140 000 -	21 000 +	30 %	" " .

Klass III

Skattepliktig lott, kr.	Arvskatt, kr.		
- 90 000		10 %	inom skiktet;
90 000 - 170 000	9 000 +	20 %	" " ;
170 000 -	25 000 +	30 %	" " .

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 §⁶

Vid beskattning av gåva gäller i tillämpliga delar, förutom ovan särskilt angivna bestämmelser i 6 - 9, 12, 19, 21 och 30 §§, vad i fråga om arvsskatt vidare är stadgat i 4 § tredje stycket, 13 § 2 mom., 14 och 20 §§, 22 § med undantag av 3 mom., 23 § med undantag av F tredje stycket, 24 - 27 §§, 28 § med undantag av andra och fjärde styckena samt 32 §. Därvid skall hänvisningen i 32 § f) till 19 § i stället gälla 41 § samt 28 § första och tredje styckena tillämpas som om gåvan utgjorde arv efter givaren.

Har gåva lämnats utan förbehåll till förmån för givaren eller annan och avser gåvan all givarens rätt till förvärvskälla eller del av förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet enligt kommunalskattelagen (1928:280) som han äger direkt eller genom juridisk person, skall, utöver bestämmelserna i första stycket — under förutsättning att egendomen är sådan som avses i punkt 2 första stycket eller sjunde och åttonde styckena av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt - även 22 § 3 mom. och 23 § F tredje stycket tillämpas när gåvoskatten bestäms. Har gåvotagaren inom fem år efter det att skattskyldighet för gåvan inträtt genom köp, byte eller något därmed jämförligt fång eller genom gåva eller bodelning av annan anledning än makes död avhänt sig

Har gåva lämnats utan förbehåll till förmån för givaren eller annan och avser gåvan all givarens rätt till förvärvskälla eller del av förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet enligt kommunalskattelagen (1928:280) som han äger direkt eller genom juridisk person, skall, utöver bestämmelserna i första stycket — under förutsättning att egendomen är sådan som avses i punkt 2 första stycket eller sjunde och åttonde styckena av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt *i dess lydelse intill utgången av år 1991* — även 22 § 3 mom. och 23 § F tredje stycket tillämpas när gåvoskatten bestäms. Har gåvotagaren inom fem år efter det att skattskyldighet för gåvan inträtt genom köp, byte eller något därmed jämförligt fång eller genom gåva eller bodelning

⁶Senaste lydelse 1991:417.

egendomen eller väsentlig del därav, skall ny gåva anses föreligga med det värde varmed den ursprungliga gåvan nedsatts.

av annan anledning än makes död avhämt sig egendomen eller väsentlig del därav, skall ny gåva anses föreligga med det värde varmed den ursprungliga gåvan nedsatts.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas i de fall skattskyldighet inträder efter utgången av år 1991.

6 Förslag till Lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt

Härigenom föreskrivs att 12 § 4 mom. lagen (1958:295) om sjömansskatt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

*4 mom.*² Sjömansskatt enligt 7 § får genom beslut om jämkning nedsättas i den mån förutsättningarna för skattereduktion enligt lagen (1982:1193) om skattereduktion för fackföreningsavgift är uppfyllda.

Jämkning får vidare ske om förutsättningar för skattereduktion för underskott av kapital enligt 3 § 14 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt föreligger.

Jämkning enligt detta moment får dock endast medges i den mån skattereduktion ej kan antas ha skett i fråga om statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt, *skogsvårdsavgift* eller statlig fastighetsskatt.

Jämkning enligt detta moment får dock endast medges i den mån skattereduktion ej kan antas ha skett i fråga om statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt eller statlig fastighetsskatt.

Bosättning eller stadigvarande vistelse här i riket krävs dock inte för jämkning enligt detta moment.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1992.

¹Lagen omtryckt 1970:933.

²Senaste lydelse 1990:1433.

7 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 4 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.
4 §²

Till grund för beräkning av inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete under visst år skall läggas den försäkrades taxering till statlig inkomstskatt avseende nämnda år. Avser taxeringen beskattningsår som ej sammanfaller med kalenderår, skall inkomst under beskattningsåret anses hava åtnjutits under det kalenderår, som närmast föregått taxeringsåret.

Närmare bestämmelser rörande beräkningen av inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete beslutas av riksdagen särskilt.

Angående beräkningen av inkomst av anställning, som avses i 2 § första stycket o) eller för vilken den försäkrade inte är skattskyldig här i riket eller för vilken den försäkrade har att *erlägga* sjömansskatt, finns det särskilda bestämmelser.

Angående beräkningen av inkomst av anställning, för vilken den försäkrade inte är skattskyldig här i riket eller för vilken den försäkrade har att *betala* sjömansskatt, finns det särskilda bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

¹Lagen omtryckt 1982:120.

²Senaste lydelse 1987:569.

8 Förslag till Lag om ändring i lagen (1991:1040) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 11 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:1040) om ändring i nämnda lag samt punkterna 1 och 3 av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (1991:1040) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

2 §

Med *inkomst av anställning* avses lön eller annan ersättning i pengar eller andra skattepliktiga förmåner, som en försäkrad har fått såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst. Med lön likställs kostnadsersättning som inte enligt 10 § uppbördslagen (1953:272) undantas vid beräkning av preliminär A-skatt. Till sådan inkomst räknas dock inte från en och samme arbetsgivare utgiven lön som under ett år ej uppgått till 1 000 kronor. Till sådan inkomst räknas inte heller intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunalskattelagen (1928:370) eller sådan ersättning som enligt 1 § första stycket 2-6 lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt. I fråga om arbete som har utförts utomlands bortses vid beräkningen av pensionsgrundande inkomst från sådana lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i samsämningslandet. Såsom inkomst av anställning anses även

a) sjukpenning och rehabiliteringspenning enligt denna lag samt sjukpenning enligt lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande ersättning som utgår enligt annan författning eller på grund av regeringens förordnande, i den mån ersättningen träder i stället för försäkrads inkomst såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst,

b) föräldrapenningförmåner,

c) vårdbidrag enligt 9 kap. 4 §, i den mån bidraget inte är ersättning för merkostnader,

d) dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa,

e) kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973:371) om kontant arbetsmarknadsstöd,

f) utbildningsbidrag under arbetsmarknadsutbildning och yrkesinriktad rehabilitering i form av dagpenning,

g) korttidsstudiestöd, vuxenstudiebidrag och utbildningsarvode enligt studiestödslagen (1973:349),

¹Lagen omtryckt 1982:120.

h) delpension enligt lagarna (1975:380) och (1979:84) om delpensionsförsäkring,

i) dagpenning till värnpliktiga och vapenfria tjänstepliktiga under repetitionsutbildning, frivilliga som genomgår utbildning under krigsförbandsövning eller särskild övning inom värnpliktsutbildningen, läkare under försvarsmedicinsk tjänstgöring samt civilförsvarspliktiga,

j) utbildningsbidrag för doktorander,

k) timersättning vid *grundutbildning för vuxna (grundvux)*, vid vuxenutbildning för psykiskt utvecklingsstörda (särvux) och vid *grundläggande* svenskundervisning för invandrare, k) timersättning vid *kommunal vuxenutbildning (komvux)*, vid vuxenutbildning för psykiskt utvecklingsstörda (särvux) och vid svenskundervisning för invandrare (*sfi*),

l) livränta enligt 4 kap. lagen (1976:380) om arbetsskadeförsäkring eller motsvarande livränta som bestäms med tillämpning av sagda lag,

m) från Sveriges författarfond och konstnärnämnden utgående bidrag som ej är att hänföra till inkomst av annat förvärvsarbete enligt 3 §, i den mån regeringen så förordnar,

n) statsbidrag till arbetslösa som tillskott till deras försörjning när de startar egen rörelse,

o) *värdet av vad den försäkrade tillgodoförs som följd av att en arbetsgivare lämnar sådant bidrag som likställs med lön enligt 2 kap. 3 § andra stycket lagen (1981:691) om socialavgifter,*

p) ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård,

q) tillfälliga förvärvsinkomster av verksamhet som inte bedrivs självständigt,

r) ersättning som en allmän försäkringskassa utger enligt 20 § lagen (1991:1047) om sjuklön.

I fråga om ersättning i pengar eller andra skattepliktiga förmåner för utfört arbete i annan form än pension samt i fråga om ersättning till idrottsutövare från visst slag av ideell förening gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 3 kap. 2 § andra stycket.

Vid beräkning av inkomst av anställning skall hänsyn tas till lön eller annan ersättning, som den försäkrade har fått från en arbetsgivare, som är bosatt utom riket eller är utländsk juridisk person, endast i fall då den försäkrade sysselsatts här i riket och överenskommelse inte träffats enligt 3 kap. 2 a § eller då han tjänstgjort som sjöman ombord på svenskt handelsfartyg. Vad som sägs här skall inte gälla beträffande lön till svenska medborgare, om svenska staten eller, där lönen härrör från utländsk juridisk person, en svensk juridisk person, som äger ett bestämmande inflytande över den utländska juridiska personen, enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för tilläggs pensionsavgiften.

Hänsyn skall ej heller tas till lön eller annan ersättning från främmande

makts beskickning eller lönade konsulat här i riket eller från arbetsgivare, som tillhör sådan beskickning eller sådant konsulat och som inte är svensk medborgare. Vad som sägs här skall inte gälla beträffande lön till svensk medborgare eller till den som utan att vara svensk medborgare är bosatt i riket, om en utländsk beskickning här i riket enligt av riksförsäkringsverket godtagen förbindelse har att svara för tilläggs pensionsavgiften.

Den som åtagit sig förbindelse enligt tredje eller fjärde stycket skall anses som arbetsgivare.

1. Denna lag träder i kraft i fråga om 2 kap. 14 § och 3 kap. 9 § den 1 juli 1991 och i övrigt den 1 januari 1992.

1. Denna lag träder i kraft i fråga om 2 kap. 14 § och 3 kap. 9 § den 1 juli 1991, i fråga om 11 kap. 2 § första stycket k) den 1 juli 1992 och i övrigt den 1 januari 1992.

3. Den nya föreskriften i 11 kap. 2 § tillämpas första gången när pensionsgrundande inkomst bestäms för år 1992.

3. De nya föreskrifterna i 11 kap. 2 § tillämpas första gången när pensionsgrundande inkomst bestäms för år 1992.

9 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1991:588) om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring¹ i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:588) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

Inkomst av anställning, för vilken den försäkrade inte är skattskyldig här i riket enligt kommunalskattelagen (1928:370) samt inkomst av anställning, för vilken den försäkrade är skattskyldig enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta, skall bestämmas med ledning av särskild uppgift från arbetsgivaren. Sådan uppgift skall senast den 31 januari året näst efter det år, som inkomsten avser, avlämnas till den myndighet, som avses i 3 kap. 58 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. I uppgiften skall anges den försäkrades fullständiga namn, födelsetid och adress samt beloppet av den utbetalade lönen eller ersättningen och den tidrymd som denna avser. Vidare skall i uppgiften anges, om den försäkrade fått skattepliktiga naturaförmåner. Ett exemplar av uppgiften skall inom tid som nyss sagts av arbetsgivaren sändas till den försäkrade.

Med arbetsgivare förstås vid tillämpningen av denna lag även den som utgivit bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Inkomst av anställning, som avses i 11 kap. 2 § första stycket o) lagen om allmän försäkring, skall bestämmas med ledning av uppgift om det värde som den försäkrade tillgodoförts som följd av bidraget. Sådan uppgift skall av arbetsgivaren lämnas

1. för en försäkrad, som inte är skattskyldig här i riket, i särskild uppgift enligt första stycket,

2. för en försäkrad, som avses i 1 § första stycket lagen (1958:295) om sjömansskatt, i redares redovisning enligt 14 § samma lag,

3. för annan försäkrad, i kontrolluppgift enligt 3 kap. 4 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter.

¹Lagen omtryckt 1976:1015.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1976:1015.

10 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 § lagen (1981:691) om socialavgifter¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §²

I denna lag ges bestämmelser om avgifter för finansiering av den allmänna försäkringen och vissa andra sociala ändamål.

Att denna lag tillämpas även i fråga om *allmän löneavgift*, arbetsmiljöavgift och särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster framgår av *lagen (1982:423) om allmän löneavgift*, *lagen (1989:484) om arbetsmiljöavgift* och *lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster*.

Att denna lag tillämpas även i fråga om arbetsmiljöavgift och särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster framgår av *lagen (1989:484) om arbetsmiljöavgift* och *lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster*.

Om nedsättning av socialavgifter som regionalpolitiskt stöd finns särskilda bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Äldre föreskrifter tillämpas fortfarande i fråga om avgifter som avser tid före utgången av år 1991.

¹Lagen omtryckt 1989:633.

²Senaste lydelse 1991:690.

11 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1991:1050) om ändring i lagen
(1981:691) om socialavgifter

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 3 § lagen (1981:691) om socialavgifter¹ i paragrafens lydelse enligt lagen (1991:1050) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

3 §

Underlag för beräkning av avgifterna är summan av vad arbetsgivaren under året har utgett som lön i pengar eller annan ersättning för utfört arbete eller eljest med anledning av tjänsten, dock inte pension, eller andra skattepliktiga förmåner eller, i fall som avses i 3 kap. 2 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring, annan ersättning för utfört arbete. Bidrag som avses i 11 kap. 2 § första stycket m) lagen om allmän försäkring likställs med lön. Med lön likställs även kostnadsersättning som inte enligt 10 § uppbördslagen (1953:272) undantas vid beräkning av preliminär A-skatt.

Med lön likställs också

1. bidrag som en arbetsgivare lämnar till en juridisk person, om ett väsentligt ändamål för den juridiska personen är att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som är eller har varit anställda hos arbetsgivaren. Detta gäller dock inte bidrag som lämnas till en pensions- eller personalstiftelse enligt lagen (1967:531) om tryggnad av pensionsutfästelse m.m.,

2. ersättning som en arbetsgivare utger till en allmän försäkringskassa som följd av bestämmelsen i 24 § första stycket lagen (1991:1047) om sjuklön.

Värdet av vad någon tillgodoförs som följd av sådant bidrag som likställs med lön enligt andra stycket 1 samt ersättning som avses i andra stycket 2 skall anses som ersättning till arbetstagare vid tillämpning av 4 och 5 §§.

Med lön likställs också ersättning som en arbetsgivare utger till en allmän försäkringskassa som följd av bestämmelsen i 24 § första stycket lagen (1991:1047) om sjuklön.

Ersättning som avses i andra stycket skall anses som ersättning till arbetstagare vid tillämpning av 4 och 5 §§.

¹Lagen omtryckt 1989:633.

12 Förslag till Lag om ändring i lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att rubriken till lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift samt 1, 7 och 8 §§ lagen skall ha följande lydelse.

Lag om nedsättning av socialavgifter

Nuvarande lydelse

I denna lag ges föreskrifter om stöd till näringslivet genom nedsättning helt eller delvis av socialavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter *och allmän löneavgift enligt lagen (1982:423) om allmän löneavgift.*

Stödet ges till näringslivet i Arjeplogs, Arvidsjaur, Gällivare, Haparanda, Jokkmokks, Kalix, Kiruna, Pajala, Överkalix och Övertorneå kommuner i Norrbottens län, Dorotea, Malå, Sorsele, Storumans, Vilhelmina och Åsele kommuner i Västerbottens län, Bergs, Härjedalens, Ragunda och Strömsunds kommuner samt Hotagens, Laxsjö, Föllinge, Offerdals och Alsens församlingar i Krokoms kommun i Jämtlands län (stödområde 1).

Stödet ges också i den omfattning som framgår av 5 och 6 §§ till näringslivet i Bodens, Luleå, Piteå och Älvsbyns kommuner i Norrbottens län.

7 §

En arbetsgivare som driver eller etablerar verksamhet som avses i 2 § vid fast driftställe i Svappavaara samhälle, Kiruna kommun, har rätt att efter särskilt tillstånd bli befriad från arbetsgivaravgifter *och allmän löneavgift* för denna verksamhet till och med utgiftsåret 1993. Sådan befrielse medges endast om en etablering är lämplig från samhällsekonomisk synpunkt.

Från och med utgiftsåret 1994 gäller samma bestämmelser som för stödområde 1 i övrigt.

8 §

En försäkrad som bedriver eller etablerar verksamhet som avses i

Föreslagen lydelse

1 §

I denna lag ges föreskrifter om stöd till näringslivet genom nedsättning helt eller delvis av socialavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter.

En arbetsgivare som driver eller etablerar verksamhet som avses i 2 § vid fast driftställe i Svappavaara samhälle, Kiruna kommun, har rätt att efter särskilt tillstånd bli befriad från arbetsgivaravgifter för denna verksamhet till och med utgiftsåret 1993. Sådan befrielse medges endast om en etablering är lämplig från samhällsekonomisk synpunkt.

En försäkrad som bedriver eller etablerar verksamhet som avses i

2 § vid fast driftställe i Svappavaara samhälle, Kiruna kommun, har rätt att efter särskilt tillstånd befrias från egenavgifter och allmän löneavgift för inkomster från denna verksamhet till och med inkomståret 1993. Sådan befrielse medges endast om en etablering är lämplig från samhällsekonomisk synpunkt.

Från och med inkomståret 1994 gäller samma bestämmelser som för stödområde 1 i övrigt.

2 § vid fast driftställe i Svappavaara samhälle, Kiruna kommun, har rätt att efter särskilt tillstånd befrias från egenavgifter för inkomster från denna verksamhet till och med inkomståret 1993. Sådan befrielse medges endast om en etablering är lämplig från samhällsekonomisk synpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Lagen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 januari 1992.

13 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1988:847) om skattelättnader för
allemanssparande och ungdomsbosparande

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att 2 och 3 §§ lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §¹

Av ränta på sparmedel som satts in i allemanssparandet samt bonusränta enligt 5 § lagen (1983:890) om allemanssparande utgör endast *två tredjedelar* skattepliktig inkomst vid taxering enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Av realisationsvinst och utdelning på andel i allemansfond tas *två tredjedelar* upp som skattepliktig inkomst. Avdrag för realisationsförlust på sådan andel grundas på *två tredjedelar* av förlusten.

För utdelning enligt 18 § sista stycket lagen om allemanssparande skall gåvovskatt betalas i den mån skattskyldighet föreligger enligt lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvovskatt.

Av ränta på sparmedel som satts in i allemanssparandet samt bonusränta enligt 5 § lagen (1983:890) om allemanssparande utgör endast *fyra femtedelar* skattepliktig inkomst vid taxering enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Av realisationsvinst och utdelning på andel i allemansfond tas *fyra femtedelar* upp som skattepliktig inkomst. Avdrag för realisationsförlust på sådan andel grundas på *fyra femtedelar* av förlusten.

3 §²

Av bonusränta enligt 11 § lagen (1988:846) om ungdomsbosparande utgör endast *två tredjedelar* skattepliktig inkomst vid taxering enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Av bonusränta enligt 11 § lagen (1988:846) om ungdomsbosparande utgör endast *fyra femtedelar* skattepliktig inkomst vid taxering enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1994 års taxering.

¹ Senaste lydelse 1990:1316.

² Senaste lydelse 1990:675.

14 Förslag till Lag om ändring i lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv

dels att 4 och 8 §§ samt punkt 6 av övergångsbestämmelserna skall ha följande lydelse,

dels att det i övergångsbestämmelserna skall införas en ny punkt, 8, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Kapitalunderlaget för fysiska personer och dödsbon är skillnaden vid beskattningsårets ingång mellan tillgångar och skulder i förvärvskällan.

Som tillgång räknas inte egendom som avses i 27 § 1 mom., 28 §, 29 § 1 mom., 30 § 1 mom. och 31 § lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt såvida inte vederlag eller realisationsvinst vid avyttring utgör intäkt av näringsverksamhet.

Som skuld räknas även

1. en skuldreservering i den mån avdrag för reserveringen medges vid inkomsttaxeringen,

2. belopp som har avsatts till ersättningsfond.

Som skuld räknas inte

1. lån för anskaffande av tillgångar som enligt andra stycket inte räknas in i kapitalunderlaget,

2. belopp som har avsatts till skatteutjämningsreserv.

Statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, kommunal inkomstskatt, egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, särskild löneskatt enligt *lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster och lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader samt skattetillägg och förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) räknas inte som tillgång eller skuld.*

Statlig inkomstskatt, statlig förmögenhetsskatt, kommunal inkomstskatt, egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter, särskild löneskatt enligt 3 § lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader samt skattetillägg och förseningsavgift enligt taxeringslagen (1990:324) räknas inte som tillgång eller skuld.

8 §²

Inkomstunderlaget är den vid taxeringen till statlig inkomstskatt beräknade inkomsten av förvärvskällan före avdrag för underskott från föregående år, avdrag för avgift för pensionsförsäkring enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 § kommunal-skattelagen (1928:370), avdrag för särskild löneskatt enligt 3 § lagen (1991:687) om särskild löneskatt på

Inkomstunderlaget är den vid taxeringen till statlig inkomstskatt beräknade inkomsten av förvärvskällan före avdrag för underskott från föregående år, avdrag för avgift för pensionsförsäkring enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 § kommunal-skattelagen (1928:370), avdrag för särskild löneskatt enligt 3 § lagen (1991:687) om särskild löneskatt på

¹ Senaste lydelse 1991:694.

² Senaste lydelse 1991:694.

pensionskostnader, avdrag för uppskov enligt lagen (1979:611) om upphovsmannakonto, avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och *lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster samt avdrag för årets avsättning till skatteutjämningsreserv beräknad på inkomstunderlaget. Intäkt enligt punkt 16 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen ingår inte i underlaget.*

6. Vid beräkning av kapitalunderlaget för fysiska personer och dödsbon gäller följande. Vid 1992–1999 års taxeringar skall som kapitalunderlag anses den skattskyldiges kapitalunderlag enligt 4 § med tillägg för en övergångspost. Övergångsposten är ett belopp motsvarande den skattskyldiges negativa kapitalunderlag vid 1992 års taxering eller, om företaget på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras detta år, vid 1993 års taxering, till den del detta negativa underlag överstiger fribeloppet enligt punkt 16 fjärde stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370).

Har den skattskyldige flera förvärvskällor skall vid tillämpning av första stycket övergångsposten bestämmas med ledning av förvärvskällornas sammanlagda kapitalunderlag. Är det sammanlagda kapitalunderlaget negativt skall det fördelas mellan förvärvskällorna med negativt kapitalunderlag i förhållande till deras andel av det sammanlagda kapitalunderlaget i dessa förvärvskällor. Det sålunda beräknade negativa underlaget utgör förvärvskällans övergångspost till den del beloppet överstiger det till förvärvskällan hänförliga fribeloppet.

Vid beräkning av kapitalunderlaget vid 1992 års taxering eller, om företaget på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras detta år, vid 1993 års taxering, skall fastigheter som inte utgör omsättningstillgångar tas upp till det högsta av de värden som följer av 6 § andra stycket.

Bestämmelserna i första–tredje styckena gäller inte vid tillämpning av 11 §.

pensionskostnader, avdrag för uppskov enligt lagen (1979:611) om upphovsmannakonto, avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och avdrag för årets avsättning till skatteutjämningsreserv beräknad på inkomstunderlaget. Intäkt enligt punkt 16 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen ingår inte i underlaget.

6. Vid beräkning av kapitalunderlaget för fysiska personer och dödsbon gäller följande. Vid 1993–1999 års taxeringar skall som kapitalunderlag anses den skattskyldiges kapitalunderlag enligt 4 § med tillägg för en övergångspost. Övergångsposten är ett belopp motsvarande den skattskyldiges negativa kapitalunderlag vid 1993 års taxering eller, om företaget på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras detta år, vid 1994 års taxering, till den del detta negativa underlag överstiger fribeloppet enligt punkt 16 fjärde stycket av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370).

Vid beräkning av kapitalunderlaget vid 1993 års taxering eller, om företaget på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras detta år, vid 1994 års taxering, skall fastigheter som inte utgör omsättningstillgångar tas upp till det högsta av de värden som följer av 6 § andra stycket.

8. Vid beräkning av kapitalunderlaget för skadeförsäkringsföre-

Nuvarande lydelse

Förelagen lydelse

Prop. 1991/92:60

tag skall vid 1992 års taxering säkerhetsreserv räknas som skuld endast till den del reserven överstiger 70 procent av säkerhetsreserven i bokslut till ledning för 1991 års taxering.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

15 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

Härigenom föreskrivs att 1 och 2 §§ lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §²

Särskild löneskatt skall för varje år betalas till staten med 22,2 procent på

Särskild löneskatt skall för varje år betalas till staten med 21,85 procent på

1. lön eller annan ersättning till arbetstagare som vid årets ingång är 65 år eller äldre,

2. ersättning som utfaller enligt kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring som tecknas av arbetsgivare till förmån för arbetstagare,

3. avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring utbetalas av staten eller kommun som arbetsgivare,

3. avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring utbetalas av staten eller kommun som arbetsgivare *eller av annan arbetsgivare, under förutsättning att arbetsgivaren tillämpar kommunalt pensionsavtal och att borgen tecknats i enlighet med vad som anges i punkt 20 e första stycket b av anvisningarna till 23 § kommunalskattelagen (1928:370),*

4. avgångsersättning som omfattas av s.k. trygghetsavtal,

5. ersättning som utgår enligt gruppsjukförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgör komplement till förtidspension eller till sjukbidrag,

6. ersättning som utgår på grund av ansvarighetsförsäkring som åtnjuts enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgår i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst.

Skattskyldig är den som utgett sådan ersättning som avses i första stycket.

Vid bestämmande av skatteunderlaget tillämpas bestämmelserna i 2 kap. 3–5 §§ lagen (1981:691) om socialavgifter med undantag av 4 § första stycket 2 och 13.

2 §³

En enskild person eller ett dödsbo skall för varje år till staten betala särskild löneskatt med 22,2 procent på inkomst av passiv näringsverksamhet här i riket samt, om den skattskyldige före årets början fyllt 65 år eller avlidit under året, på inkomst som avses i 3 kap. 4 § andra

En enskild person eller ett dödsbo skall för varje år till staten betala särskild löneskatt med 21,85 procent på inkomst av passiv näringsverksamhet här i riket samt, om den skattskyldige före årets början fyllt 65 år *eller inte fyllt 65 år men under hela året uppburit hel ålderspension*

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1991:688.

² Senaste lydelse 1990:1426.

³ Senaste lydelse 1990:1426.

stycket lagen (1981:691) om socialavgifter samt vidare på ersättning som utgår enligt sådan avtalsgruppsjukförsäkring som avses i punkt 12 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) eller enligt sådan trygghetsförsäkring som avses i nämnda anvisningspunkt till den del ersättningen utgår i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst.

eller avlidit under året, på inkomst som avses i 3 kap. 4 § andra stycket lagen (1981:691) om socialavgifter samt vidare på ersättning som utgår enligt sådan avtalsgruppsjukförsäkring som avses i punkt 12 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen (1928:370) eller enligt sådan trygghetsförsäkring som avses i nämnda anvisningspunkt till den del ersättningen utgår i form av engångsbelopp som inte utgör kompensation för mistad inkomst. Skatt beräknas inte på sådana inkomster för vilka den skattskyldige skall betala egenavgifter enligt 3 kap. 4 § lagen om socialavgifter.

Skatt beräknas inte heller på ersättning för ett uppdrag där avtal har träffats om att ersättningen för uppdraget skall likställas med inkomst av anställning enligt 3 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Vid beräkning av skatteunderlaget gäller i tillämpliga delar bestämmelserna i 3 kap. 5 § lagen om socialavgifter.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas på lön eller annan ersättning som utges efter utgången av år 1991 samt på inkomst enligt 2 § som tas upp till beskattning vid 1993 års taxering eller senare. Omfattar beskattningsåret tid såväl före som efter utgången av år 1991, skall – om den skattskyldige inte visar annat – så stor del av beskattningsårets inkomst anses hänförlig till tiden efter utgången av år 1991 som svarar mot förhållandet mellan den del av beskattningsåret som infaller under denna tid och hela beskattningsåret.

16 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på
pensionsmedel

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Skatten uppgår till 10 procent av skatteunderlaget enligt 3 § första – tredje styckena såvitt underlaget avser tjänstepension och till 15 procent såvitt underlaget avser annat än tjänstepension.

Skatten uppgår till 10 procent av skatteunderlaget enligt 3 § första – tredje styckena.

Skatten uppgår till 1,1 procent av skatteunderlaget enligt 3 § fjärde stycket. I det fall beskattningsåret är längre eller kortare än 12 månader skall skattesatsen jämkas i motsvarande mån. Detsamma skall gälla om pensions-skuld som avses i nyssnämnda stycke helt upplöses under beskattningsåret.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Äldre bestämmelser tillämpas dock för beskattningsår som påbörjats före ikraftträdandet.

17 Förslag till
Lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på
pensionskostnader

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Den som utfäst en tjänstepension skall till staten betala särskild löneskatt med 22,2 procent på kostnaden för pensionsutfästelsen, beräknad enligt 2 §.

I fråga om handelsbolag och dödsbon som vid inkomsttaxeringen behandlas som handelsbolag är dock delägarna skattskyldiga.

Den som utfäst en tjänstepension skall till staten betala särskild löneskatt med 21,85 procent på kostnaden för pensionsutfästelsen, beräknad enligt 2 §.

3 §

En enskild person eller ett dödsbo som medges avdrag för avgift för pensionsförsäkring enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 § kommunal-skattelagen (1928:370) skall för det beskattningsåret till staten betala särskild löneskatt med 11,1 procent på avgiften.

En enskild person eller ett dödsbo som medges avdrag för avgift för pensionsförsäkring enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 § kommunal-skattelagen (1928:370) skall för det beskattningsåret till staten betala särskild löneskatt med 21,85 procent på avgiften.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992. Äldre bestämmelser tillämpas dock för beskattningsår som påbörjats före ikraftträdandet.

18 Förslag till Lag om upphävande av lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift

Härigenom föreskrivs att lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift skall upphöra att gälla vid utgången av juni 1992. Lagen tillämpas dock alltjämt i fråga om avgift som belöper på tiden före dess upphävande i den mån annat inte anges nedan i fråga om beräkning av skogsvårdsavgiften.

För beskattningsår som avslutas efter den 31 december 1991 gäller följande. Skogsvårdsavgiften beräknas på grundval av 1991 års skogsbruksvärde och är för helt år räknat

a) 8 promille till den del beskattningsåret omfattar tid före den 1 januari 1992 och

b) 4 promille för tiden därefter. Beskattningsår som avslutas efter den 30 juni 1992 anses ha gått ut denna dag.

Har skogsbruksvärdet inte bestämts för år 1991 uppskattas skogsbruksvärdet enligt de grunder som då gällde för bestämmande av skogsbruksvärdet. Om den skattskyldige så yrkar beräknas skogsvårdsavgiften på grundval av det för år 1992 gällande skogsbruksvärdet.

19 Förslag till Lag om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt skall upphöra att gälla vid utgången av år 1991. Den upphävda lagen tillämpas dock alltjämt vid 1994 och tidigare års taxeringar. Vid 1992—1994 års taxeringar tillämpas den upphävda lagen med de ändringar som framgår av punkterna 1—4 nedan.

1. Tillgångar är inte skattepliktiga och skulder är inte avdragsgilla i den mån de är hänförliga till verksamhet som omfattas av de särskilda reduceringsreglerna i punkt 2 femte stycket av anvisningarna till 3 och 4 §§. Sådana tillgångar och skulder skall inte heller medräknas vid värdering av aktie eller andel enligt punkt 5 femte stycket av anvisningarna till 3 och 4 §§.

2. Aktier som avses i punkt 5 andra stycket av anvisningarna till 3 och 4 §§ är inte skattepliktiga. Detsamma gäller för aktier som vid utgången av år 1991 omfattades av bestämmelserna i nämnda stycke.

3. Statlig förmögenhetsskatt för skattskyldig som avses i 11 § 1 mom. är

vid 1992 års taxering 1,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kronor men inte 1 600 000 kronor och 2,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 1 600 000 kronor, samt

vid 1993 och 1994 års taxeringar 1,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kronor.

4. Fosterbarn anses vid tillämpningen av 12 § 1 mom. inte som hemmavarande barn.

20 Förslag till Lag om upphävande av lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall

Härigenom föreskrivs att lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall skall upphöra att gälla vid utgången av år 1991. Den upphävda lagen tillämpas dock alltjämt vid 1994 och tidigare års taxeringar. Vid 1992—1994 års taxeringar tillämpas den upphävda lagen med den ändringen i fråga om 3 § tredje stycket att spärrbeloppet skall bestämmas till 55 procent av summan av den justerade beskattningsbara förvärvsinkomsten och inkomsten av kapital.

21 Förslag till
Lag om upphävande av lagen (1982:423) om allmän
löneavgift

Prop. 1991/92:60

Härigenom föreskrivs att lagen (1982:423) om allmän löneavgift skall upphöra att gälla vid utgången av år 1991. Lagen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 januari 1992.

22 Förslag till

Prop. 1991/92:60

Lag om upphävande av lagen (1990:1454) om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av juni 1991

Härigenom föreskrivs att lagen (1990:1454) om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av juni 1991 skall upphöra att gälla vid utgången av år 1991. Lagen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 juli 1991.

23 Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992

Härigenom föreskrivs att lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992 skall upphöra att gälla vid utgången av år 1991. Lagen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 januari 1992.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 31 oktober 1991

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Laurén, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Lundgren

Proposition om skattepolitik för tillväxt

1 Inledning

En av huvuduppgifterna för regeringen är att bryta den ekonomiska stagnationen och att lägga grunden för en ny period av tillväxt, företagande och utveckling i Sverige. Detta är en förutsättning för att bevara och utveckla välfärden. Som framhållits i regeringsdeklarationen är det därvid av största vikt att små- och nyföretagandet får en renässans. En sänkning av kapitalbeskattningen är också nödvändig för att stimulera hushållsparandet. Av grundläggande betydelse för att förverkliga dessa mål är att snabbt vidta åtgärder som undanröjer eller lindrar verkningarna av de höga skatterna.

Mot den nu angivna bakgrunden är det väsentligt att i ett första steg angripa de mest skadliga inslagen i skattesystemet. Hög prioritet måste därvid ges skattesänkningar som stärker de mindre och medelstora företagen och den allmänna riskkapitalförsörjningen. De höga kapitalskatterna motverkar tillväxt och måste lindras. De åtgärder som sätts in kan med i det närmaste omedelbar verkan förändra företagsklimatet i Sverige. Regeringens strävan att närma vår kapitalinkomstbeskattning till omvärldens måste också ta sig konkreta uttryck i detta första steg.

Regeringen beslutade den 24 oktober 1991 att inhämta *lagrådets* yttrande över vissa lagförslag. De till lagrådet remitterade förslagen bör fogas till protokollet som *bilaga 1*. Lagrådet har lämnat lagförslagen utan erinran. Lagrådets yttrande bör fogas till protokollet som *bilaga 2*.

Jag kommer nu att redovisa mina förslag till de inledande åtgärder på skatteområdet som bidrar till en ny start för Sverige. Vid beredningen av ärendet har synpunkter inhämtats från bl.a. riksskatteverket, riksförsäkringsverket, finansinspektionen och riksbanken. De synpunkter som har framförts har huvudsakligen varit av tekniskt slag och har med någon avvikelse beaktats vid utformningen av förslagen.

2 Allmänna synpunkter

Sveriges ekonomi befinner sig i en allvarlig kris. Utvecklingskraften har

successivt försvagats och resultatet är nu total stagnation. Den mest tydliga effekten är den ökande arbetslösheten.

Den nya regeringens syn på läget i den svenska ekonomin och vilka åtgärder som nu krävs för att komma till rätta med obalanserna har redovisats i prop. 1991/92:38. I denna fastslås att en rad strukturella åtgärder måste vidtagas för att långsiktigt rätta upp Sveriges ekonomi. Det räcker inte med konjunkturpolitik. Bland de viktigaste strukturåtgärderna i regeringens ekonomisk-politiska strategi är en sänkning av det totala skattetrycket. Högskattepolitiken har i betydande grad hämmat förutsättningarna för tillväxt i ekonomin.

De bedömningar som görs i den ekonomisk-politiska propositionen utgör naturligtvis centrala utgångspunkter för den allmänna diskussion om behovet av en ny skattepolitik som jag kommer att föra i det följande. Med hänsyn till den korta tid som stått till buds efter regeringsskiftet vill jag understryka att de åtgärder vi nu föreslår är resultatet av en prioritering bland en rad angelägna förändringar av skatterna. Regeringen bedömer att dessa åtgärder är nödvändiga inslag i en strategi för ökad tillväxt. Åtgärder på skatteområdet utgör därmed grunden för en politik som leder till att välfärden bevaras och utvecklas.

Skattereformen innebar väsentliga förbättringar på ett antal punkter. Marginalskattesänkningen och övergången till en mer likformig beskattning har förbättrat de ekonomiska förutsättningarna för arbete, sparande och produktion. De grundläggande principerna bakom skattereformen ligger fast. Reformen är dock i flera avseenden otillräcklig. Även efter skattereformen är den sammanlagda beskattningen av en extra arbetsinsats för hög i ett internationellt perspektiv. Detta gäller också när man gör en motsvarande jämförelse på kapitalbeskattningsområdet.

Den höga svenska kapitalbeskattningen får en rad skadliga effekter. Hushållssparandet motverkas och företagens riskkapitalförsörjning försämras. Sverige blir mindre lockande för personer med kapital och entreprenöranda. Kapitalbeskattningen är således skadlig för den svenska ekonomin och undergräver därmed förutsättningarna för tillväxt och sysselsättning i hela landet.

Sveriges kapitalskatter kan inte väsentligt avvika från utlandets när Sverige blir alltmer internationellt integrerat. Det skulle få starka negativa konsekvenser för Sveriges ekonomi. En alltför hög kapitalbeskattning innebär ett fortsatt kapitalutflöde, minskade investeringar och färre arbetstillfällen.

Förmögenhetsskatten och arvs- och gåvoskatten ingick inte i skattereformen, utan de höga skattesatserna bibehölls. Dessa skatter reducerar motiven för sparande och har tydliga skadeeffekter på företagsområdet. En lindring är nödvändig.

Särskilt viktigt är en justering nedåt vad gäller skatten på sparande i företag. Förmögenhetsskatten på arbetande kapital i företag bör slopas med omedelbar verkan.

Tillväxten i den svenska ekonomin är beroende av goda förutsättningar för små- och nyföretagande. Vid sidan av de åtgärder jag nyss nämnt måste det till ytterligare förändringar av skattepolitiken både på kort och

något längre sikt för att främja företagandet. Jag redovisar mina förslag på företagsskatteområdet och min syn på behoven av ytterligare förändringar i det följande (avsnitt 6.1).

För att stimulera hushållssparandet och inte äventyra företagens riskkapitalförsörjning samt för att anpassa kapitalinkomstbeskattningen till EG-ländernas nivåer bör skattesatsen för kapitalinkomster vara lägre än nuvarande 30 %. En reducering av skatteuttaget på kapitalinkomster är dock förenad med vissa problem. Det är nämligen enligt min uppfattning av värde att vi kan bevara den nuvarande symmetrin i beskattningen. En sänkning av skattesatsen reducerar då också ränteavdragens skattemässiga värde. Detta medför, allt annat givet, högre boendekostnader, vilket i nuvarande läge på bostadsmarknaden kan orsaka vissa övergångsproblem. Jag förordar därför att kapitalinkomstskattesatsen i ett första steg, med verkan från år 1993, sänks till 25 %. Med en sådan uppläggnings ges hushållen en rimlig anpassningstid.

I det följande (avsnitt 5.1) utvecklar jag min syn på hur förändringarna av kapitalinkomstbeskattningen bör genomföras.

Det första steg på en omlagd skattepolitik för här berörda områden som jag nu skisserat har en tydlig profil. Skattereglerna utformas så att de i högre utsträckning bidrar till sparande och tillväxt i Sverige. Detta leder till ekonomisk utveckling som ger sysselsättning och välfärd för hela Sveriges befolkning. Detta är särskilt nödvändigt med tanke på den stigande arbetslösheten.

3 Förmögenhetsskatten

3.1 Allmänt

Det är de mindre och medelstora företagen som i hög grad måste svara för den framtida tillväxten. Villkoren för dessa företag måste vara goda för att inte konkurrensen med utländska företag skall försvåras.

Förmögenhetsbeskattningen av kapital som har lagts ner i ett familjeföretag kan vara en allvarlig belastning för företaget. Den som äger ett företag och vill driva det vidare måste varje år ta en del av företagets avkastning i anspråk för betalning av förmögenhetsskatt. Denna skatt är inte avdragsgill vid ägarens inkomsttaxering utan måste normalt betalas med beskattade medel som tas ur företaget. På grund av inkomstskatten och de sociala avgifterna krävs relativt stora uttag ur företaget för att inkomsten efter skatt skall täcka förmögenhetsskatten. Belastningen på företaget hämmar dess investeringar och tillväxt.

Det är därför inte försvarbart att behålla en förmögenhetsskatt på kapital som lagts ner i mindre företag. Denna beskattning bör slopas redan fr.o.m. 1992 års taxering.

Det är emellertid otillräckligt att enbart slopa förmögenhetsbeskattningen för familjeföretagen. Behålls förmögenhetsskatten på börsnoterade aktier uppstår ett hinder för de mindre företagens tillväxt. Förmögenhetsskatten blir då, i högre grad än tidigare, en faktor som kommer att avhålla många växande företag från en börsintroduktion och således försvåra företagets tillgång till riskkapitalmarknaden. Principiellt sett bör således förmögenhetsbeskattningen slopas på allt företagskapital.

En skillnad i beskattningen mellan företagsförmögenhet och andra tillgångar kan på sikt påverka investeringarna och snedvrída prisbildningen. Starka skäl talar därför för att förmögenhetsbeskattningen avskaffas helt. Ett slopande av skatten minskar risken för utflyttning från Sverige av kapital som annars hade kunnat investeras här. Förslaget innebär också en betydande förenkling för såväl de enskilda som skatteförvaltningen. Den tillväxt som blir följden av skattens avskaffande medför i sin tur att välförståndet kan öka.

Av statsfinansiella skäl bör ändringarna genomföras i flera steg. På sikt medför reformen dock ökade intäkter till staten bl.a. genom ett minskat kapitalflöde till utlandet och en positiv påverkan på företagandet.

3.2 Förmögenhetsskattens avveckling

Mitt förslag: Det översta skiktet i förmögenhetsskatteskalen slopas fr.o.m. 1992 års taxering. Fr.o.m. 1993 års taxering görs skatten proportionell och utgår med 1,5 % av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kr. Fr.o.m. 1995 års taxering avskaffas förmögenhetsskatten helt.

Skälen för mitt förslag: Den statliga förmögenhetsskatten utgår enligt en progressiv skala på beskattningsbara förmögenheter som överstiger 800 000 kr. På den del av förmögenheten som ligger mellan 800 000 kr. och 1 600 000 kr. tas 1,5 % ut i skatt. När förmögenheten överstiger 1 600 000 kr. men inte 3 600 000 kr. är förmögenhetsskatten 12 000 kr. för 1 600 000 kr. och 2,5 % för återstoden. Överstiger förmögenheten 3 600 000 kr. blir skatten 62 000 kr. för 3 600 000 kr. och 3 % av återstoden.

Förmögenhetsskatt betalas av fysiska personer och dödsbon. Dessutom beskattas bl.a. vissa föreningar och samfund. För de senare utgår en proportionell skatt på 1,5 promille på den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 25 000 kr.

För makar beräknas den beskattningsbara förmögenheten gemensamt. Hemmavarande barn under 18 år sambeskattas med sina föräldrar.

Gällande skatteskala justerades med verkan fr.o.m. 1991 års taxering med anledning av 1990 års fastighetstaxering (prop. 1989/90:50, SkU10, SFS 1989:1026). Förmögenhetsbeskattningen regleras i lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, SFL.

Enligt särskilda bestämmelser i lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall får statlig inkomstskatt och förmögenhetsskatt sättas ner om den sammanlagda skatten överstiger ett spärrbelopp som är 75 % av summan av beskattningsbar förvärvsinkomst och inkomst av kapital (begränsningsregeln).

Jag har i det föregående avsnittet konstaterat att en avveckling av den allmänna förmögenhetsbeskattningen är nödvändig. Av statsfinansiella skäl bör skatten avvecklas på några års sikt för att helt tas bort fr.o.m.

1995 års taxering. Avvecklingen bör inledas redan vid 1992 års taxering med ett slopande av skatten på s.k. arbetande kapital. Dessutom bör förmögenhetsskatteskalen omgående förändras för att lindra de skadliga effekterna av skatten.

Som en av de inledande åtgärderna bör det översta skiktet på 3 % tas bort. Fr.o.m. 1993 års taxering slopas även mellanskiktet i skatteskalen. Skatten blir därigenom proportionell och utgår med 1,5 % av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kr. Beslut bör tas redan nu om ett upphävande av lagen om statlig förmögenhetsskatt. Bestämmelserna bör dock tillämpas övergångsvis t.o.m. 1994 års taxering.

Nuvarande förmögenhetsskatt inbringar ca 2,5 miljarder kr. till staten. Med de förslag jag redovisar i avsnitt 3.3 och 3.4 om skattefrihet för arbetande kapital och en justerad begränsningsregel kommer skatteintäkterna att uppgå till ca 1,7 miljarder kr. Mitt förslag till förändring av skatteskalen med en proportionell skattesats kan beräknas minska skatteintäkterna med ytterligare ca 300 milj.kr. Därav är en sjundedel hänförlig till borttagandet av 3-procentskiktet. I det här sammanhanget vill jag åter peka på att avskaffandet av skatten medför på sikt totalt sett ökade intäkter till staten.

3.3 Slopade förmögenhetsskatt på arbetande kapital

Mitt förslag: Tillgångar och skulder i näringsverksamhet som är hänförliga till annan verksamhet än kapital- eller fastighetsförvaltning är inte skattepliktiga resp. avdragsgilla. Skatteplikten slopas även för aktier på OTC- och O-listorna.

Skälen för mitt förslag: Sedan 1971 års taxering har lättnadsregler av olika slag funnits för värdering av s.k. arbetande kapital i rörelse och jordbruk. Lättnadsreglerna är intagna i punkt 2 av anvisningarna till 3 och 4 §§ SFL. Reglerna innebär i princip att 30 % av substansvärdet av en förvärvskälla i näringsverksamhet beskattas. Egendom som är hänförlig till kapital- och fastighetsförvaltning omfattas inte av lättnaderna. Reglerna tillämpas även vid värdering av noterade aktier.

Noterade aktier som inte är inregistrerade vid fondbörsen, dvs. aktier på OTC- resp. O-listan, omfattas också av skattelättnader. Bestämmelserna i denna del, som innebär att sådana aktier tas upp till 30 % av det noterade värdet, finns i punkt 5 av anvisningarna till 3 och 4 §§ SFL.

Jag har tidigare konstaterat att det inte är försvarbart att behålla en förmögenhetsskatt på kapital som lagts ner i mindre företag. Denna beskattning bör slopas redan fr.o.m. 1992 års taxering. Med hänsyn till den korta tid som återstår till nästa års deklarationsperiod bör nuvarande gränsdragning för de s.k. lättnadsreglerna utnyttjas vid ändringen. Förmögenhetsskatt skall således inte betalas för andra tillgångar i näringsverksamhet än de som är hänförliga till kapital- eller fastighetsför-

valtning. På motsvarande sätt saknas avdragsrätt för skulder som är hänförliga till den gynnade näringsverksamheten.

I fråga om lättnadsregler för OTC-aktier m.fl. gör jag följande bedömning. Skattereglerna bör självfallet utformas så att de inte försvårar för företagen att skaffa riskkapital via aktiemarknaden. Det är därför principiellt olämpligt att inregistrering av företag på en officiell börslista medför högre beskattning. I ett längre perspektiv kan bibehållna lättnader för en viss noteringsform således inte försvaras. Det är samtidigt viktigt att reglerna får en utformning som inte diskriminerar de familjeföretag som valt en notering vid sidan av börsens A-listor för att få tillgång till riskkapital. Mot bakgrund av att förmögenhetsskatten avskaffas helt inom några få år anser jag att övervägande skäl talar för att undanta de aktuella aktierna från skatteplikt. Jag har därvid inte funnit skäl nog att överge nuvarande likabehandling av aktier på OTC- resp. O-listan. De aktier som vid utgången av detta år är föremål för de särskilda lättnadsreglerna för OTC-aktier m.fl. bör behålla sin skattefrihet vid en inregistrering på börsen. Jag lämnar därför förslag till en sådan regel.

Mitt förslag om slopad beskattning av företagsförmögenhet kan beräknas minska skatteintäkterna med 700 milj.kr. för vart och ett av åren 1991 och 1992 samt med 550 milj.kr. för år 1993. Det större skattebortfallet under de två första åren beror på de nya reglernas påverkan på den avtrappning av det särskilda grundavdraget för pensionärer som sker övergångsvis för åren 1991 och 1992.

3.4 Begränsningsregeln

Mitt förslag: Procentsatsen för spärrbeloppet som begränsar det sammanlagda uttaget av inkomstskatt och förmögenhetsskatt sänks fr.o.m. 1992 års taxering från 75 till 55 %. Begränsningsregeln avskaffas fr.o.m. 1995 års taxering.

Skälen för mitt förslag: I lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall finns bestämmelser som syftar till att hindra att det sammanlagda skatteuttaget blir för högt (begränsningsregeln). Bestämmelserna innebär i korthet att ett spärrbelopp bestäms med hänsyn till inkomsten. Spärrbeloppet jämförs sedan med den sammanlagda skatten. Spärrbeloppet är 75 % av summan av beskattningsbar förvärvsinkomst och inkomst av kapital. Den del av det sammanlagda skattebeloppet som överstiger spärrbeloppet kan falla bort helt eller delvis. Endast förmögenhetsskatten och den statliga inkomstskatten får sättas ned. Förmögenhetsskatten får dock inte reduceras så att skatten blir lägre än skatten på halva den beskattningsbara förmögenheten.

Begränsningsregeln justerades tekniskt våren 1991 för att anpassas till de nya inkomstskattereglerna. Nivån för spärrbeloppet låg dock fast vid 75 % trots de sänkta marginalsattesatserna för inkomstskatten. Procentsatsen för spärrbeloppet var även oförändrad när den högsta

marginalskattesatsen sänktes från 75 till 72 % för år 1989 och från 72 till 65 % för år 1990 (vid en kommunal skattesats på 30 %).

Med nuvarande nivå för spärrbeloppet får endast ett relativt litet antal personer sin skatt sänkt med stöd av begränsningsregeln. Det beror på att marginalskattesänkningen gett ett större utrymme för uttag av förmögenhetsskatt inom ramen för det 75-procentiga spärrbeloppet. Den höga nivån för spärrbeloppet innebär således att en grupp inte får del av skattereformens sänkning av inkomstskatterna. Enligt min mening bör marginalskattereformen slå igenom på beskattningen utan undantag. Jag förordar därför en sänkning av procentsatsen för spärrbeloppet till 55 %. Nivån har valts med hänsyn till högsta uttag av kommunalskatt som ligger på ca 33,5 %.

Mitt förslag föranleder en ändring i 3 § lagen om begränsning av skatt i vissa fall. Den nya regeln bör tillämpas fr.o.m. 1992 års taxering. När förmögenhetsskatten slopas helt vid 1995 års taxering blir begränsningsregeln överflödig. Jag föreslår därför att regeln upphävs med verkan fr.o.m. samma taxering.

Den sänkta nivån för spärrbeloppet kan beräknas minska skatteintäkterna med 250 milj.kr.

3.5 Sambeskattning av fosterbarn

Mitt förslag: Fosterbarn skall inte sambeskattas med fosterföräldrarna för förmögenhet.

Skälen för mitt förslag: Sambeskattningen av makars inkomster är numera i sin helhet avskaffad. Vid förmögenhetsbeskattningen sambeskattas emellertid såväl makar som barn under 18 år. Regeln gäller också styvbarn och fosterbarn. Sambeskattningen regleras i 12 § SFL. Innebörden av begreppet hemmavarande barn framgår av 65 § kommunalskattelagen (1928:370), KL.

Enligt min mening borde sambeskattningen utmönstras helt av såväl principiella som administrativa skäl. I och med att förmögenhetsskatten tas bort fr.o.m. 1995 års taxering försvinner också de kvarvarande sambeskattningsbestämmelserna. Av statsfinansiella skäl får sambeskattningen dock leva kvar under skattens avveckling fram till 1995 års taxering. På en punkt vill jag emellertid nu ändå modifiera bestämmelserna. Nuvarande sambeskattning av familjehemsplacerade barn med fosterföräldrarna kan i åtskilliga fall vara direkt stötande. Denna form av sambeskattning bör därför tas bort med omedelbar verkan.

Mitt förslag: Arvs- och gåvobeskattningen sänks i alla klasser genom justeringar i skatteskalen. När det gäller värderingsreglerna i arvs- och gåvoskattelagen företas vissa tekniska justeringar med hänsyn till förslaget om slopad förmögenhetsskatt.

Skälen för mitt förslag: Bestämmelserna om arvs- och gåvobeskattningen finns i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt, AGL. Skatten är progressiv. Mottagarna delas in i olika klasser, klass I, II eller III, och för varje klass gäller skilda skatteskalor.

Till klass I, där skatteuttaget är lägre än i klass II, hänförs bl.a. efterlevande make, sambo och barn. Vid arvsbeskattningen medges i klass I skattefria grundavdrag med 280 000 kr. för efterlevande make eller sambo och 70 000 kr. för annan mottagare. Om barn eller avkomling till avlidet barn ännu inte fyllt 18 år vid skattskyldighetens inträde dras — utöver nämnda grundavdrag — av ytterligare 10 000 kr. för varje år eller del av år som återstår till denna ålder uppnås. Vid gåvobeskattningen utgör grundavdraget 10 000 kr. I det lägsta skiktet — upp till 140 000 kr. — är skatteuttaget 10 %. I skiktet mellan 140 000 kr. och 280 000 kr. är skatteuttaget 20 %. I de två högsta skikten — mellan 1 120 000 kr. och 11 200 000 kr. resp. 11 200 000 kr. och däröver — uppgår skatten till 50 resp. 60 %. Det finns sammanlagt sex skikt.

Till klass II hör bl.a. föräldrar och syskon men också mer avlägsna släktingar, obesläktade personer och vissa icke allmännyttiga organisationer. Vid arvsbeskattningen är grundavdraget 21 000 kr. och vid gåvobeskattningen detsamma som i klass I, dvs. 10 000 kr. Också här finns det sex skikt. I det lägsta — upp till 35 000 kr. — är skattesatsen 15 %. I varje skikt ökar skattesatsen med 10 procentenheter. I det högsta — 2 800 000 kr. och däröver — uppgår skatten till 65 %.

Till klass III hänförs vissa allmännyttiga stiftelser och ideella föreningar. Grundavdraget vid arvsbeskattningen är 21 000 kr. Det finns tre skikt. Det lägsta går upp till 42 000 kr. och det högsta avser 84 000 kr. och däröver. Skattesatsen uppgår i de olika skikten till 10, 20 resp. 30 %. Gåvoskatt utgår ej för mottagare i klass III.

Skiktindelningen och grundavdragen ändrades senast genom lagstiftning hösten 1990 (prop. 1990/91:54, SkU10, SFS 1990:1430). Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 1991. Skiktindelningen och skattesatserna i de skatteskalor som då justerades liksom de grundavdrag som vid arvsbeskattningen gällde för klasserna II och III hade tillkommit genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 1987 (prop. 1986/87:54, SkU12, SFS 1986:1198). Grundavdragen för arvinge och testamentstagare i klass I tillkom i samband med de förändringar i arvs- och gåvoskattelagstiftningen som genomfördes med anledning av familjerättsreformen och trädde i kraft den 1 januari 1988 (prop. 1987/88:61, SkU14,

SFS 1987:1206). Grundavdraget vid gåvobeskattningen hade i princip varit oförändrat sedan år 1959. De justeringar avseende skiktgränser och grundavdrag som företogs inför årsskiftet 1990/91 skedde bl.a. mot bakgrund av de höjda taxeringsvärdena på fastigheter och med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen.

Arvs- och gåvoskatteuttaget i Sverige befinner sig internationellt sett på en mycket hög nivå. Med hänsyn till detta och mot bakgrund av vad jag i det föregående uttalat om behovet av en allmän sänkning av kapitalbeskattningen föreslår jag, såvitt gäller klasserna I och II, att den högsta skattesatsen skall sänkas till 30 % och att skiktgränserna i alla tre klasserna ungefär fördubblas i de lägre skikten. I klass I bör således den övre gränsen för det lägsta skiktet, där skattesatsen är 10 %, höjas från 140 000 kr. till 300 000 kr. Skiktet där skattesatsen är 20 % — mellan 140 000 kr. och 280 000 kr. — bör på motsvarande sätt innefatta belopp mellan 300 000 kr. och 600 000 kr. Uppgår det skattepliktiga beloppet till 600 000 kr. eller däröver bör skatten i skiktet vara 30 % vilket ersätter skikt med skattesatserna 30, 40, 50 och 60 %. Förslagen innebär sammantaget att skikten har gjorts bredare och att progressionen har dämpats. Den närmare utformningen av skatteskalorna framgår av lagförslaget.

Mitt förslag föranleder justeringar i 28 § AGL.

De föreslagna förändringarna i skatteskalorna kan beräknas ge ett inkomstbortfall på 420 milj.kr.

Utöver vissa tekniska justeringar till vilka jag återkommer i det följande är jag nu inte beredd att föreslå ytterligare ändringar av arvs- och gåvoskattelagstiftningen. I finansdepartementet bereds för närvarande frågan om arvs- och gåvobeskattnings framtida utformning och jag avser att senare återkomma till denna fråga.

När det gäller värderingen av s.k. företagsförmögenhet vid arvs- och gåvobeskattningen hänvisar bestämmelserna i AGL till motsvarande bestämmelser i SFL. Jag har i det föregående föreslagit att SFL skall upphöra att gälla vid utgången av år 1991 men att den med vissa undantag och justeringar ändå skall tillämpas vid 1992 - 1994 års taxeringar. Att SFL upphör att gälla innebär att det är nödvändigt att utforma kopplingen mellan bestämmelserna i AGL och den upphävda lagens värderingsregler avseende företagsförmögenhet på ett något annorlunda sätt. Mina förslag i dessa hänseenden — som föranleder vissa justeringar i 22 § 3 mom. 23 § B och F samt 43 § AGL — berörs närmare i specialmotiveringen.

5.1 Sänkt skattesats för hushållssektorns kapitalinkomster

Mitt förslag: Skattesatsen för fysiska personers och dödsboms kapitalinkomster sänks från 30 % till 25 % fr.o.m. år 1993.

Bakgrunden till mitt förslag: Fysiska personers kapitalinkomster beskattas separat med en proportionell statlig skatt på 30 %. Kapitalbeskattningen är därmed frikopplad från beskattningen av förvärvsinkomster i fråga om både beräkning av skatteunderlag och skattesats. Skatten på förvärvsinkomster varierar vid 31 % kommunalskatt från 23,25 % i det inkomstintervall där grundavdraget upptrappas till 51 % i det inkomstintervall där det även utgår statlig skatt för förvärvsinkomster. Ytterligare skillnader mellan kapitalinkomstskattesatsen och skattesatserna för förvärvsinkomster uppkommer genom att kapitalinkomster beskattas med en enhetlig statlig skatt på 30 % medan beskattningen av förvärvsinkomster beror på kommunalskattesatsen i kommunen.

Skälen för mitt förslag: Skattesatsen för fysiska personers kapitalinkomster på 30 % är förhållandevis hög i ett internationellt perspektiv med hänsyn till att beskattningen omfattar alla slag av nominellt beräknade kapitalinkomster och således även reavinster. I andra länder förekommer både lägre och högre skattesatser men den faktiska beskattningen är ofta väsentligt lägre genom omfattande undantag från beskattningen.

En hög beskattning av kapitalinkomster bidrar tillsammans med annan kapitalbeskattning till att göra Sverige mindre attraktivt för personer med kapital och entreprenöranda och motverkar därmed en angelägen tillväxt. En hög sammanlagd kapitalbeskattning kan dessutom bidra till skattefusk genom att tillgångar och inkomster i utlandet inte redovisas. Detta skapar orättvisor och missgynnar svenska banker och andra institut som verkar här jämfört med institut i utlandet. En hög svensk kapitalinkomstbeskattning kan också skapa snedvridningar genom att gynna sparformer i utlandet som inte inom överskådlig tid beskattas i Sverige. Det senare gäller t.ex. långsiktiga placeringar i reinvesterande värdepappersfonder med säte i lågskatteländer.

Investeringarna måste öka för att bidra till en hög och varaktig tillväxt. Denna ökning av investeringarna får inte finansieras genom ett högre offentligt sparande då detta skulle försvåra nödvändiga skattesänkningar. Finansiering genom lån från utlandet är inte heller lämplig då detta endast är en kortsiktig lösning som medför ökad belastning för framtida generationer. Den högre investeringsnivån bör i stället finansieras genom ett högre hushållssparande. Ett ökat hushållssparande är angeläget även av andra skäl eftersom det medför ökad trygghet och ökade valmöjligheter för den enskilde.

Mina förslag om slopad förmögenhetsskatt och sänkt arvs- och gåvoskatt förbättrar villkoren för sparande i Sverige men är inte

tillräckliga med hänsyn till högt ställda ambitioner om en hög och varaktig tillväxt. För att stimulera sparandet för alla hushåll är det angeläget att även sänka kapitalinkomstbeskattningen. Även de nyss nämnda internationella aspekterna talar för en sådan ordning.

En generell sänkning av skattesatsen för hushållens kapitalinkomster till 20 eller 25 % är enligt min mening den viktigaste åtgärden av följande skäl.

En sänkning av skattesatsen för kapitalinkomster ger en förhållandevis kraftfull och varaktig effekt på hushållssparandet genom att sparande generellt blir mera förmånligt samtidigt som låntagande motverkas. Selektiva sparstimulerande åtgärder är inte lika verkningsfulla eftersom de kan leda till en omflyttning av sparmedel utan att det totala sparandet ökar.

Med utgångspunkt från inkomstskatteutredningens (SOU 1989:33) antaganden om en inflationstakt på 4 % och en realränta på 3 % ger nuvarande skattesats på 30 % en real ränta efter skatt på 0,9 %. En sänkning av kapitalinkomstskattesatsen till 20 % ökar den reala räntan efter skatt till 1,6 % medan en skattesats på 25 % ger en real ränta efter skatt på 1,25 % vid dessa antaganden. Förbättringen av sparandets villkor när skattesatsen sänks till 20-25 % belyses också av att realräntan efter skatt blir positiv vid en inflation på upp till 12 resp. 9 % och inte bara vid en inflation på upp till 7 % som när nuvarande skatteregler tillämpas.

En sänkt skattesats medför således att såväl vanligt banksparande som andra typer av sparande blir mera förmånligt. Låntagande för bl.a. konsumtionsändamål blir däremot mindre attraktivt om låntagaren själv får betala 75-80 % i stället för 70 % av ränteutgifterna. Avser låntagandet i stället t.ex. investeringar i aktier balanseras den ökade lånekostnaden av att skattesatsen sänks även för aktieutdelningar och reavinster. Detta gynnar tillväxtbefrämjande investeringar i näringslivet jämfört med lånefinansierad konsumtion.

En sänkning av kapitalinkomstskattesatsen är också motiverad vid en jämförelse med den sammanlagda beskattningen av arbetsinkomster. Vid inkomstskatteutredningens antaganden uppgår skatten med nuvarande regler till 30 % av den nominella räntan på 7 % eller till 2,1 %, vilket utgör 70 % av den reala räntan före skatt. Skattens andel av den reala räntan överstiger därmed det sammanlagda skatteuttaget för arbetsinkomster inklusive skattedelen av socialavgifterna på 36-64 %. En kapitalinkomstskattesats på 20-25 % reducerar skattens andel av den reala räntan till 47-58 %, vilket bättre överensstämmer med det sammanlagda skatteuttaget på arbetsinkomster.

Enligt nuvarande regler uppgår skattesatserna till 30, 23, 20, 15 och 10 % för hushållens normala kapitalinkomster, sparande i aktiebolag med hänsynstagande till reserveringsmöjligheter, allemanssparande, privat pensionsförsäkring resp. tjänstepensionsförsäkring. En sänkning av skattesatsen för hushållens normala kapitalinkomster till 20-25 % reducerar det högsta av dessa skatteuttag. Därmed uppnås en mera rättvis och likformig beskattning av olika typer av sparande, vilket innebär att

skatteeffekter i mindre grad än nu snedvrider hushållens val mellan olika sparformer. Likformigheten och rättvisan ökar också mera allmänt genom att det blir något mindre betydelsefullt om avkastningen beskattas löpande, som för banksparande och normala obligationer, eller med tidsfördröjning, som för s.k. nollkupongobligationer, vissa riksgäldskon- ton, reinvesterande utländska värdepappersfonder och reavinster.

En annan betydelsefull effekt av en sänkt skattesats är att skatteuttaget på realiserade kapitalvinster reduceras, vilket minskar de inlåsnings som uppkommer genom att försäljningar utlöser beskattning. En av många effekter av denna typ är att det maximala skatteuttaget vid försäljning av en permanentbostad reduceras från 9 % till 6-7,5 % av försäljningspriset när skattesatsen sänks till 20-25 %. Därmed ökas flexibiliteten på arbets- och bostadsmarknaderna, vilket är önskvärt ur ett tillväxtperspektiv. Inlåsnings reduceras även för bl.a. aktieinnehav.

Ett ytterligare skäl för en sänkt kapitalinkomstskattesats är att en skattesatssänkning, tillsammans med följdändringar avseende räntebidrag- en, ger en viss budgetförstärkning. Det ger i sin tur utrymme för ytterligare skattelättnader. Detta är betydelsefullt då det finns många ur ett tillväxtperspektiv angelägna skattesänkningar som av statsfinansiella skäl inte kan genomföras nu. En allmän sänkning av kapitalinkomst- skattesatsen medför vidare administrativa lättnader i förhållande till riktade skattesänkningar.

Den sammanlagda skatten på aktieutdelningar uppgår idag till 51 % genom att bolagsvinster beskattas med 30 % samtidigt som den därefter återstående delen av vinsten beskattas med 30 % hos aktieägaren. En sänkning av kapitalinkomstskattesatsen till 20-25 % reducerar den sammanlagda skatten till 44-47,5 %, vilket är ett väsentligt steg i rätt riktning. Eftersom eget kapital också gynnas genom Annelavdrag samt genom kapitalbaserade reserveringsmöjligheter uppnås en i ett internationellt perspektiv förmånlig beskattning av eget kapital i svenska bolag. Liksom i många andra länder är dock lånat kapital fortfarande gynnat jämfört med eget kapital eftersom räntor till skillnad från aktieutdelningar är generellt avdragsgilla. Detta utgör i och för sig ett argument för ytterligare lättnader i dubbelbeskattningen av aktieutdelningar. En sänkt skattesats för kapitalinkomster medför emellertid att det omedelbara behovet av ytterligare lättnader av dubbelbeskattningen reduceras. Med hänsyn till att det finns många andra angelägna skattesänkningar och med hänsyn till behovet av fortsatta överväganden är jag inte beredd att nu föreslå ytterligare lättnader i dubbelbeskattningen av aktieutdelningar utöver den sänkta kapitalinkomstskattesatsen.

Vid en bedömning av nivån på kapitalskattesatsen bör även enskilda näringsidkares situation beaktas. För närvarande ser en särskild utredare över beskattningsfrågorna för enskilda näringsidkare och handelsbolag (dir. 1990:82). Utgångspunkten är att behandla de olika organisationsfor- merna för näringsverksamhet på ett likformigt sätt. En ur tillväxtsky- vinkel central aspekt är att nuvarande högre beskattning av kapitalavkast- ning inom enskild näringsverksamhet undanröjs. Enligt vad jag erfarit överväger den särskilde utredaren att föreslå att enskilda näringsidkares

inkomster fördelas mellan en schablonmässigt beräknad kapitalavkastning som beskattas i inkomstslaget kapital, och resterande förvärvsinkomst som beskattas i inkomstslaget näringsverksamhet. Ett liknande system tillämpas i Danmark och införs i Norge. Om systemet införs också i Sverige kommer en sänkning av kapitalinkomstskattesatsen att medföra en väsentlig skattelättnad, vilket också är fördelaktigt ur tillväxtskyvinkel.

Det finns således ett antal tungt vägande skäl för en sänkning av kapitalinkomstskattesatsen. Flera av dessa skäl, bl.a. målet om ett högt hushållssparande och målet om internationellt konkurrenskraftiga regler, talar för en sänkning av skattesatsen till 20 % och kanske t.o.m. till 15 %.

Samtidigt finns det emellertid skäl som talar mot en snabb sänkning av skattesatsen för kapitalinkomster. Som nämnts tidigare medför en sänkt skattesats en högre ränta efter skatt, vilket ökar bostadskostnaderna för belånade egnahem och bostadsrätter. Om låneräntan är 12 % medför en sänkning av kapitalinkomstskattesatsen från 30 till 20 % en ökning av räntan efter skatt med 1,2 procentenheter. För ett genomsnittligt belånat egnahem skulle därmed bostadskostnaden öka med cirka 6 %. Effekten är likvärdig med en ökning av räntan före skatt med 1,7 procentenheter och kan således sägas innebära ett återtagande av en del av de sänkningar av bostadsutgifterna som uppkommit genom sjunkande räntor. En sänkt kapitalinkomstskattesats tenderar att dämpa prisutvecklingen för egnahem och kan därmed också dämpa bostadsbyggandet.

Som diskuteras närmare senare bör en sänkt skattesats för kapitalinkomster också leda till följdändringar i form av reducerade räntebidrag för hyres- och bostadsrätter, motsvarande en hyreshöjning på cirka 3 % vid en sänkning av skattesatsen till 20 %.

En omedelbar sänkning av kapitalinkomstskattesatsen till 20 % kan enligt min mening ge en alltför snabb ökning av bostadskostnaderna med risk för störningar på fastighetspriser och byggande. Samtidigt bör givetvis inte bostadspolitiska hänsynstaganden avseende i första hand övergångseffekter varaktigt förhindra en anpassning av kapitalinkomstskattesatsen till en ekonomiskt lämplig och internationellt anpassad nivå.

En lämplig avvägning är att nu fatta beslut om en sänkning av kapitalinkomstskattesatsen till 25 %. Därmed uppnås inte obetydliga förbättringar på alla de sätt som diskuterats i det föregående samtidigt som höjningen av bostadskostnaderna begränsas och möjligheten kvarstår att sänka skattesatsen ytterligare vid ett senare tillfälle.

För att ytterligare minska risken för oönskade övergångseffekter och för att ge hushållen bättre möjligheter att anpassa sig till den sänkta skattesatsen föreslår jag att sänkningen av skattesatsen sker först den 1 januari 1993. Beslut om denna skattesatssänkning bör dock fattas redan nu. De sparstimulerande effekterna kan därigenom uppnås utan tidsfördröjning. De effekter skattesatssänkningen medför för boendekostnaderna måste beaktas i samband med den omläggning av bostadsfinansieringen — och med den sammanhängande förändringar av fastighetsskatten — som kan bli aktuell 1993.

Som framgått av den tidigare diskussionen finns det många skäl som

talat för ytterligare sänkningar av skattesatsen för kapitalinkomster. Storleken på och tidpunkten för sådana ytterligare förändringar får emellertid avvägas vid ett senare tillfälle med hänsyn till dels den allmänna ekonomiska utvecklingen i Sverige, dels förändringar av skattereglerna i omvärlden.

Skattesatsen för allemanssparandet uppgår redan vid nuvarande regler till 20 % och bör inte justeras i detta sammanhang.

Räntebidragen för hyres- och bostadsrätter är högre än för egnahem med hänsyn till att ägare av egnahem utöver räntebidraget får en skattelättnad på 30 % för sina ränteutgifter. Den garanterade räntan för nybyggda egnahem uppgår således till 4,9 % motsvarande en ränta efter 30-procentig skattelättnad på 3,4 %, vilket överensstämmer med den garanterade räntan för ett nybyggt hyreshus.

För att upprätthålla denna balans mellan olika boendeformer bör en sänkning av kapitalinkomstskattesatsen enligt min mening kombineras med en motsvarande höjning av de garanterade räntorna för hyres- och bostadsrätter. Jag avser att i ett annat sammanhang föreslå en sådan anpassning av de garanterade räntorna för hyres- och bostadsrätter. Som tidigare nämnts måste detta beaktas i samband med en omläggning av bostadsfinansieringen 1993.

Mitt förslag föranleder en ändring av 10 § tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, SIL.

En sänkning av skattesatsen för kapitalinkomster till 25 % reducerar skatten på överskott i inkomstslaget kapital med 3,23 miljarder kr. Skattereduktionen för underskott i inkomstslaget kapital reduceras med nästan lika mycket eller med 2,92 miljarder kr. En anpassning av räntebidragen för hyres- och bostadsrätter motsvarande den sänkta skattesatsen på kapitalinkomster reducerar de offentliga utgifterna med 1,41 miljarder kr. En sänkning av kapitalinkomstskattesatsen och följdändringar avseende räntebidragen ger således sammantaget en budgetförstärkning på 1,10 miljarder kr. fr.o.m. år 1993.

5.2 Sänkt reavinstskatt på aktier m. m.

Mitt förslag: Skatten på reavinst på aktier och andra finansiella instrument som beskattas enligt aktievinstreglerna sänks till 25 % redan år 1992 för fysiska personer och dödsbon. Detsamma gäller för reavinst på andelar i handelsbolag.

Skälen för mitt förslag: Den generella sänkningen av skattesatsen för kapitalinkomster till 25 % sker således först den 1 januari 1993. Tidsfördröjningen är främst motiverad av bostadspolitiska skäl. Skattesänkningen bör dock uppnås redan år 1992 för reavinst på aktier för att allmänt reducera inlåsnings effekterna så snabbt som möjligt och för att inte inlåsningsfall skall uppkomma som en följd av att kapitalinkomstskattesatsen sänks fr.o.m. år 1993. Skattesatsen bör således sänkas från 30 till

25 % för reavinster på aktier redan år 1992. Detta uppnås enklast genom en särskild övergångsregel till SIL om att den skattepliktiga reavinsten år 1992 utgör 5/6 av den faktiska reavinsten för aktier. På motsvarande sätt bör reaförluster vara avdragsgilla till 5/6. Denna lagstiftningsteknik används redan för allemanssparandet, där den önskade skattesatsen på 20 % uppnås genom att 2/3 av berörd kapitalavkastning beskattas med 30 %.

Den redan år 1992 sänkta skattesatsen för reavinster bör omfatta inte bara aktier utan även konvertibla skuldebrev, aktieoptioner och andra finansiella instrument som är anknutna till företagets vinster, dvs. de instrument som omfattas av 27 § 1 mom. SIL. Dessutom bör även andelar i handelsbolag omfattas.

Den sänkta reavinstskatten beräknas medföra en budgetförsvagning på 840 milj.kr. för år 1992.

5.3 Sänkt skattesats för andra privata sparformer

Mitt förslag: Skattesatsen för avkastning på kapitalförsäkringar och för värdepappersfonder sänks från 30 till 25 % fr.o.m. år 1992. Skatten på avkastningen av privata pensionsförsäkringar sänks från 15 till 10 % fr.o.m. år 1992.

Bakgrunden till mitt förslag: Sparande i kapitalförsäkring är likställt med direkt hushållssparande genom att sparandet avser inkomstbeskattade medel, genom att förmögenhetsskatt utgår och genom att skattesatsen är 30 %. Även värdepappersfonder beskattas med 30 %. Avkastningen på privat pensionsförsäkring, dvs. pensionsförsäkring som betalas av den enskilde, beskattas med 15 % medan avkastningen på tjänstepensionsförsäkring beskattas med 10 %.

Skälen för mitt förslag: Balansen mellan hushållens direkta sparande och sparande i kapitalförsäkring bör upprätthållas genom att skattesatsen sänks till 25 % även för kapitalförsäkringar. En sådan skattesänkning är också angelägen för att kapitalförsäkring i svenska bolag skall vara konkurrenskraftig jämfört med kapitalförsäkring i utländska bolag och för att stimulera även denna typ av privat sparande. Skattesatsen för kapitalförsäkring bör sänkas redan fr.o.m. år 1992 eftersom det på detta område inte finns några särskilda skäl som talar för en tidsfördröjning.

Värdepappersfonder utgör också ett näraliggande alternativ till hushållens direkta sparande. Fonderna beskattas med 30 % för överskott som inte delas ut till delägarna. En bibehållen skattesats på 30 % för värdepappersfonder skulle sannolikt medföra ökade avdragsgilla utdelningar från dessa fonder, varvid beskattning ändå skulle ske hos hushållen med 25 %. Ytterligare en aspekt är att svenska värdepappersfonder i hög grad konkurrerar med utlandsbaserade värdepappersfonder. Detta talar för en anpassning i riktning mot den beskattning som gäller i de för värdepappersfonder mest förmånliga länderna. Mot denna

bakgrund och för att även stimulera sparande i värdepappersfonder, förslår jag att skattesatsen utan tidsfördröjning sänks till 25 % även för värdepappersfonder.

Investmentbolag och andra förvaltningsföretag bör även fortsättningsvis ha samma skattesats som övriga aktiebolag eftersom skälen för en anpassning med hänsyn till den sänkta skattesatsen för hushållen är mindre starka för dessa företagsformer än för värdepappersfonder. Likheten mellan förvaltningsföretagen och vanliga aktiebolag är också större än mellan värdepappersfonder och vanliga aktiebolag.

Avkastningen på privat pensionsförsäkring beskattas med 15 % medan tjänstepensionsförsäkring beskattas med 10 %. Beskattningen sker hos livförsäkringsföretagen. Jag anser att det inte finns några tungt vägande skäl för en sådan skillnad i beskattning med hänsyn till att tjänstepensionsförsäkring i allt högre utsträckning liknar privat pensionsförsäkring. Bl. a. kan även villkoren för tjänstepensionsförsäkring numera anpassas efter den försäkrades individuella önskemål. Skillnaden i skattesatser medför komplikationer för skattskyldiga och skattemyndigheter. Den skapar även snedvridningar och orättvisor till nackdel för privat pensionsförsäkring.

En sänkning av skattesatsen för privat pensionsförsäkring är också angelägen för att stimulera det privata sparandet och med hänsyn till att motsvarande försäkringar ofta är skattefria i andra länder.

Mot denna bakgrund förelår jag att skattesatsen för privat pensionsförsäkring utan tidsfördröjning sänks från 15 till 10 %. Detta bör ske genom en justering av 5 § lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel.

Den sänkta skattesatsen för avkastning på kapitalförsäkringar föranleder en ändring av 10 a § SIL i vilken anges att skattesatsen för livförsäkringsföretagen skall vara 25 %. I samma paragraf bör en motsvarande ändring göras för värdepappersfonderna.

Den föreslagna sänkningen av skattesatserna för kapitalförsäkring, värdepappersfonder och privat pensionsförsäkring beräknas ge ett skattebortfall på 510, 390 resp. 320 milj.kr. Det sist nämnda beloppet är beräknat med hänsyn till att en sänkt skattesats för privat pensionsförsäkring medför följdändringar avseende den särskilda löneskatten. Jag återkommer till dessa följdändringar (avsnitt 6.3).

Mitt förslag: Bestämmelserna om ränteavdragsbegränsning slopas. I stället begränsas skattereduktionen för underskott i inkomstslaget kapital till 18 % för den del av underskottet som överstiger 100 000 kr. Under år 1992 kommer skattereduktionen för motsvarande underskott att uppgå till 21 %.

Bakgrunden till mitt förslag: I 3 § 2 mom. SIL finns bestämmelser om begränsningar i avdragsrätten för räntor. De har införts i samband med skattereformen och utvidgades genom lagstiftning under hösten 1990. Bestämmelserna syftar till att förebygga skatteplanering och motverka skattekrediter. Avsikten var att skapa approximativ likformighet vid lånefinansiering av tillgångar där det förekommer skattekrediter genom att avkastningen beskattas först när den realiserats.

Utgångspunkten för reglerna är att ränteutgifter fritt får kvittas mot kapitalintäkter avseende tillgångar där det inte förekommer några skattekrediter. Det finns en särskild bestämmelse som definierar vad som skall räknas som sådan kvittningsgill ränteintäkt. Som exempel kan nämnas att definitionen omfattar ränta på banktillgodohavanden i svenska kronor och likvärdiga fordringar som betalas varje år med hela det vid beskattningsårets utgång upplupna beloppet men inte motsvarande fordringar i utländsk valuta.

Ränteavdragsbegränsningen kan sägas vara uppbyggd i två steg. Dels får kvittning endast ske mot sådana kapitalintäkter som uppfyller definitionens krav på ränteintäkt, dels begränsas avdragsrätten till 70 % om ränteutgifterna överstiger ränteintäkterna med mer än 100 000 kr. Skattereduktionen för det överskjutande räntebeloppet begränsas alltså till 21 % vid en kapitalskattesats på 30 %. För barn och ungdomar under 18 år är beloppet för full avdragsrätt begränsat till 10 000 kr.

Skälen för mitt förslag: Reglerna om avdragsbegränsning för utgiftsräntor har sin grund i uppfattningen att en fri kvittningsrätt skulle kunna leda till en omfattande skatteplanering. Det är för att undanröja risken för sådan skatteplanering som dessa bestämmelser har införts.

Som jag inledningsvis nämnde är det i dagens ekonomiska situation utomordentligt viktigt att skattereglerna utformas så att de bidrar till tillväxt i ekonomin. Skatteregler som hindrar den ekonomiska utvecklingen måste avskaffas eller lindras i största möjliga utsträckning. Det är därför nödvändigt att ta upp en diskussion om ränteavdragsreglernas funktion och berättigande. I den frågan vill jag framhålla följande.

Genom den nuvarande begränsningen förhindras kvittning av ränteutgifter mot utdelningsintäkter. Det är heller inte möjligt att kvitta räntorna mot reavinster. Dessa inskränkningar i kvittningsrätten försvårar för investerare att tillskjuta kapital till företagssektorn. Enligt min uppfattning begränsar reglerna därmed utbudet av riskkapital.

Den nuvarande avdragsbegränsningen har blivit alltför restriktivt

utformad eftersom den ställer upp hinder mot kvittning av utgiftsräntor utan att den medför fördelar i andra hänseenden som uppväger nackdelarna med begränsningen. Det framstår därför som angeläget att undersöka om det är möjligt att förändra eller avvara bestämmelsen om ränteavdragsbegränsning utan att regelsystemet utnyttjas på ett inte avsett sätt.

Det finns i det nuvarande regelsystemet flera bestämmelser inom inkomstslaget kapital som förhindrar och försvårar skatteplanering. Jag tänker här främst på att skattesatsen i inkomstslaget kapital numera är betydligt lägre än den var tidigare. Detta har givetvis stor betydelse för lönsamheten för olika slag av skatteplanering. Till detta kommer bestämmelsen att reaförluster enligt huvudregeln endast är avdragsgilla till 70 % och förbudet mot avdrag för förskottsräntor för tiden efter beskattningsårets utgång. Jag vill slutligen erinra om att möjligheten att ta upp stora lån för skatteplanering är avsevärt mindre i dag än för bara några år sedan.

Vad jag nu sagt bör kompletteras på en punkt. Det måste nämligen konstateras att den nuvarande utformningen av bestämmelserna har blivit utomordentligt komplicerad. Detta har skett främst genom införandet av den särskilda definitionen av vad som skall anses utgöra ränteintäkt. En speciell komplikation är att barn och ungdomar under 18 år samt handelsbolagstaxerade dödsbon träffas av avdragsbegränsningen redan vid överskjutande ränteutgifter på 10 000 kr.

Den komplicerade utformningen av regelsystemet gör givetvis att detta blir svårt att förstå och överblicka. Även en förenkling av reglerna framstår därför som en angelägen uppgift.

Det är således min uppfattning att reglerna på detta område bör förbättras och förenklas i betydelsefulla hänseenden.

Flera olika möjligheter står därvid till buds. Ett alternativ är att göra mindre justeringar av de nuvarande bestämmelserna. Mer än marginella förenklingar synes emellertid inte vara möjliga att göra med bibehållande av den nuvarande strukturen på regeln om ränteavdragsbegränsning. Det är därför nödvändigt att ta ett större grepp för att kunna åstadkomma bättre skattemässiga villkor för anskaffning av riskkapital till de små och medelstora företagen.

Ett annat alternativ är att utvidga regeln om avdragsbegränsning så att också andra slag av kapitalinkomster får kvittas mot ränteutgifter. Närmast till hands ligger alternativet att tillåta kvittning av ränteutgifter mot utdelningsinkomster. Även andra slag av kapitalinkomster är givetvis tänkbara i en sådan utvidgad kvittningsregel.

En utvidgning av kvittningsområdet till att omfatta utdelningsinkomster kan sägas ligga i linje med den nuvarande utformningen av regeln. Den särskilda regeln i 3 § 2 mom. tredje stycket SIL om ett förhöjt avdragsutrymme för innehavare av fåmansbolagsaktier tillkom nämligen för att möjliggöra full kvittning mellan ränteutgifter och utdelningsinkomster från bolaget, låt vara att denna kvittning uppnås på ett indirekt sätt. Bestämmelsen medger att avdragsutrymmet höjs med i princip hela utrymmet för kapitalbeskattad utdelning och detta även om den faktiska utdelningen har varit lägre. Det kan således hävdas att avdragsbegräns-

ningens nuvarande utformning i princip tillåter viss kvittning också mot utdelningsinkomster. Den utvidgningen har emellertid kunnat åstadkommas endast med hjälp av en komplicerad lagteknisk utformning av bestämmelsen.

En avsevärd regelförenkling skulle därför kunna uppnås om alla slag av utdelning behandlas lika.

Ett förslag om en på detta sätt utvidgad regel om avdragsbegränsning kan emellertid kritiseras från andra utgångspunkter. Det kan med fog ifrågasättas om en sådan förändring skulle medföra en tillräcklig förbättring för försörjningen med riskkapital till de små och medelstora företagen. Till detta kommer att den förenkling som uppnås med den angivna utvidgningen av kvittningsområdet blir obetydlig. Mot den bakgrunden framstår en ytterligare utvidgning av kvittningsrätten till att omfatta även reavinster som naturlig.

Genom en sådan regeländring kommer full kvittningsrätt att finnas mellan ränteutgifter och alla slag av kapitalinkomster. Detta innebär generellt sett en avsevärd förenkling såväl för de skattskyldiga som för skattemyndigheterna. En annan fördel är att kontrolluppgiftslämnandet förenklas genom att det inte längre krävs någon fördelning mellan ränteintäkter som är kvittningssgilla och sådana som inte är det.

Som jag tidigare nämnde har avdragsbegränsningen för utgiftsräntor tillkommit för att motverka alltför vidlyftig skatteplanering. Jag delar uppfattningen att skattesystemet bör utformas så att sådan skatteplanering motverkas. Från den utgångspunkten kan det hävdas att ett fullständigt slopande av ränteavdragsbegränsningen med bibehållande av övriga regler innebär att skattesystemet kommer att kunna utnyttjas för att erhålla stora skattekrediter utan att motsvarande fördelar uppkommer för näringslivet. Det är därför motiverat att utforma kapitalinkomstreglerna med viss restriktivitet. Även statsfinansiella skäl talar för att en begränsning bör införas i detta hänseende. En lämplig avvägning erhålls om den nuvarande ordningen med full resp. kvoterad avdragsrätt omvandlas och överförs till beräkning av skattereduktion för underskottet. Den lösningen skulle alltså innebära att skattereduktion medges med 25 % för underskott i inkomstslaget kapital upp till 100 000 kr. För överskjutande underskott bör skattereduktion medges med 18 %.

Under år 1992 gäller fortfarande kapitalskattesatsen på 30 %. Skattereduktionen bör då uppgå till 30 % och 21 % i resp. skikt.

Den nu diskuterade utvidgningen av kvittningsrätten skulle enligt min uppfattning medföra avsevärda förenklingar och en inte oväsentlig förbättring för tillgången på riskkapital. Vad jag tidigare anfört om de anslutande bestämmelsernas utformning och funktion gör det enligt min mening möjligt att vidta denna förändring med bibehållande av en rimlig balans mellan kravet att reglerna inte skall motverka utveckling och tillväxt och önskemålet att de skall vara motståndskraftiga mot otillbörlig skatteplanering.

Mitt förslag innebär alltså att reglerna om ränteavdragsbegränsning slopas och att den nuvarande gränsen för fullt avdragsgilla ränteutgifter omvandlas till en ren skattereduktionsregel. Det återstår då att ta ställning

till om bestämmelsen om nedsatt kvittningsrätt för ungdomar och handelsbolagstaxerade dödsbon skall förvandlas till en särskild skattereduktionsregel. I den frågan kan konstateras att en specialbestämmelse för ungdomar skulle sakna praktisk betydelse. En särskild bestämmelse endast för handelsbolagstaxerade dödsbon skulle komplicera reglerna utan att medföra någon egentlig fördel. Bestämmelsen om skattereduktion bör därför gälla utan undantag.

Från lagteknisk synvinkel medför förslaget att andra och tredje styckena i 3 § 2 mom. SIL kan upphävas. Detsamma gäller regeln i 3 § 4 mom. andra stycket SIL om höjt ränteavdragstak vid räntefördelning och den särskilda bestämmelsen om uppgiftsskyldighet för vad som är kvittningstillräntintäkt i 3 kap. 22 § andra stycket lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter. I uppbördslagen (1953:272) ändras den nuvarande bestämmelsen i 2 § 4 mom. om skattereduktion för underskott i kapital så att full skattereduktion på 25 % medges för underskott på högst 100 000 kr. medan överskjutande underskott medför en skattereduktion på 18 %. I en övergångsbestämmelse till uppbördslagen bör anges att skattereduktionen för underskott som uppkommer under inkomståret 1992 då den högre kapitalskattesatsen gäller medges med 30 % resp. 21 %.

Effekten av mitt förslag kan beräknas till ett skattebortfall på ca 200 milj.kr.

5.5 Beskattning av delägare i fåmansföretag

Mitt förslag: Vid tillämpning av de särskilda reglerna för beskattning av utdelning och reavinst som härrör från fåmansföretag får utrymmet för kapitalbeskattad utdelning och reavinst avseende aktier som anskaffats före år 1990 alternativt beräknas med utgångspunkt i aktiernas värde vid utgången av år 1990.

Bakgrunden till mitt förslag: En delägare i ett fåmansföretag som samtidigt är verksam i företaget har normalt möjlighet att ta ut sina arbetsinkomster som utdelning eller reavinst. Till följd av skillnaden mellan den proportionella beskattningen av kapitalinkomster och den progressiva beskattningen av förvärvsinkomster skulle detta — utan särskilda regler — leda till att arbetsinkomster beskattas proportionellt med en skattesats på 30 % i stället för progressivt med en högsta marginalskatt på ca 50 %.

För att motverka effekten av att arbetsinkomster tas ut som utdelningsinkomster och reavinst infördes som ett led i skattereformen särskilda regler för beskattning av delägare i fåmansföretag. En förutsättning för att reglerna skall tillämpas är att delägaren — eller någon denne närstående — varit verksam i bolaget i betydande omfattning.

De särskilda bestämmelserna finns intagna i 3 § 12 mom. SIL. Om bestämmelserna är tillämpliga skall utdelning och reavinst på aktier i

fämansföretag beskattas i inkomstslaget kapital till den del inkomsten kan anses utgöra en schablonmässigt beräknad normal kapitalavkastning medan eventuell överskjutande utdelning och reavinst i princip beskattas som om det vore fråga om lön. För personer med höga förvärvsinkomster kommer utdelning som överstiger normal kapitalavkastning därmed att beskattas med ca 50 % och således inkomstbeskattas på samma sätt som löneinkomster.

Den skattemässiga gränsdragningen mellan vad som egentligen utgör arbetsinkomst respektive kapitalinkomst bestäms således schablonmässigt. Utgångspunkten är att en delägare i ett fämansföretag i största möjliga utsträckning skall få samma totala skattebelastning som en löntagare som äger aktier i t.ex. ett börsbolag vid samma faktiska arbetsinkomst och samma kapitalinkomst. Normal kapitalavkastning — kapitalbeskattat utrymme — beräknas som summan av anskaffningskostnaden och lämnade ovillkorliga kapitaltillskott multiplicerad med statslåneräntan med ett tillägg på fem procentenheter.

Understiger den faktiska utdelningen det belopp som definieras som normal kapitalavkastning får skillnaden däremellan sparas. Det sparade utrymmet läggs följande år till underlaget för beräkning av utrymmet för kapitalbeskattad inkomst och ger därmed, utöver sparande, utrymme för en högre kapitalbeskattad utdelning senare år. Vid försäljning av aktierna fördelas reavinsten så att hälften beskattas som kapitalinkomst och andra hälften i inkomstslaget tjänst. Bestämmelsen innebär emellertid en viss lättnad genom att endast hälften av den del av reavinsten som överstiger eventuellt ackumulerat sparat utrymme beskattas i inkomstslaget tjänst.

De bestämmelser som nu beskrivits har kompletterats med två undantagsregler. Den första innehåller en högsta gräns för hur stor del av en reavinst som kan komma att beskattas i inkomstslaget tjänst. Den andra undantagsregeln innebär att de särskilda reglerna för beskattning av delägare i fämansföretag överhuvudtaget inte skall tillämpas om utomstående äger minst 30 % av aktierna i företaget.

Skälen för mitt förslag: Företagandet är av väsentlig betydelse för tillväxten i ekonomin. Det gäller särskilt småföretagen. Det innebär givetvis också att fämansföretag inte bör beskattas hårdare än andra företag.

Avkastningen på det kapital som en företagare satsat i sitt bolag skall givetvis beskattas som kapitalinkomst med den lägre proportionella skattesatsen. Det gäller även en viss riskersättning. När det är fråga om inkomst som genererats på grund av att ägaren varit verksam i företaget bör beskattning ske i inkomstslaget tjänst. Detta innebär att det finns ett behov av bestämmelser som begränsar den inkomst som kan beskattas som kapitalinkomst.

I ett hänseende anser jag att nuvarande regler måste göras generösare och det gäller bestämningen av förmögenhetsmässigt ingångsvärde för aktier som anskaffats före år 1990.

För aktier som anskaffats före år 1990 finns inte några sparanderegler för tiden fram till 1990. För att hänsyn skall tas till i företaget sparad kapitalavkastning och de förändringar av penningvärdet som skett före år

1990 infördes genom lagstiftning hösten 1990 (prop. 1990/91:54, SkU10, SFS 1990:1422) en särskild övergångsreglering. Vid beräkning av den del av avkastningen som skall kapitalbeskattas får anskaffningskostnaden räknas upp med beaktande av den allmänna prisutvecklingen fram till år 1990. Uppräkning medges inte för längre tid tillbaka än 20 år, dvs. första uppräkningsår är 1970.

Jag anser inte att denna övergångsreglering är tillräcklig. Av praktiska skäl är det emellertid mindre lämpligt att tillåta uppräkning med längre än 20 år tillbaka. Mitt förslag är att det kapitalbeskattade utrymmet för aktier som förvärvats före år 1990 alternativt får bestämmas med utgångspunkt i värdet på aktierna vid utgången av år 1990. Det är lämpligt att värdet beräknas enligt de regler som gällde för förmögenhetsvärderingen vid denna tidpunkt.

Vid förmögenhetsvärderingen skall vissa tillgångar tas upp till ett reducerat värde. Det kapitalbeskattade utrymmet skall emellertid beräknas på ett underlag som i princip motsvarar det oreducerade värdet.

När det gäller aktier som inte omsätts marknadsmässigt görs regelmässigt en värdering av skattemyndigheten i det län där bolaget har sitt hemvist. Detta värde bör också vara utgångspunkt för beräkning av det kapitalbeskattade utrymmet. Till grund för värderingen av aktierna ligger en substansvärdering av bolagets tillgångar. Har bolagets tillgångar lagts ned i rörelse eller jordbruk skall substansvärdet sättas ned till 30 %. Aktierna skall sedan tas upp till detta värde. Vid beräkning av det kapitalbeskattade utrymmet bör denna reducering kompenseras genom en uppräkning av värdet med 3,5.

Det värde på aktierna som används vid förmögenhetstaxeringen kan utgöras av tillgångar av vilka vissa tas upp till ett reducerat värde och andra till det fulla värdet. Att urskilja hur stor del av aktievärdet som belöper på de olika tillgångsslagen innebär tillämpningsproblem. Även om en uppräkning av det totala värdet med 3,5 i sådana blandade fall innebär en överkompensation får denna av praktiska skäl godtas.

Effekterna av mitt förslag kan illustreras med ett exempel.

Ett bolag bildas år 1958 och anskaffningskostnaden för aktierna är 50 000 kr. Vid utgången av år 1990 är förmögenhetsvärdet på aktierna 2 milj.kr. Den nuvarande bestämmelsen om uppräkning av anskaffningskostnaden ger ett ingångsvärde på 252 000 kr. Statslåneräntan var vid utgången av november 1990 12,56 % och det ger för år 1991 ett kapitalbeskattat utrymme på 44 251 kr. I och med den nu föreslagna alternativa beräkningsregeln kommer det kapitalbeskattade utrymmet att beräknas med utgångspunkt i förmögenhetsvärdet vid utgången av år 1990. Till grund för beräkning av detta värde (2 milj.kr.) låg ett till 30 % reducerat värde på tillgångarna i bolaget. Vid beräkning av det kapitalbeskattade utrymmet skall därför värdet räknas upp tre och en halv gång vilket ger ett ingångsvärde på 7 milj.kr. Det kapitalbeskattade utrymmet blir år 1991 1,23 milj.kr. Om det kapitalbeskattade utrymmet sparas och statslåneräntan fr.o.m. år 1991 antas vara 10 % kan aktierna säljas efter fem år för 14,4 milj.kr. utan att någon del av reavinsten kommer att beskattas i inkomstlaget tjänst.

Den alternativa beräkningsregeln bör endast gälla aktier och andelar i fåmansföretag. Beträffande andra finansiella instrument som exempelvis konvertibla skuldebrev är förhållandena normalt sådana att den löpande avkastning som utbetalats under tidigare år i många fall motsvarar huvuddelen av den faktiska nominella avkastningen. Av samma skäl medgavs inte heller att den särskilda bestämmelsen om uppräknig av anskaffningskostnaden fick tillämpas annat än på aktier och andelar.

Budgeteffekterna av mitt förslag innebär ett inkomstbortfall på ca 110 milj.kr för 1992, 160 milj.kr. för 1993 och 210 milj.kr för 1994.

Mitt förslag föranleder ändring i 3 § 12 mom. SIL. Den alternativa beräkningsregeln bör få tillämpas redan vid 1992 års taxering.

5.6 Räntebidrag

Mitt förslag: Statliga räntebidrag för bostadsändamål görs skattepliktiga och avdrag medges för hela räntekostnaden även till den del den täcks av räntebidrag.

Bakgrunden till mitt förslag: I december 1990 beslutade riksdagen att införa ett nytt system för bostadsfinansiering vid ny- och ombyggnad (prop. 1990/91:34, BoU4). Beslutet innebar bl.a. att delar av räntebidrag enligt gällande regler skulle ersättas av s.k. räntelån förenade med statliga kreditgarantier. I maj 1991 beslutade riksdagen om kompletteringar och ändringar av det tidigare beslutet (prop. 1990/91:144, BoU20).

I finansdepartementet har under våren 1991 utarbetats ett förslag till ändrade skatteregler för det nya bostadsfinansieringssystemet. Promemorian (Ds 1991:38) Skatteregler för ny bostadsfinansiering m.m., har remissbehandlats. En förteckning över de remissinstanser som yttrat sig bör fogas som *bilaga 3* till protokollet. En remissammanställning finns tillgänglig i lagstiftningsärendet (dnr 2697/91).

I promemorian föreslås att skattereglerna genomgående skall knytas till de olika komponenterna i bostadsstödet och inte till de faktiska finansieringsförhållandena. Utgående realräntebidrag skall vara skattepliktiga och bidraget skall höja taket för fullt avdrag för ränteutgifter i inkomstslaget kapital.

Skälen för mitt förslag: Enligt regeringsförklaringen den 4 oktober 1991 skall det beslutade systemet om s.k. räntelån inte genomföras. Förslag om en långsiktig förändring av bostadsfinansieringen kommer att läggas fram under år 1992. I avvaktan på detta har regeringen i prop. 1991/92:56 redovisat ett förslag i fråga om bostadsbyggandets finansiering för år 1992.

Förslaget i nämnda proposition innebär bl.a. att räntebidrag kan utgå till en fastighetsägare i samband med ny- eller ombyggnad av bostaden oavsett hur åtgärden har finansierats. Hittills har endast fastighetsägare med statliga bostadslån kunnat erhålla räntebidrag. Räntebidraget har inte

varit skattepliktigt samtidigt som den del av räntekostnaden som täckts av bidraget inte varit avdragsgill. I och med att räntebidraget enligt förslaget skall kunna utgå oavsett hur finansiering skett bör det vara skattepliktigt samtidigt som erlagda räntekostnader är avdragsgilla även till den del de täcks av räntebidrag.

Den närmare utformningen av de bestämmelser som reglerar den skattemässiga behandlingen är beroende av om det är fråga om ett räntebidrag som skall redovisas i inkomstslaget kapital eller i inkomstslaget näringsverksamhet. Jag återkommer senare till den skattemässiga behandlingen av räntebidrag i näringsverksamhet (avsnitt 6.7).

I fråga om räntebidrag som skall redovisas i inkomstslaget kapital föranleder mitt förslag ändringar i 3 § 1 och 4 mom. SIL. Jag har tidigare (avsnitt 5.4) föreslagit att bestämmelserna om ränteavdragsbegränsning skall slopas. I stället begränsas skattereduktionen för underskott i inkomstslaget kapital, dvs. efter kvittning mellan räntebidrag och ränteutgifter, för den del av underskottet som överstiger 100 000 kr. Några särskilda regler beträffande möjligheten till avdrag för räntekostnader erfordras därför inte. I 2 kap. 10 § lagen om självdeklaration och kontrolluppgifter föreslås en bestämmelse som innebär att fysisk person som skall redovisa statligt räntebidrag som inkomst av kapital skall kunna använda sig av förenklad självdeklaration. Vidare föreslås en ändring i 3 kap. 21 § samma lag beträffande skyldigheten att lämna kontrolluppgift.

6.1 Allmänt

Som jag tidigare framhållit är den nya regeringens ambition på skatteområdet att i ett första steg lindra eller avskaffa de skatter som leder till störst skadeverkningar för samhällsekonomin. Åtgärder krävs även på företagsskatteområdet.

För alla företag bör skatten på arbetsinkomster sänkas genom att den allmänna löneavgiften tas bort från årsskiftet. Det föranleder bl.a. att den särskilda löneskatten också bör justeras. En annan åtgärd som bör vidtas utan onödig tidsutdräkt är att ta bort arbetsgivaravgifterna på de bidrag som en arbetsgivare lämnar till en s.k. vinstandelsstiftelse. Vidare bör skogsbruket ges bättre möjligheter genom att skogsvårdsavgiften halveras från årsskiftet för att sedan slopas fr.o.m. den 1 juli 1992.

Med hänsyn till den korta tiden sedan regeringsskiftet har som tidigare nämnts en prioritering i behandlingen av angelägna skattefrågor varit nödvändig. Tonvikten har lagts på kapitalbeskattningssidan. Jag vill emellertid i det här sammanhanget också redovisa behov av framtida förändringar av företagsbeskattningen.

Skattereformen innebär en genomgripande omläggning av den svenska företagsbeskattningen. Det är min uppfattning att omläggningen är ett stort steg mot en mer ändamålsenlig och internationellt konkurrenskraftig företagsbeskattning. Genom den sänkta bolagsskattesatsen i förening med en breddning av skattebasen är grunden lagd för en samhällsekonomiskt mindre snedvridande beskattning. De genomförda ändringarna ansluter till en fortgående internationell utveckling.

Det nuvarande systemet kan emellertid förbättras i flera avseenden. Allra mest angelägen är frågan om beskattningen av enskilda näringsidkare och handelsbolag. En allmän uppfattning är att egenföretagare bör få möjlighet att arbeta på samma skattemässiga villkor som aktiebolag utan att behöva använda sig av någon form av bolag. Frågan har utretts i olika sammanhang. Det senaste förslaget lades fram hösten 1989 (SOU 1989:94). Modellen kallades särskild redovisningsmetod (SRM). Förslaget togs fram på mycket kort tid för att kunna utgöra ett komplement till betänkandet Reformerad företagsbeskattning (SOU 1989:34). Det visade sig emellertid att förslaget — trots stora förtjänster i vissa avseenden — inte hunnit bearbetas tillräckligt för att kunna läggas till grund för lagstiftning (prop. 1989/90:110 s. 518). För närvarande arbetar en särskild utredare med att utforma ett system anpassat efter de nya företagsskattereglerna (dir. 1990:82). Enligt vad jag inhämtat kan ett förslag väntas till stundande årsskifte.

En fråga som är av stor vikt att få närmare belyst är möjligheterna att tillskapa nya skattestimulanser för teknik- och innovationsföretag. Det skulle t.ex. kunna vara fråga om att få avdrag för kapitaltillskott till riskfylld verksamhet. Ett arbete med en sådan inriktning bör påbörjas.

Det finns anledning att vid sidan av dessa frågor mer förutsättningslöst göra en övergripande bedömning av vilka förändringar av företagsbeskattningen som kan behövas. Utgångspunkten bör vara att utforma företagsbeskattningen så att onödiga hinder för företagandet undviks.

En utveckling av det nuvarande systemet bör ta sikte på att få ett så enkelt, begripligt och överskådligt system som möjligt. Som jag berört tidigare är det av vikt att förutsättningarna för skilda organisationsformer för näringsverksamhet som aktiebolag, handelsbolag och enskild näringsverksamhet är så lika som möjligt. Jag kan också erinra om att en särskild kommitté håller på med en teknisk översyn av inkomstskattelagstiftningen (dir. 1991:39). Den fortgående internationaliseringen kommer vidare att kräva ytterligare anpassningar av våra interna regler. Fortsatta överväganden måste också göras mot bakgrund av den nu föreslagna sänkningen av kapitalskattesatsen. En fråga som får ses i den belysningen är den ekonomiska dubbelbeskattningen. I sammanhanget får också ställning tas till förslaget från utredningen om reformerad företagsbeskattning om nuvärdeavskrivning och periodiseringsfonder.

Enligt min bedömning bör det vara möjligt för regering och riksdag att med början nästa år behandla frågor om fortsatta förändringar av företagsbeskattningen.

Vid sidan av de förslag till skattesänkningar som berördes inledningsvis avser jag att ta upp några ytterligare frågor som det är angeläget att riksdagen kan ta ställning till före årsskiftet. Det rör bl.a. tillämpningen av räntefördelningen vid 1992 års taxering, beskattningen av räntebidrag och skadeförsäkringsföretagens beskattning.

6.2 Den allmänna löneavgiften avskaffas

Mitt förslag: Den allmänna löneavgiften tas bort vid utgången av år 1991.

Skälen för mitt förslag: Den allmänna löneavgiften infördes år 1982 för att finansiera första steget i 1982 års skattereform (prop. 1981/82:197, SkU 60, SFS 1982:423).

För arbetsgivare beräknas löneavgiften på det underlag som gäller för arbetsgivaravgift till folkpensioneringen enligt lagen (1981:691) om socialavgifter. För enskilda näringsidkare beräknas löneavgiften på det underlag som gäller för egenavgift till folkpensioneringen enligt nämnda lag.

Den allmänna löneavgiften utgick först med 2 % av avgiftsunderlaget. Uttaget av avgiften har därefter ändrats vid ett flertal tillfällen. I samband med skattereformen höjdes den allmänna löneavgiften under perioden januari-juni 1991 från 0,34 % till 1,64 % (prop. 1990/91:54, SkU10, SFS 1990:1454).

Samtidigt som särskild löneskatt på pensionskostnader infördes sänktes den allmänna löneavgiften tillfälligt till 0,16 % för tiden juli 1991-december 1992 (prop. 1990/91:166, SkU29, SFS 1991:703).

Som redovisats tidigare bör den allmänna löneavgiften avskaffas vid årsskiftet (avsnitt 6.1). Därmed sänks skattebelastningen på arbetsinkomster.

Förslaget leder till minskade skatteintäkter på omkring 1 miljard kr. för år 1992. För vart och ett av åren 1993 och 1994 beräknas skattebortfallet bli omkring 2,3 miljarder kr. Skattebortfallet netto blir lägre om man beaktar att en slopad allmän löneavgift bl.a. ökar underlaget för företagens eller hushållens inkomstbeskattning.

Förslaget om avveckling av löneavgiften innebär att lagen (1982:423) om allmän löneavgift skall upphöra att gälla vid utgången av december 1991. Vidare bör lagen (1990:1454) om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av juni 1991 och lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992 upphävas.

Förslaget föranleder vidare ändringar i lagen om socialavgifter och lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift.

I denna fråga har jag samrått med statsrådet Könberg och chefen för näringsdepartementet.

6.3 Sänkt särskild löneskatt

Mitt förslag: Den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster sänks till 21,85 % med anledning av att den allmänna löneavgiften slopas. Motsvarande justering görs beträffande den särskilda löneskatten på pensionskostnader.

Enskilda näringsidkares löneskatt på avgift för pensionsförsäkring skall utgå med oducerad skattesats.

Vissa justeringar görs vidare av underlaget för löneskatten på förvärvsinkomster.

Skälen för mitt förslag:

Särskild löneskatt på förvärvsinkomster

Särskild löneskatt utgår på vissa förvärvsinkomster. Bestämmelserna finns i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Skatten är 22,2 % av underlaget. Nivån är baserad på de socialavgifter som tas ut av enskilda näringsidkare (egenavgifter).

Förslaget att slopa den allmänna löneavgiften (avsnitt 6.2) aktualiserar en nedsättning av den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster (jfr prop. 1990/91:110 s. 382).

Enligt min mening bör den särskilda löneskatten sänkas med vad som motsvarar den slopade allmänna löneavgiften. Fr. o. m. år 1992 bör därför skatten tas ut med 21,85 % av underlaget.

Riksdagen beslutade våren 1991 om en sänkning av arbetsgivaravgiften till sjukförsäkringen från 10,1 % till 8,2 % (prop. 1990/91:181, SfU18, SFS 1991:1050). Med anledning av sänkningen fick regeringen i uppdrag av riksdagen att lägga fram ett förslag om justering av den särskilda löneskatten.

Vid införandet av den särskilda löneskatten valde man att även för arbetsgivare basera skatten på de lägre egenavgifterna (prop. 1989/90:110 s. 378 f). Om löneskatten baserats på arbetsgivaravgifterna borde skattesatsen bestämts till 23,9 % i stället för 22,2 %. Eftersom egenavgifterna inte påverkas av den beslutade sänkningen av arbetsgivaravgiften till sjukförsäkringen bör sänkningen enligt min mening inte föranleda någon ändring av den särskilda löneskatten.

När det gäller noggrannheten på delkomponenterna inom socialavgiftssystemet uttrycks i dag samtliga med minst två decimaler. Jag anser det lämpligt och konsekvent att fortsättningsvis ange även särskild löneskatt med två decimaler.

I detta sammanhang vill jag också ta upp två frågor som rör underlaget för den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster.

Den nuvarande utformningen av reglerna har i ett avseende fått en utformning som innebär att den som inte fyllt 65 år och för hela året uppbär hel ålderspension på vissa förvärvsinkomster varken betalar egenavgifter eller särskild löneskatt. Denna brist i regelsystemet bör enligt min mening korrigeras. Jag återkommer till frågan i specialmotiveringen.

Den andra frågan rör avgångsersättningar från kommunala företag.

Särskild löneskatt skall enligt 1 § första stycket 2 lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster betalas på ersättning som utfaller enligt kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring som tecknats av arbetsgivare till förmån för arbetstagare. Enligt 1 § första stycket 3 betalas särskild löneskatt på avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragsförsäkring utbetalas av staten eller kommun som arbetsgivare.

Vissa företag med kommunal anknytning som betalar ut sådan ersättning som avses i 1 § första stycket 3 omfattas inte av denna bestämmelse och inte heller av bestämmelserna i 1 § första stycket 2 eftersom ersättningen inte utfaller på grund av någon sådan försäkring som där avses. På dessa avgångsersättningar erlägger företagen fulla socialavgifter.

Kommunförbundet har i en skrivelse ställt till finansdepartementet påtalat att kollektivavtalet AGF-KL gäller även hos kommunala företag under förutsättning dels, att företaget tillämpar kommunalt pensionsavtal (PA-KL eller motsvarande), dels att borgen föreligger. Vidare har påtalats att reglerna i sin nuvarande utformning skapat en oavsedd och oönskad olikhet i uttag av avgifter mellan olika arbetsgivarkategorier.

För att åstadkomma neutralitet i skattehänseende mellan dessa olika arbetsgivarkategorier bör enligt min mening även avgångsersättningar från arbetsgivare som tillämpar kommunalt pensionsavtal och där kommunal borgen föreligger omfattas av reglerna om särskild löneskatt.

Dessa förslag föranleder ändringar i 1 § första stycket och 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Särskild löneskatt utgår även på pensionskostnader. Bestämmelserna om löneskatt på pensionskostnader finns i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader.

Som en följd av att den allmänna löneavgiften slopas bör den särskilda löneskatten på pensionskostnader sättas ned i motsvarande mån. Det betyder att särskild löneskatt fr. o. m. år 1992 bör tas ut med 21,85 % på pensionskostnader.

För enskilda näringsidkare gäller att löneskatt tas ut på den avgift för pensionsförsäkring som har dragits av som omkostnad i förvärvskällan. Löneskatten uppgår för närvarande till 11,1 % av underlaget. Anledningen till den lägre skattesatsen är att enskilda näringsidkare inte kan teckna tjänstepensionsförsäkring utan är hänvisade till vanlig pensionsförsäkring. Avkastningen på tjänstepensionsförsäkring beskattas i livförsäkringsföretagen med 10 % medan avkastningen på vanliga pensionsförsäkringar beskattas med 15 %. Eftersom enskilda näringsidkare skattemässigt bör jämföras med anställda vad gäller möjligheten till pensionering kompenseras den först nämnda gruppen för den högre avkastningsskatten genom ett i motsvarande mån lägre uttag av löneskatt.

Jag har tidigare föreslagit att beskattningen av avkastning på vanliga pensionsförsäkringar skall sättas ned till 10 %. Sådana försäkringar kommer alltså med mitt förslag att avkastningsbeskattas efter samma regler som tjänstepensionsförsäkringar. På grund av detta föreligger inte längre någon grund för nedsättning av den särskilda löneskatten för enskilda näringsidkare. Den bör således i fortsättningen utgå med oducerad skattesats på 21,85 %.

Förslaget i denna del kan uppfattas som en skärpt beskattning av enskilda näringsidkares pensionssparande. Jag vill därför framhålla att så inte är fallet. Beskattningen ligger på samma nivå som tidigare men en omfördelning har skett mellan avkastningsskatt och särskild löneskatt.

Om en enskild näringsidkare betalar samma pensionsförsäkringsavgift som tidigare kommer han visserligen att debiteras en högre löneskatt. Denna uppvägs emellertid av att avkastningen i livförsäkringsföretaget endast beskattas med den lägre skattesatsen på 10 %. Värdetillväxten på försäkringssparandet blir därför i motsvarande mån högre. Om egenföretagaren inte vill satsa mer pengar totalt sett i en pensionsförsäkring än han nu gör kan detta ske genom att han sänker sin årliga avgift för försäkringen. Den lägre sparinsatsen uppvägs i ett sådant fall av den lägre beskattningen av avkastningen på sparbeloppet. I inget av dessa fall sker således någon försämring av villkoren för försäkringssparandet.

Förslagen föranleder ändringar i 1 och 3 §§ lagen om särskild löneskatt på pensionskostnader.

Den sänkta löneskatten på förvärvsinkomster och pensionskostnader medför ett årligt skattebortfall på netto 90 milj.kr.

Mitt förslag: Socialavgifter tas fr.o.m. den 1 januari 1992 inte längre ut på arbetsgivares bidrag till vinstandelsstiftelser. Bidragen skall inte heller vara pensionsgrundande för arbetstagaren. Samtidigt görs tekniska justeringar i lagen (1962:381) om allmän försäkring med anledning av ändringar i skollagen.

Skälen för mitt förslag: I ett stort antal företag har åtgärder vidtagits för att genom vinstandelssystem göra de anställda delaktiga av företagets resultat, öka produktiviteten, sprida det individuella ägandet i företaget och öka känslan av samhörighet med företaget.

Överföring av vinstmedel till en företagsanknuten vinstandelsstiftelse beslutas av företaget i regel i anslutning till att resultatet för det gångna året fastställs. Överföringen sker till en av de anställda eller personalorganisationerna vid företaget bildad stiftelse. Stiftelsen utgör ett från företaget fristående rättssubjekt. Enligt praxis får företaget under vissa förutsättningar göra avdrag vid inkomsttaxeringen för det till stiftelsen överförda beloppet. Ofta bildar varje avsättning en särskild fond men andra konstruktioner förekommer också. Stiftelsen placerar i regel medlen i värdepapper, ofta i aktier i det företag som lämnat bidraget.

Andelsrätt i stiftelsens förmögenhet grundas på anställning i det överförande företaget vid en viss tidpunkt eller under viss tidsperiod. De individuella andelarna bestäms med utgångspunkt i anställningsform, avlönad tid eller liknande.

Stiftelsen förvaltar de överförda medlen (vinstandelsmedlen), inkl. avkastning och realiserad värdestegring, för andelsägarnas räkning. Efter viss tid — ofta efter fem år eller vid pensionering — erhåller den andelsberättigade utbetalning av sin andel i form av kontanter eller aktier. När så sker beskattas mottagaren för sin andel i inkomstslaget tjänst. Den som slutar sin anställning erhåller i allmänhet ett s.k. fribrev avseende sin andelsrätt. Med fribrev avses ett bevis om den eller de andelar som den anställde tillgodoförts i redan överförda medel.

Enligt praxis togs tidigare inte ut några arbetsgivaravgifter när medlen lämnades till stiftelsen. Avgifter togs inte heller ut när de anställda eller tidigare anställda erhöll sin andel från stiftelsen.

Fr.o.m. den 1 januari 1988 har avgiftsskyldighet införts (prop. 1986/87:107, Sfu20, SFS 1987:567). Socialavgifter tas ut på bidrag som en arbetsgivare lämnar till stiftelsen. Av praktiska skäl togs inte sjukförsäkringsavgift eller arbetsskadeavgift ut på bidragen. I samband med 1990 års skattereform ändrades reglerna. Numera tas fulla socialavgifter ut på bidragen (prop. 1989/90:110, SkU30, SFS 1990:658).

Samtidigt som socialavgifter infördes på vinstandelsmedel beslutades att värdet av vad som på grund av arbetsgivarens bidrag till en vinstandelsstiftelse tillgodoförs en försäkrad skulle anses som inkomst av anställning vid beräkning av pensionsgrundande inkomst. Förvärv av

andel i vinstandelsstiftelse har dock inte legat till grund för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst.

För egen del vill jag anföra följande. Vinstandelssystem i företag gör de anställda delaktiga i företagets resultat och sprider ägandet. Systemet främjar produktivitet och utgör ett långsiktigt sparande. Detta sparande bör stimuleras ytterligare. Det kan enklast ske genom att återgå till de förhållanden som gällde före 1987 års lagstiftning. Socialavgifter bör inte tas ut vare sig när medlen lämnas till stiftelsen eller när de anställda eller tidigare anställda erhåller sin andel från stiftelsen. En sådan åtgärd skulle enligt min uppfattning bidra till att vitalisera företagandet i Sverige.

Med hänsyn till vad jag nu anfört bör därför avgiftsskyldigheten för bidrag till vinstandelsstiftelser tas bort. Förslaget tar sikte på bidrag som utges den 1 januari 1992 eller senare. En ändring bör göras i 2 kap. 3 § lagen om socialavgifter.

Eftersom bidrag till en vinstandelsstiftelse inte bör ingå i beräkningen av underlaget för arbetsgivaravgifter bör inte heller värdet av vad som tillförs en försäkrad genom avsättning till en sådan stiftelse vara pensionsgrundande. Det föranleder ändringar i 11 kap. 2 och 4 §§ AFL samt 3 § lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Någon ändring i 54 § 1 mom. fjärde stycket 4 uppbördslagen när det gäller hänvisningen till 2 kap. 3 § andra stycket lagen om socialavgifter blir inte nödvändig. Det bör emellertid anmärkas att hänvisningen får en ny innebörd.

Med vinstandelssystemets nuvarande omfattning kommer förslaget budgetmässigt att leda till ett intäktsbortfall på omkring 100 milj.kr. om året.

Samtidigt som jag föreslår ändringar i 11 kap. 2 § AFL bör av tekniska skäl vissa justeringar göras med anledning av ändringar i skollagen (1985:1100). I prop. 1990/91:85 föreslogs att den kommunala vuxenutbildningen skulle få en annan omfattning än tidigare och att svenskundervisning för invandrare skulle infogas i det offentliga skolväsendet. Svenskundervisning för invandrare blir beteckningen på hela den sammanslagna undervisning som infördes från och med den 1 januari 1991 efter förslag i prop. 1989/90:102 om reformerad svenskundervisning för vuxna invandrare. Riksdagen fattade i juni 1991 beslut med anledning av prop. 1990/91:85 (UbU16, SFS 1991:1107). Lagändringarna i bl.a. skollagen skall i huvudsakliga delar tillämpas i fråga om utbildning som äger rum efter den 1 juli 1992. En anpassning i terminologiskt hänseende till dessa regler bör därför göras i AFL med ikraftträdande den 1 juli 1992.

Jag har i de här frågorna samrått med statsrådet Könberg.

Mitt förslag: Skogsvårdsavgiften avskaffas fr.o.m. den 1 juli 1992. För tiden januari-juni 1992 betalas en reducerad avgift grundad på 1991 års skogsbruksvärde. Om skogsägaren så yrkar skall i stället 1992 års skogsbruksvärde få läggas till grund för avgiftsberäkningen.

Skälen för mitt förslag: Skogsvårdsavgift skall betalas årligen med ett belopp motsvarande 0,8 % av den del av en fastighets taxeringsvärde som utgörs av skogsbruksvärdet. Avgiften tillkom ursprungligen för att finansiera skogsvårdsstyrelserna. Medlen betraktas numera som skogsägarnas bidrag i vid mening till det svenska skogsbruket (prop. 1983/84:40, bil. 7). De används för att finansiera skoglig forskning, kampanjer, inventeringar och andra åtgärder av gemensamt intresse samt för bidrag av olika slag till skogsbruket.

Systemet med skogsvårdsavgift för att finansiera diverse åtgärder på skogsbruksområdet har under senare tid utsatts för en allt större kritik från skogsägarna. Skogsvårdsavgiften anses medföra en omotiverat hög skattebelastning. Avgiftens starkt negativa effekter för ett långsiktigt och rationellt skogsbruk har framhållits. I upprepade skrivelser har företrädare för det enskilda skogsbruket hemställt att såväl skogsvårdsavgiften som de därtill kopplade bidragen avskaffas. Detsamma har framhållits i ett stort antal riksdagsmotioner under de senaste åren. Några har ansett att de bidrag som är av rent regionalpolitisk karaktär bör finnas kvar, medan övriga bidragsformer, t.ex. bidraget till byggande av skogsbilvägar, kan avvecklas.

Den förra regeringen tillsatte i juni 1990 en skogspolitisk kommitté. Av direktiven framgår att kommittén bl.a. skall lämna förslag till eventuella förändringar av skogsvårdsavgiften (dir. 1990:47). Arbetet beräknas vara avslutat nästa år.

För egen del vill jag framföra följande. Jag delar bedömningen om avgiftens skadeverkningar. Skogsägarna själva är de som bäst kan avgöra vilka investeringar som behövs. Skogsvårdsavgiften och därmed sammanhängande bidrag m.m. bör således avskaffas. Åtgärderna som finansieras med skogsvårdsavgiften bör avvecklas successivt med början budgetåret 1992/93. Samtliga åtaganden bör avvecklas den 1 juli 1994. Vissa naturvårdande insatser som hittills finansierats inom denna ram kan komma att inrymmas under andra anslag.

Avgiften bör mot denna bakgrund slopas helt fr.o.m. den 1 juli 1992. För perioden januari-juni 1992 bör avgiftsuttaget halveras. Skogsbruksvärdet höjs i allmänhet den 1 januari 1992 till följd av den allmänna fastighetstaxeringen av jordbruksfastigheter under år 1992. Effekterna av de nya taxeringsvärdena bör inte slå igenom vid uttaget av skogsvårdsavgifter. Ifrågavarande avgifter bör i stället grundas på 1991 års skogsbruksvärden.

Undantagsvis kan 1992 års skogsbruksvärden tänkas bli lägre än 1991 års värden. Det kan exempelvis bli fallet om en skogsägare avverkat sin skog under år 1991. Den avgiftsskyldige bör i sådana fall ha rätt att efter särskilt yrkande i deklarationen få lägga det nya skogsbruksvärdet till grund för avgiftsberäkningen.

I vissa fall kan en fastighet sakna skogsbruksvärde för år 1991. Det kan bero på att den utgör en del av en fastighet som ombildats efter förvärv eller överlåtelse av viss areal under år 1991. I sådana fall finns endast ett skogsbruksvärde för år 1992 åsatt. Skogsvårdsavgiften bör i sådana fall få beräknas med ledning av ett uppskattat skogsbruksvärde för år 1991.

Mina förslag föranleder en lag om upphävande av lagen om skogsvårdsavgift samt följdändringar i KL och lagen (1958:295) om sjömansskatt. Också i prop. 1991/92:48 om justeringar i beskattningen i inkomstslaget tjänst, m.m. föreslås ändringar i sistnämnda lag.

Sänkningen respektive slopandet av skogsvårdsavgiften medför ett skattebortfall för år 1992 på brutto 330 milj.kr. eller 440 milj.kr. på sikt. Om hänsyn tas till att underlaget för andra skatter ökar beräknas skattebortfallet netto uppgå till 180 milj.kr. år 1992 och 240 milj.kr. på sikt.

Jag har i denna fråga samrått med chefen för jordbruksdepartementet.

6.6 Räntefördelning

Mitt förslag: I avvaktan på resultatet av utredningsarbetet om beskattningen av enskilda näringsidkare och handelsbolag skjuts tillämpningen av reglerna om räntefördelning upp.

Skälen för mitt förslag: Reglerna om räntefördelning innebär att om en förvärvskällas kapitalunderlag, beräknat enligt 4 och 6 §§ lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv (survlagen), är negativt, skall ett belopp motsvarande det negativa kapitalunderlaget multiplicerat med statslåneräntan redovisas som intäkt av näringsverksamhet. Ett motsvarande belopp får dras av i inkomstslaget kapital. Bestämmelserna verkar så att avdragseffekten för vissa skuldräntor schablonmässigt begränsas till 30 %.

För att lindra övergången infördes vissa lättnadsregler. Negativa underlag som uppkommit före övergången till det nya skattesystemet undantas t.o.m. 1999 års taxering genom bestämmelser om en övergångspost. Övergångsposten beräknas normalt vid 1992 års taxering på grundval av kapitalunderlaget per den 1 januari 1991. Vid beräkningen av kapitalunderlaget får fastigheter som utgör anläggningstillgångar tas upp till 70 % av det bokförda restvärdet alternativt 70 % av 60-100 % av det för år 1991 gällande taxeringsvärdet. Övergångsposten motsvarar det negativa kapitalunderlaget till den del det överstiger ett fribelopp om 50 000 kr.

Det innebär att först vid 1993 års taxering kan räntefördelning bli

aktuell. En förutsättning är att förvärvskällans kapitalunderlag per den 1 januari 1992 är lägre än per den 1 januari 1991.

Jag har tidigare förklarat att det är nödvändigt att ett nytt system för beskattning av enskilda näringsidkare och handelsbolag införs. Ett förslag på grundval av det utredningsarbete som kan väntas till årsskiftet bör kunna leda till lagstiftning under hösten 1992. I det perspektivet ter det sig mindre väl avvägt att börja tillämpa systemet för räntefördelning vid 1992 års taxering. Stark kritik har framförts mot räntefördelningen. Invändningarna har framför allt riktats mot att fastigheter värderas till endast 70 % vid beräkning av kapitalunderlaget. Det sagda leder till att tillämpningen av reglerna om räntefördelning bör skjutas upp i avvaktan på ett ställningstagande till det kommande förslaget om en ny beskattning av enskilda näringsidkare och handelsbolag. Till bilden hör också att den socialdemokratiska regeringen förra hösten aviserade en ändring av räntefördelningsreglerna avseende behandlingen av statligt subventionerade lån (prop. 1990/91:54 s. 281).

Ett argument mot att skjuta upp räntefördelningen skulle kunna vara att det ges tillfälle att ytterligare försvaga kapitalunderlagen genom uttag och ökad belåning i näringsverksamheten. Jag vill då erinra om att räntefördelningen är ett sätt att göra schablonmässiga korrigeringar. I 44 § KL finns dessutom regler om fördelning av lånat kapital på olika förvärvskällor. Enligt min bedömning är dessa regler analogt tillämpliga vid bestämmande av kapitalunderlagen för surv och räntefördelning. Det innebär att skattemyndigheterna har möjlighet att rätta till eventuella felaktigheter som kan förekomma.

Mitt förslag innebär att tillämpningen av reglerna om räntefördelning skjuts upp ett år så att en övergångspost i normalfallet beräknas vid 1993 års taxering. Det föranleder ändringar i övergångsbestämmelserna till KL och survlagen. I 4 och 8 §§ survlagen bör vidare vissa justeringar göras. Ändringarna kommenteras i specialmotiveringen.

6.7 Räntebidrag i näringsverksamhet

Mitt förslag: Statliga räntebidrag för bostadsändamål görs skattepliktiga. Avdrag medges för hela räntekostnaden även till den del räntekostnaden finansieras med räntebidrag.

Skälen för mitt förslag: För närvarande gäller att räntebidrag som lämnas vid statligt finansierad ny-, till- och ombyggnad av bostäder inte utgör skattepliktig intäkt. Å andra sidan medges inte avdrag för den del av räntekostnaden som täcks av räntebidrag. Jag har tidigare (avsnitt 5.6) redogjort för regeringens nyligen avlämnade förslag om bostadsbyggandets finansiering år 1992, m.m. (prop. 1991/92:56). Hittills har en fastighetsägare inte kunnat komma i åtnjutande av räntebidrag om han inte samtidigt haft statligt bostadslån. Förslaget innebär bl.a. att statligt räntebidrag utgår oberoende av finansieringen och således även vid

egenfinansiering. Det är en avgörande skillnad jämfört med gällande regler. Med hänsyn härtill behöver skattereglerna anpassas dels så att räntebidragen blir skattepliktiga, dels så att avdrag medges för hela räntekostnaden inkl. den del av räntan som täcks med räntebidrag.

Som tidigare redovisats föreslogs i promemorian Ds 1991:38 att räntebidragen skulle göras skattepliktiga (avsnitt 5.6). Motsvarande gällde även i fråga om näringsverksamhet. Förslaget innebar att särskilda regler togs in i en punkt 17 av anvisningarna till 22 § KL. Det framfördes inga erinringar mot förslaget vid remissbehandlingen.

De statliga räntebidragen syftar till att minska den årliga (löpande) kostnaden för bostadsfastigheterna. För att neutralitet skall råda mellan egenfinansierade och lånefinansierade investeringar fordras därför att räntebidragen i båda fallen är skattepliktiga i sin helhet.

Frågan om skatteplikt för räntebidragen bör regleras särskilt. Samtidigt bör nuvarande bestämmelser om skattefrihet för räntebidrag resp. reducering av ränteavdrag slopas. Vad som nu föreslås bör gälla även för schablonbeskattade näringsfastigheter, dvs. sådana som ägs av bl.a. bostadsrättsföreningar och allmännyttiga bostadsföretag.

De nya reglerna bör tillämpas på alla räntebidrag som utbetalas fr.o.m. den 1 januari 1992. Detta bör gälla räntebidrag som utbetalas med stöd av beslut fattade såväl före som efter årsskiftet 1991-1992. Eftersom sådana räntebidrag som utbetalas enligt beslut som fattats före den 1 januari 1992 med stöd av äldre bidragsförordningar endast utgår vid lånefinansiering och bidraget alltid understiger räntekostnaden påverkas inte nettot av inkomstberäkningen om bidraget görs skattepliktigt. Av förenklings skull är det däremot av värde att alla räntebidrag som utbetalas efter den 1 januari 1992 kan behandlas på ett enhetligt sätt.

Förslagen medför ändringar i 19 och 20 §§ KL samt punkt 4 av anvisningarna till 23 § KL och 2 § 7 mom. SIL. Vidare bör punkten 3 av anvisningarna till 19 § KL upphävas och en punkt 17 av anvisningarna till 22 § KL införs.

6.8 Skadeförsäkringsföretag

Mitt förslag: Särskilda regler skall gälla vid 1992 års taxering. Säkerhetsreserven räknas som skuld vid beräkning av survunderlaget endast till den del reserven överstiger 70 % av säkerhetsreserven i bokslutet till ledning för 1991 års taxering.

Bakgrunden till mitt förslag: Ställningstagandena till den reformerade företagsbeskattningen har för skadeförsäkringsföretagens del gjorts i två lagstiftningsärenden under våren och hösten 1990 (prop. 1989/90:110, SkU30 och prop. 1990/91:54, SkU10).

Reserveringsmöjligheter och avskattning av obeskattade reserver samt frågan om konkurrensneutralitet mellan ömsesidiga bolag och aktiebolag har inneburit särskilda svårigheter. Vid riksdagsbehandlingen av

propositionen om fortsatt reformering av inkomst- och företagsbeskattningen (prop. 1990/91:54) förutsatte skatteutskottet att regeringen noga skulle följa utvecklingen när det gäller de ömsesidiga försäkringsbolagens konkurrenssituation.

Vid skatteutskottets behandling av ett antal under den allmänna motionstiden 1991 väckta motioner togs konkurrensfrågan upp på nytt. Utskottet föreslog ett tillkännagivande till regeringen om att konkurrensneutralitet bör föreligga mellan ömsesidiga bolag och aktiebolag i samband med genomförandet av skattereformen (1990/91:SkU30). Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (rskr. 1990/91:313).

Folksam och Länsförsäkringsbolagen har i en gemensam skrivelse som kom in till finansdepartementet den 31 maj 1991 (dnr 2384/91) samt Folksam i en skrivelse som kom in den 30 augusti 1991 (dnr 3066/91) redovisat sin syn på hur frågan bör hanteras. Den senare skrivelsen har remitterats till Försäkringsförbundet som avstått från att yttra sig.

Enligt Folksams och Länsförsäkringsbolagens förslag som överensstämmer med tidigare branschförslag och som företer likheter med ett av dåvarande försäkringsinspektionens (numera finansinspektionen) förslag skall 70 % av ömsesidiga bolags obeskattade reserver i bokslut för år 1990 utan avskattning få överföras till fritt eget kapital. Ingående säkerhetsreserv i bokslutet för 1991 skall anses vara 30 % av utgående för år 1990. Enligt Folksams ytterligare förslag skall 1990 års utgående säkerhetsreserv i sin helhet få föras över till utjämningsfond som 1991 års ingående balans.

Försäkringsrörelselagen (1982:713) medger att försäkringsverksamhet bedrivs i två former, ömsesidiga bolag och försäkringsaktiebolag.

De ömsesidiga bolagen ägs av försäkringstagarna. Försäkringstagarna är både fordringsägare och ansvariga för bolagets förpliktelser. Ansvaret begränsas ofta till några årspremier. Eventuella överskott skall i princip tilldelas försäkringstagarna i form av återbäring eller lägre premier.

Skadeförsäkringsföretag beskattas för överskottet av försäkringsrörelsen (2 § 6 mom. SIL). Det är alltså fråga om en nettovinstbeskattning. Försäkringsföretagens placeringstillgångar i form av värdepapper och fastigheter utgör lager. Skadeförsäkringsföretagens sammanlagda avsättningar till värde regleringsreserv (skillnaden mellan placeringstillgångarnas bokförda värde enligt lägsta värdets princip och utnyttjat lägsta skattemässiga värde) uppgick vid utgången av år 1989 till ca 5,3 miljarder kr., varav 4,7 miljarder avsåg riksbolag.

Skattereformen innebär att tidigare möjlighet till skattemässig konsolidering genom lagernedskrivning slopats. Vid beskattningen får lager av värdepapper eller fastigheter inte tas upp till lägre värde än det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet, lägsta värdets princip (punkt 2 av anvisningarna till 24 § KL).

Skadeförsäkringsföretag har i likhet med andra företag i gengäld fått en ny reserveringsmöjlighet, skatteutjämningsreserv (surv). Underlaget för surv är företagets eget kapital (tillgångar — skulder) varvid tillgångarna värderas till sina skattemässiga värden. Som skuld räknas, förutom vanliga låneskulder, bl.a. skuldreserveringar i den mån avdrag

medgetts vid inkomsttaxeringen. Avdrag medges med högst 30 % på underlaget (K-surv). Företaget kan alternativt beräkna avsättningen på ett underlag motsvarande lönesumman (L-surv). Avdrag medges då med högst 15 % av underlaget.

För skadeförsäkringsföretagens del beräknas survunderlaget enligt generella regler med den skillnaden att utjämningsfond och regleringsfond för trafikförsäkring inte räknas som skuld trots att avsättningar till fonderna medfört avdragsrätt.

Vid 1992 års taxering skall lagerreserver och vissa andra obeskattade reserver skattas av. Bestämmelserna finns i lagen (1990:655) om återföring av obeskattade reserver. Det återförda beloppet beskattas med den nya bolagsskattesatsen på 30 %. Skillnaden mellan det återförda beloppet och årets survavsättning utgör skattepliktig intäkt med 25 % om året vid 1992 - 1995 års taxeringar.

Särpräglade för skadeförsäkringsföretagens beskattning är avdragsgilla avsättningar till vad man brukar kalla *försäkringstekniska skulder*. Utgångspunkten för avsättningarna är den av försäkringsinspektionen fastställda normalplanen. Syftet är att försäkringsföretagen gör tillräckligt stora avsättningar så att förpliktelserna kan fullgöras.

Mot bakgrund av svårigheter att förutsäga framtida skadefall och kostnaderna för dessa, vilket kan leda till stora oförutsedda variationer i resultatet, har skadeförsäkringsföretagen fått en särskild resultatreglerande möjlighet i *säkerhetsreserven*. Maximala avsättningar till säkerhetsreserven beräknades enligt den t.o.m. verksamhetsåret 1990 gällande normalplanen genom att premieinkomsten för egen räkning inom de skilda verksamhetsgrenarna multiplicerades med vissa procentsatser. Enligt den fr.o.m. verksamhetsåret 1991 gällande normalplanen skall därutöver 15 % av ersättningsreserven (en försäkringsteknisk skuld) för de flesta försäkringslag räknas med i underlaget för avsättning till säkerhetsreserven. Enligt beräkningar inom finansdepartementet ökar den nya planen utrymmet för avsättningar med ca 9 %.

De sammanlagda avsättningarna till säkerhetsreserv uppgick vid utgången av år 1989 till ca 21,5 miljarder kr., varav ca 19,3 miljarder kr. avsåg riksbolag. Vid utgången av år 1988 hade försäkringsföretagen utnyttjat drygt 60 % av maximalt utrymme för avsättning till säkerhetsreserv.

Avsättning till *utjämningsfond* var t.o.m. 1991 års taxering en annan reservering med skattemässig verkan. Utjämningsfonderna behöver inte återföras till beskattning vid övergången till det nya skattesystemet men en upplösning är skattepliktig även i fortsättningen. Utjämningsfonderna uppgick vid utgången av år 1989 till sammanlagt ca 1,7 miljarder kr., varav ca 1,1 miljarder kr. avsåg riksbolag.

Avsättning till *regleringsfond för trafikförsäkring* var tidigare obligatorisk. Avsättningsskyldigheten har avskaffats fr.o.m. bokslut för år 1991 (SFS 1991:368) som en konsekvens av att avdragsrätten för nyavsättning slopats fr.o.m. 1992 års taxering. Inte heller regleringsfonderna behöver skattas av. En upplösning är även fortsättningsvis skattepliktig. De svenska försäkringsföretagens regleringsfonder uppgick vid utgången av år 1989 till ca 0,5 miljarder kr. Hela beloppet avsåg riksbolag.

Frågan om skadeförsäkringsföretagens beskattning behandlades av utredningen om reformerad företagsbeskattning (URF). Utredningen ansåg att visst kompletterande arbete behövdes. Det gällde frågan om eventuella inslag av skattekonsolidering i säkerhetsreserven (SOU 1989:34 s. 293).

Vid beredningen av URFs förslag ansågs ytterligare överväganden krävas även beträffande avskattningen av obeskattade reserver (jfr prop. 1989/90:110 s. 575 f). Avskattning enligt generella regler skulle innebära betydande olikheter beroende på de stora skillnaderna i förekomsten av beskattat eget kapital mellan skilda skadeförsäkringsföretag.

Frågorna utreddes på regeringens uppdrag av försäkringsinspektionen. Inspektionen redovisade utförligt grunderna för säkerhetsreserven och en ny normalplan. Inspektionen förslög att skadeförsäkringsföretagen skulle få rätt till survavsättning och att basen för surv skulle utvidgas till att omfatta 70 % av säkerhetsreserven, det s.k. huvudalternativet. Avskattning skulle då ske enligt generella regler. Alternativt förordade inspektionen att de obeskattade reserverna helt eller delvis skulle få upplösas utan avskattning. Basen för surv skulle vid detta alternativ följa generella regler.

I propositionen konstaterades att huvudalternativet innebar oförändrade reserveringsmöjligheter med den då gällande normalplanen och att det alternativa förslaget innebar t.o.m. utvidgade reserveringsmöjligheter (prop. 1990/91:54 s. 262 f). Trots att avsättning till säkerhetsreserv kan ge ett ytterligare konsolideringsutrymme ansågs det likväl befogat att skadeförsäkringsföretagen skulle få rätt till surv. För att underlätta övergången ansågs det motiverat att utjämningsfond och regleringsfond för trafikförsäkring inte skulle återföras till beskattning och inte heller räknas som skuld vid bestämmande av survunderlaget.

Skälen för mitt förslag: När frågan om skadeförsäkringsföretagens reserveringsmöjligheter i det nya systemet behandlades av regering och riksdag togs särskild hänsyn till den speciella verksamhet försäkringsföretagen bedriver (prop. 1990/91:54, SkU10).

Skattebelastningen för branschen har varit låg. Beräkningar som gjorts i finansdepartementet för åren 1983—1988 (jfr tabell) visar att den genomsnittliga skattebelastningen för riksbolag uppgick till 3,69 % av resultatet före bokslutsdispositioner. För ömsesidiga bolag uppgick den genomsnittliga skattebelastningen till 1,4 % mot 5,3 % för försäkringsaktiebolag. Den högre skattebelastningen för aktiebolagen torde främst förklaras av att dessa tagit fram vinster till beskattning för att kunna lämna utdelning.

De skatteförhållanden som rått tidigare får konsekvenser vid övergången till den nya företagsbeskattningen. Avskattningen av obeskattade reserver för ömsesidiga bolag blir typiskt sett större än för försäkringsaktiebolag.

Tabell. Resultat före dispositioner (RFD), skatt och skattebelastning (skatt i förhållande till RFD) för försäkringsaktiebolag (AB) och ömsesidiga bolag (ÖB). Inkomstår 1983 - 1988. Milj.kr. och procent (källa: Enskilda försäkringsföretag, Sveriges officiella statistik, Försäkringsinspektionen).

	AB		ÖB	
	RFD Skatt	Skattebe- lastning	RFD Skatt	Skattebe- lastning
1983	1 755,4 236,4	13,5	1 481,2 19,3	1,3
1984	667,8 14,8	2,2	708,1 22,2	3,1
1985	200,5 36,8	18,4	42,6 6,4	15,0
1986	1 636,9 39,9	2,4	1 511,0 14,8	1,0
1987	2 013,5 38,7	1,9	858,6 7,0	0,8
1988	2 353,7 94,4	4,0	1 531,4 13,4	0,9
1983-1988	8 627,8 461,0	5,3	6 132,9 83,1	1,4

Även i det nya skattesystemet torde försäkringsaktiebolagen på grund av utdelningskravet från aktieägarna få en högre löpande skattebelastning än ömsesidiga bolag.

Det har emellertid framförts att särskilt de ömsesidiga bolagen i vissa fall kan komma i en ofördelaktig situation. Det gäller framför allt i förhållande till ömsesidiga bolag som ombildas till aktiebolag.

Detta synsätt kan redovisas på följande sätt. Genom ombildningen till försäkringsaktiebolag transformeras det ömsesidiga bolagets obeskattade reserver till beskattat eget kapital utan att någon beskattning sker i bolaget. Försäkringsaktiebolaget får därmed ett stort survunderlag och även utnyttjat utrymme för säkerhetsreserv. Samtidigt motverkas de skattemässiga effekterna av utdelningskrav på aktiebolag av den möjlighet till Annellavdrag som uppkommer enligt lagen (1967:94) om avdrag vid inkomsttaxeringen för viss aktieutdelning. För bolag som ombildats före skattereformen aktualiseras inte någon avskattning av obeskattade reserver (bortsett från reserveringar efter ombildningen). Detta balanseras dock delvis av den beskattning av återbäring som sker hos de försäkringstagare som är näringsidkare.

Effekterna av att få Annellavdrag, ökat survunderlag och avsättningsutrymme till säkerhetsreserv innebär att till aktiebolag ombildade ömsesidiga bolag helt kan undgå att betala inkomstskatt under ett betydande antal år. För ett bolag som behåller sin ömsesidiga företagsform kan många gånger en faktisk skattebelastning uppkomma. Avsättningar till säkerhetsreserv kan öka endast genom tillväxt i premieinkomsten för företaget som vid övergången till det nya skattesystemet gjort maximala avsättningar till säkerhetsreserv i sina bokslut för år 1990 (här bortses från att avsättningsutrymmet ökar genom den nya normalplanen).

Utrymmet för survavsättningar blir mindre. För ett ömsesidigt bolag med normal tillväxt i premieinkomsten torde skattebelastningen komma att ligga på ca 10 % om året (lägre om maximal avsättning till säkerhetsreserv inte gjorts vid övergången). Denna nivå är klart lägre än för övriga såväl finansiella som icke-finansiella företag men alltså klart högre än för till försäkringsaktiebolag ombildade ömsesidiga bolag.

De förslag som förts fram från branschhåll innebär krav på långtgående lättnader och skulle t.o.m. innebära utvidgade reserveringsmöjligheter i jämförelse med tidigare regler. En ytterligare svaghet med dessa förslag är att sedan de utvidgade reserveringsmöjligheterna utnyttjats skulle en ombildning till aktiebolag kunna aktualiseras på nytt. En ombildning skulle då — vid i övrigt oförändrade regler — te sig än mer förmånlig än en ombildning i nuläget.

De förslagna åtgärderna skulle alltså inte innebära någon långsiktigt hållbar lösning. Vidare skulle sådana åtgärder leda till att en betydande permanent skattecredit tillskapades för redan etablerade bolag. Det skulle kunna försvåra nyetablering t.ex. i form av dotterbolag till utländska bolag.

Mycket arbete har lagts ned såväl inom finansdepartementet som av företrädare för försäkringsbranschen för att inom ramen för den nya företagsbeskattningen lösa frågan. Något förslag som uppfyller rimliga krav på rättvisa och långsiktighet föreligger dock inte för närvarande. Frågan bör därför övervägas ytterligare.

I avvaktan på detta arbete föreslår jag att en temporär lösning görs för 1992 års taxering. Med förebild i förslag från branschen och dåvarande försäkringsinspektionen bör säkerhetsreserv räknas som skuld vid beräkning av survunderlaget endast till den del reserven överstiger 70 % av säkerhetsreserven i bokslutet till ledning för 1991 års taxering.

Mitt förslag innebär att någon avskattning av obeskattade reserver inte bör uppkomma vid 1992 års taxering.

Förslaget kan beräknas ge ett budgetbortfall — motsvarande ränteförlust på utebliven avskattning av värderegleringsreserverna — på knappt 50 milj.kr.

Tekniskt görs ingreppet som en ny punkt i övergångsbestämmelserna till lagen om skatteutjämningsreserv. Samtidigt görs en rättelse av en redaktionell felaktighet i 2 § 6 mom. SIL.

I enlighet med vad jag nu anført har inom finansdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
6. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt,
7. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
8. lag om ändring i lagen (1991:1040) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
9. lag om ändring i lagen (1991:588) om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
10. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
11. lag om ändring i lagen (1991:1050) om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
12. lag om ändring i lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift,
13. lag om ändring i lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande,
14. lag om ändring i lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv,
15. lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
16. lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
17. lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
18. lag om upphävande av lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift,
19. lag om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhets-skatt,
20. lag om upphävande av lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall,
21. lag om upphävande av lagen (1982:423) om allmän löneavgift,
22. lag om upphävande av lagen (1990:1454) om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av juni 1991,
23. lag om upphävande av lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992.

Förslagen under punkterna 7-11 har upprättats i samråd med statsrådet Könberg.

Förslaget under punkt 18 har upprättats i samråd med chefen för jordbruksdepartementet.

Förslaget under punkt 12 har upprättats i samråd med chefen för näringsdepartementet.

Lagrådets yttrande har i vissa delar inhämtats beträffande förslagen

under punkterna 1-4. Övriga lagförslag är av sådan beskaffenhet att lagrådets yttrande skulle sakna betydelse. Prop. 1991/92:60

8 Specialmotivering

8.1 Kommunalskattelagen (1928:370)

19 §

Enligt *första stycket 29 ledet* och punkt 3 av anvisningarna skall statligt räntebidrag för bostadsändamål samt eftergivet belopp av ränta och amortering avseende lån enligt det gamla bostadsfinansieringssystemet inte betraktas som skattepliktig intäkt. Dessa regler upphävs nu. Räntebidragen görs i stället skattepliktiga. Uttryckliga bestämmelser införs i punkt 17 anvisningarna till 22 § KL samt i 2 § 7 mom. och 3 § 1 mom. SIL.

20 §

Andra stycket 24 ledet slopas som en följd av ändringarna i 19 §. Hela räntekostnaden blir därmed avdragsgill inklusive den delen som betalas med hjälp av räntebidrag. I övrigt görs redaktionella rättelser i *5 och 18 ledet*.

Anvisningar

till 22 §

punkt 17

Av den nya anvisningspunkten framgår att statligt räntebidrag för bostadsändamål skall räknas som skattepliktig intäkt. Någon närmare definition eller specificering av vad som avses med statligt räntebidrag har inte ansetts nödvändig. Räntebidrag för sådana bostadsändamål som anges i den upphävda punkten 3 av anvisningarna till 19 § hör hit. Räntebidrag för bostadsändamål kan utgå för ny-, om- och tillbyggnad, ävensom för reparation och underhåll eller annan förbättring av bostadsfastigheter och bostadslägenheter. Avsikten är att uttrycket bostadsändamål skall bestämmas i första hand med ledning av bostadslåneförfattningarna. Bidragen kan avse räntekostnader för förvärv, gatukostnadsersättning eller energibesparande åtgärder samt tomträttsavgäld. Även vissa s.k. bostadskomplement som tvättstuga, mindre gemensamhetsutrymmen etc. räknas som bostadsändamål.

till 23 §

punkt 4

Anvisningspunkten innehåller bl.a. bestämmelser om rättelser vid ett senare års taxering än den då räntebidraget beskattades. Tidigare års taxeringar ändras inte.

Återbetalas ett räntebidrag, som tidigare redovisats enligt punkt 17 av

anvisningarna till 22 §, får avdrag göras som för ränta det år räntebidraget återbetalas. Detta framgår av *första stycket*. Återbetalningen av bidraget har i regel föregåtts av ett återkrav därför att villkoren för bidraget åsidosatts.

Andra stycket innehöll tidigare regler som begränsade avdragsrätten för kostnader för reparationer och underhåll som finansierats med hjälp av lån och bidrag. Hänvisning gjordes till vissa angivna författningar, av vilka flera numera upphävts och ersatts av andra. Med bidrag avsågs då såväl räntebidrag som olika former av investeringsbidrag. Den ändringen görs nu att hänvisningen till författningarna slopas. Avdragsbegränsningen skall i stället gälla generellt för reparations- och underhållskostnader som finansierats med hjälp av statligt räntebidrag för bostadsändamål. För investeringsbidragen gäller reglerna om näringsbidrag i punkt 9 av anvisningarna till 22 §.

Tredje och fjärde styckena ansluter till andra stycket och innehåller regler om rättelse vid senare års taxering för det fall ett beslut om ändrat bidragsunderlag innebär att avdrag för reparations- och underhållskostnader tidigare medgivits med ett för lågt resp. för högt belopp.

punkt 23

Första stycket ändras till följd av att skogsvårdsavgiften avskaffas. I *andra stycket* görs en redaktionell rättelse.

punkt 33

Ändringen är av redaktionell karaktär.

till 46 §

punkt 6

Ändringen är av redaktionell karaktär.

Övergångsbestämmelserna till lagen (1990:650) om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)

punkt 12

Ändringarna innebär att någon räntefördelning inte skall göras vid 1992 och 1993 års taxeringar. Bestämmelsen gäller såväl fysiska personer, dödsbon, dödsbon som taxeras som handelsbolag och delägare i handelsbolag. Skall den skattskyldige på grund av förlängt räkenskapsår inte taxeras för inkomst från företaget vid 1993 års taxering skall räntefördelning inte heller ske vid 1994 års taxering.

punkt 13

Lagrummet handlar om beräkning av övergångspost för delägare i handelsbolag. Enligt *första stycket* skall övergångsposten beräknas först vid 1993 års taxering, eller, om delägaren på grund av förlängt räkenskapsår

skapsår inte skall taxeras för inkomst från handelsbolaget det året, vid 1994 års taxering. Prop. 1991/92:60

Sista meningen i *andra stycket* har slopats eftersom punkten 12 i dess nya lydelse anger att räntefördelning inte skall ske vid 1992 års taxering eller vid den taxering då övergångsposten beräknas.

Övergångsbestämmelser

De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1993 års taxering såvida inte annat anges i punkterna 1-3.

punkt 1

Äldre föreskrifter i punkt 4 första stycket av anvisningarna till 23 § skall alltjämt tillämpas om bidraget uppburits före ikraftträdandet. Äldre föreskrifter i anvisningspunkten andra — fjärde styckena skall alltjämt tillämpas om det ursprungliga beslutet fattats före ikraftträdandet.

punkt 2

Äldre föreskrifter i punkt 23 av anvisningarna till 23 § tillämpas alltjämt i fråga om skogsvårdsavgift som belöper på tid före den 1 juli 1992.

punkt 3

De nya bestämmelserna om uppskjuten räntefördelning tillämpas redan vid 1992 års taxering.

8.2 Lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

2 § 6 mom.

I *tionde stycket* rättas en felaktig lydelse.

2 § 7 mom.

I lagrummet regleras schablonbeskattning av bl.a. bostadsrättsföreningar och de allmännyttiga bostadsföretagen (definitioner i första resp. fjärde styckena). Regler för beräkning av intäkten och vilka avdrag som får göras finns i andra resp. tredje styckena.

Ändringen i *andra stycket* innebär att bostadsrättsföreningar och allmännyttiga bostadsföretag skall beskattas också för statligt räntebidrag för bostadsändamål som uppburits under beskattningsåret.

Genom slopandet av avdragsbegränsningen i 20 § KL får även de schablonbeskattade subjekten rätt till avdrag för hela räntekostnaden, inkl. den del som täcks av räntebidrag. I *tredje stycket* görs nu det tillägget att avdrag medges även för återbetalning av statligt räntebidrag för bostadsändamål.

3 § 1 mom.

Erhållet statligt räntebidrag för bostadsändamål skall tas upp som skattepliktig intäkt. Ändringen i *första stycket* innebär att om bidraget inte utgör skattepliktig intäkt av näringsverksamhet skall det tas upp som intäkt av kapital. Vad som avses med statligt räntebidrag utvecklas närmare i specialmotiveringen till punkt 17 av anvisningarna till 22 § KL.

3 § 2 mom.

Bestämmelserna om avdragsbegränsning för utgiftsräntor i *andra och tredje styckena* har upphävts.

3 § 4 mom.

Av ändringen i *första stycket* framgår att vid återbetalning av statligt räntebidrag för bostadsändamål får avdrag göras såsom för ränteutgifter.

Den särskilda bestämmelsen i *andra stycket* om förhöjt ränteavdragstak för enskilda näringsidkare som vid rätfordelning endast har fått ta upp värdet av fastighet o.d. till 70 % har slopats.

3 § 12 mom.

I *fjärde stycket* finns bestämmelser om den särskilda uppräknings som ökar det kapitalbeskattade utrymmet för aktier och andelar som har anskaffats före år 1990. Ändringen innebär att det kapitalbeskattade utrymmet för sådana aktier alternativt får beräknas med utgångspunkt i aktiernas värde vid utgången av år 1990. Av lagtekniska skäl har den nuvarande bestämmelsen om uppräknings av aktiernas värde jämte den nya bestämmelsen flyttats till slutet av *fjärde stycket*.

Vid tillämpning av den alternativa beräkningsregeln skall aktierna enligt *fjärde stycket 1* värderas enligt punkt 5 av anvisningarna till 3 och 4 §§ förmögenhetsskattelagen i dess lydelse vid 1991 års taxering. Särskilda bestämmelser finns för det fall att värdet på aktierna har reducerats.

Av den tidigare nämnda punkten 5 första - fjärde styckena av anvisningarna framgår att aktier i svenska och utländska börsnoterade bolag i princip skall tas upp till 75 % av det noterade värdet och aktier på de inofficiella noteringslistorna, dvs. OTC- resp. O-listan, till 30 % av det noterade värdet. De särskilda reglerna om beskattning av delägare i fåmansbolag kan i vissa fall bli tillämpliga under en period av tio år efter det att bolaget upphört att vara fåmansföretag. Det gäller dock endast i fråga om aktier som ägdes när företaget upphörde att vara fåmansföretag eller som förvärvats med stöd av sådana aktier. I något enstaka fall kan det alltså bli fråga om att beräkna det kapitalbeskattade utrymmet för aktierna i ett börsnoterat bolag. Av *fjärde stycket 1* framgår att i sådant fall skall det enligt förmögenhetsskattereglerne beräknade värdet på aktierna räknas upp med 1,4. Aktier i OTC-bolag räknas upp med 3,5.

De särskilda fåmansföretagsreglerna kommer normalt att tillämpas på sådana aktier som inte omsätts marknadsmässigt, dvs. sådana aktier som värderas enligt punkt 5 femte stycket av nämnda anvisning. Av hänvisningen till anvisningspunkten 2 femte stycket framgår att det då kan bli fråga om en substansvärdering av bolagets tillgångar. Har tillgångarna lagts ned i rörelse eller jordbruk skall substansvärdet sättas ned till 30 % om det inte är fråga om egendom som innehas med fideikommissrätt då värdet skall sättas ned till 20 %. Det nedsatta värdet anses utgöra aktiernas förmögenhetsvärde. Tillgångar i form av aktier i börsnoterade bolag eller i OTC-bolag värderas enligt de regler som gäller för sådana aktier. Andra tillgångar tas i regel upp till ett oreducerat substansvärde.

Av fjärde stycket 1 sista meningen a - c framgår hur en eventuell reducering vid förmögenhetsvärderingen skall elimineras. Har substansvärdet på tillgångar satts ned till 30 % skall värdet på aktierna räknas upp med 3,5. Består verksamheten exempelvis endast av fastighetsförvaltning har tillgångarna vid den värdering som ligger till grund för beräkningen av aktiernas värde tagits upp till fulla värdet och någon uppräknings skall inte göras.

Det kan förekomma att det i ett bolag finns olika slag av verksamheter för vilka värdet på tillgångar skall beräknas på olika sätt, exempelvis så att vissa tillgångar skall sättas ned till 30 % medan andra skall värderas till 100 %. Bestämmelserna om uppräknings i a - c har utformats så att om någon del av underlaget har satts ned avgör den lägsta procentsatsen med vilken faktor uppräknings skall göras. Visserligen innebär detta en överkompensation men av förenklingsskäl bör detta accepteras. Det innebär också att man kan utgå från det värde som skattemyndigheten i flertalet fall har åsatt aktierna även när underlaget utgörs av tillgångar som värderas på olika sätt.

Om det kapitalbeskattade utrymmet beräknas med utgångspunkt från förmögenhetsvärdet får den skattskyldige inte samtidigt tillämpa den bestämmelse som innebär att värdet på aktien får räknas upp med hänsyn till den allmänna prisutvecklingen. Det framgår av fjärde stycket 2 som i övrigt utgörs av den bestämmelse som förut var placerad i början av stycket.

Av ändringen i tionde stycket framgår att den alternativa beräkningsregeln inte får tillämpas vid beräkning av det kapitalbeskattade utrymmet för andra finansiella instrument än aktier och andelar.

10 §

Ändringen i tredje stycket innebär att kapitalskattesatsen för fysiska personer och dödsbon sänks till 25 %. Av övergångsbestämmelserna framgår emellertid att detta gäller först fr.o.m. 1994 års taxering.

10 a §

Skattesatsen för värdepappersfonder och livförsäkringsföretag sänks till 25 %. Den sänkta skattesatsen tillämpas för beskattningsår som påbörjas den 1 januari 1992 eller senare.

Ändringarna är av redaktionell karaktär.

Övergångsbestämmelser

De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1993 års taxering såvida inte annat anges i punkterna 1 - 5.

punkt 1

Vid återbetalning av statligt räntebidrag som utbetalats före den 1 januari 1992 gäller äldre bestämmelser i 3 § 4 mom. första stycket.

punkt 2

Den nya alternativa beräkningsregeln i 3 § 12 mom. avseende beskattning av delägare i fåmansföretag får tillämpas första gången vid 1992 års taxering.

punkt 3

Vid 1993 års taxering gäller följande. Fysiska personer och dödsbon skall ta upp 5/6 av reavinst på aktier och andra finansiella instrument som avses i 27 § 1 mom. som skattepliktig intäkt. På motsvarande sätt gäller att avdrag för reaförlust på sådana instrument beräknas på ett underlag av 5/6 av förlusten. Det är samma teknik som används i lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande. Genom bestämmelsen kommer skatte- och avdragseffekten att sänkas till 25 % för vinster och förluster på de nämnda instrumenten.

Om det är fråga om en förlust som inte är fullt kvittningssgill enligt 27 § 5 mom. första stycket innebär detta att drygt 58 % ($5/6 \times 70$ %) av förlusten får dras av. Avdragets värde vid underskott i inkomstslaget kapital bestäms enligt den allmänna regeln om att skattereduktion medges med 30 % för underskott upp till 100 000 kr. och med 21 % därutöver.

Vad nu sagts gäller även reavinster resp. reaförluster på andelar i handelsbolag.

Vid tillämpning av bestämmelserna i 3 § 12 mom. gäller att av den del av reavinsten som skall beskattas i inkomstslaget kapital skall 5/6 tas upp som skattepliktig intäkt.

Bestämmelsen tillämpas endast för beskattningsåret 1992 som en övergångsregel för vissa reavinster innan skattesatsen för hela inkomstslaget sänks till 25 % fr.o.m. beskattningsåret 1993.

punkt 4

Bestämmelsen om att kapitalskattesatsen för fysiska personer och dödsbon skall sänkas till 25 % tillämpas först fr.o.m. 1994 års taxering.

Den sänkta skattesatsen för värdepappersfonder och livförsäkringsföretag gäller för beskattningsår som påbörjas den 1 januari 1992 och senare.

8.3 Lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

2 kap. 10 §

En bestämmelse har lagts till i *andra punkten d* som innebär att den som erhåller statligt räntebidrag skall kunna avge förenklad självdeklaration.

3 kap. 21 §

Boverket skall lämna kontrolluppgift om statligt räntebidrag som betalats ut till fysisk person. Därigenom kan skattskyldig som lämnar förenklad självdeklaration beskattas för räntebidraget på grundval av kontrolluppgifter och den skattskyldige behöver inte själv lämna kompletterande uppgifter.

3 kap. 22 §

Bestämmelsen reglerar bl.a. kontrolluppgiftsskyldigheten för vad som utgör kvittningsskatt ränta enligt reglerna för avdragsbegränsning för ränteutgifter. Eftersom avdragsbegränsningen slopas upphävs också den till dessa regler knutna uppgiftsskyldigheten. Vid 1992 års taxering skall dock ränteavdragsbegränsningen tillämpas. I övergångsbestämmelsen regleras den kontrolluppgiftsskyldighet som då skall gälla. För att inte onödigtvis belasta dem som är uppgiftsskyldiga vid den enda taxering vid vilken uppgiftsskyldigheten kommer att gälla har skyldigheten att lämna kontrolluppgift inskränkts till att endast avse ränta på banktillgodohavanden och liknande fordringar.

8.4 Uppbördslagen (1953:272)

2 § 4 mom.

I *första stycket* finns regeln om skattereduktion för underskott i inkomstslaget kapital. Den nya lydelsen innebär att skattereduktion medges fullt ut, dvs. med 25 %, för underskott upp till 100 000 kr. Om underskottet är större än 100 000 kr. begränsas skattereduktionen för det överskjutande underskottsbeloppet till 18 %.

7 §

Ändringen i *tredje stycket* är en följd av sänkningen av kapitalskattesatsen.

Övergångsbestämmelser

De nya bestämmelserna följer av sänkningen av kapitalskattesatsen till 25 %. Eftersom skattesatsen skall sänkas först fr.o.m. 1994 års taxering

finns i *punkterna 1 och 2* övergångsbestämmelser för skattereduktion vid 1993 års taxering och för preliminärskatteuttag år 1992. Prop. 1991/92:60

8.5. Lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt

22 § 3 mom.

Av bestämmelsen framgår följande. Ingår fast egendom i en förvärvskälla inom inkomstslaget näringsverksamhet skall värderingen vid arvs- och gåvobeskattningen under vissa förutsättningar ske enligt reglerna i SFL. SFL är emellertid avsedd att upphöra att gälla i och med utgången av 1991. Hänvisningen kan alltså inte finnas kvar i dess nuvarande skick.

I *första stycket* har därför ett tillägg gjorts av innebörd att det är värderingsreglerna i SFL såsom dessa lydde intill utgången av år 1991 som vid arvs- och gåvobeskattningen blir tillämpliga vid värdering av nu aktuell egendom.

23 § B och F

De tillägg som skett i de två bestämmelsernas *femte* resp. *tredje stycke* har samma orsak och innebörd som motsvarande justering i 22 § 3 mom.

28 §

Ändringarna i skatteskalorna omfattar skattesatserna, antalet skikt och skiktgränserna.

43 §

Beträffande det tillägg som skett i *andra stycket* hänvisas till vad som ovan anförts beträffande motsvarande åtgärd i 22 § 3 mom.

8.6 Lagen (1958:295) om sjömansskatt

12 § 4 mom.

Ändringen är en följd av att skogsvårdsavgiften avskaffas.

8.7 Lagen (1962:381) om allmän försäkring

11 kap. 4 §

Värdet av vad en försäkrad tillgodoförs till följd av att en arbetsgivare lämnar bidrag till en vinstandelsstiftelse skall enligt ändringen i 11 kap. 2 § (se specialmotiveringen till nämnda paragraf) inte längre utgöra pensionsgrundande inkomst. Upplysningen angående sättet för beräkning av inkomst av anställning vad gäller värdet av vinstandel tas genom ändringen i förevarande paragraf därför bort.

8.8 Lagen (1991:1040) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring

Prop. 1991/92:60

11 kap. 2 §

Genom ändringen upphävs *punkten o*. Det innebär att värdet av vinstandelsmedel inte längre skall utgöra pensionsgrundande inkomst. Samtidigt sker i *punkten k* en anpassning till de nya reglerna i bl.a. skollagen, se avsnitt 6.4.

8.9 Lagen (1991:588) om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring

3 §

Tredje stycket, som avser bestämmande av inkomst av anställning med ledning av uppgift om tillgodofört värde av vinstandel, upphävs som en följd av ändringen i 11 kap. 2 § AFL.

8.10 Lagen (1981:691) om socialavgifter

1 kap. 1 §

Hänvisningen till den allmänna löneavgiften tas bort.

Övergångsbestämmelser

Lagen tillämpas fortfarande i fråga om allmän löneavgift som hänför sig till tiden före den 1 januari 1992.

8.11 Lagen (1991:1050) om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter

2 kap. 3 §

Med anledning av att bidrag till vinstandelsstiftelser inte längre skall utgöra underlag för socialavgifter upphävs *andra stycket 1*. Andra och tredje styckena jämkas samtidigt i redaktionellt hänseende.

8.12 Lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift

Rubriken

Som en följd av att den allmänna löneavgiften avskaffas ändras rubriken till lägen.

1 §

Som en följd av att den allmänna löneavgiften avskaffas tas hänvisningen till lagen (1982:423) om allmän löneavgift bort.

Arbetsgivare som driver verksamhet i Svappavaara samhälle i Kiruna kommun har i vissa fall rätt till befrielse från arbetsgivaravgifter och allmän löneavgift. Eftersom löneavgiften avskaffas tas hänvisningen till löneavgiften bort i paragrafen.

8 §

Jämför 7 §.

Övergångsbestämmelser

Den allmänna löneavgiften avskaffas vid utgången av år 1991. Äldre föreskrifter tillämpas i fråga om allmän löneavgift som avser tid före utgången av år 1991.

8.13 Lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande

2 §

Allemanssparande och bonusränta på ungdomsbosparande beskattas enligt nuvarande regler med en skattesats på 20 %. Tekniskt sker detta genom att två tredjedelar av räntan beskattas med den 30-procentiga skattesatsen i inkomstlaget kapital. För att uppnå motsvarande resultat när kapital-skattesatsen sänks till 25 % skall fyra femtedelar av räntan tas upp till beskattning. Reavinster, utdelningar och reaförluster skall vara skattepliktiga resp. avdragsgilla till fyra femtedelar. Även här blir den effektiva skattesatsen 20 %.

Ändringarna har införts i *första och andra styckena*. Den nya lydelsen skall tillämpas första gången vid 1994 års taxering då kapitalskattesatsen sänks.

3 §

Ändringen är av samma karaktär som i föregående paragraf.

8.14 Lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv

4 §

I *femte stycket* anges bl.a. att särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster inte skall räknas som tillgång eller skuld vid beräkning av kapitalunderlaget för fysiska personer och dödsbon. Undantag görs vidare för bl.a. egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter och särskild löneskatt på pensionskostnader enligt lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader.

Bestämmelsen kan komma att leda till en inte avsedd olikformighet, nämligen i det fall en enskild näringsidkare har anställda för vilka han betalar arbetsgivaravgifter jämfört med en enskild näringsidkare som har anställda för vilka särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster skall betalas. Arbetsgivaravgifterna kommer enligt gällande lydelse av

paragrafen att behandlas som skuld och således reducera kapitalunderlaget medan den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster inte behandlas som skuld. Vidare kommer den särskilda löneskatten på pensionskostnader för en enskild näringsidkare att utgå både på avgift för egen pensionsförsäkring och på kostnad för pensionsutfästelse till anställda.

Genom att ta bort hänvisningen till lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster kommer arbetsgivaravgifterna och den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster att behandlas lika. För att motsvarande skall gälla för särskild löneskatt på pensionskostnader, d.v.s. det skall bara vara särskild löneskatt på den egna pensionsförsäkringspremien som inte skall beaktas vid beräkningen av kapitalunderlaget, bör hänvisningen till lagen om särskild löneskatt på pensionskostnader avse endast 3 §.

I 3 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster anges bl.a. att vad som i lagen om skatteutjämningsreserv är föreskrivet i fråga om socialavgifter även gäller särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Genom denna bestämmelse kommer den särskilda löneskatten på vissa förvärvsinkomster för en enskild näringsidkare, som skall betala särskild löneskatt på den egna inkomsten, inte att behandlas som skuld eller tillgång, vid beräkning av kapitalunderlaget enligt 4 §, på samma sätt som gäller för en näringsidkare som betalar egenavgifter.

Den nya lydelsen av 4 § föreslås träda i kraft den 1 januari 1992. Vid 1992 års taxering påverkas dock inte kapitalunderlaget av särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster eller särskild löneskatt på pensionskostnader eftersom kapitalunderlaget utgör skillnaden mellan tillgångar och skulder vid beskattningsårets ingång.

8 §

I paragrafen regleras hur inkomstunderlaget skall beräknas. Av systematiska skäl (jfr den föreslagna lydelsen av 4 §) tas hänvisningen till lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster bort. Det innebär ingen saklig ändring. Redan av nuvarande lydelse framgår att det endast är särskild löneskatt på den egna inkomsten som avses.

Övergångsbestämmelser

punkt 6

Lagrummet handlar om övergångspost vid räntefördelning. Ändringarna i första stycket innebär att övergångsposten skall beräknas först vid 1993 års taxering eller, för det fall företaget på grund av förlängt räkenskapsår inte skall taxeras då, vid 1994 års taxering. Har näringsidkaren kalenderår som räkenskapsår skall således övergångsposten vid 1993 års taxering beräknas på grundval av kapitalunderlaget per den 1 januari 1992.

I tredje stycket görs en följdändring.

Punkten som är ny har kommenterats i avsnitt 6.8.

8.15 Lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster

1 §

I punkterna 2 - 4 anges att löneskatt tas ut på vissa avgångsbidrag. *Punkt 3* omfattar sådan avgångsersättning som annorledes än på grund av kollektivavtalsgrundad avgångsbidragförsäkring utbetalas av staten eller kommun som arbetsgivare. Punkten omfattar i sin nya lydelse även andra arbetsgivare under förutsättning att dessa tillämpar kommunalt pensionsavtal och att kommunal borgen föreligger.

2 §

I och med införandet av den särskilda löneskatten på förvärvsinkomster belades förvärvsinkomster som inte grundar rätt till socialförsäkringsförmåner med en särskild löneskatt motsvarande skattedelen av socialavgifterna (prop. 1989/90:110 s. 378 ff).

På inkomst av näringsverksamhet där den skattskyldige inte själv är aktiv eller är 65 år eller äldre utgår särskild löneskatt. Sådan skatt tas också ut för lön och annan arbetsersättning till personer som är 65 år eller äldre.

Av 3 kap. 3 § lagen (1981:691) om socialavgifter framgår att den som har hel ålderspension och är under 65 år inte omfattas av reglerna om egenavgifter även om han är under 65 år. Den som i dag har hel ålderspension och är under 65 år betalar således på inkomster av aktiv näringsverksamhet varken särskild löneskatt enligt denna lag eller egenavgifter enligt 3 kap. 3 § lagen om socialavgifter.

Med hänsyn till principerna för uttag av den särskilda löneskatten bör i dessa fall särskild löneskatt tas ut. Lagregleringen har emellertid fått en sådan utformning att detta inte blir fallet. Reglerna om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster bör därför ändras så att de kommer att omfatta även den som under ett helt år har uppburit hel ålderspension men inte fyllt 65 år.

8.16 Lagen (1990:661) om avkastningskatt på pensionsmedel

5 §

Ändringen innebär att samma skattesats skall tillämpas såväl för tjänstepensionsförsäkringar som för vanliga pensionsförsäkringar. Den gäller för beskattningsår som påbörjas den 1 januari 1992 och senare.

8.17 Lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader

1 §

Den särskilda löneskatten har satts ned till 21,85 % som en följd av att den allmänna löneavgiften har slopats.

Ändringen innebär att en enskild näringsidkare skall betala särskild löneskatt med 21,85 %, dvs. med oreducerad skattesats, på sådan avgift för pensionsförsäkring för vilken avdrag har gjorts i förvärvskällan. Denna ändring är en följd av att avkastningsskatten på vanliga pensionsförsäkringar har satts ned till 10 %.

Övergångsbestämmelser

Såväl den generellt sänkta skattesatsen enligt 1 § som den oreducerade skattesatsen på avgift för pensionsförsäkringar enligt 3 § gäller för beskattningsår som påbörjas den 1 januari 1992 och senare.

8.18 Lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift

Lagen skall upphöra att gälla i och med utgången av juni 1992. Den upphävda lagen skall emellertid alltjämt tillämpas i fråga om avgift som belöper på tiden före dess upphävande. I fråga om beräkning av skogsvårdsavgiften gäller särskilda bestämmelser för beskattningsår som avslutas efter den 31 december 1991.

Enligt *andra stycket* grundas avgiftsberäkningen på 1991 års skogsbruksvärde. Avgiften utgår med 8 promille för helt år räknat för tid som belöper på år 1991 och med 4 promille för helt år räknat för tid som belöper på perioden januari - juni 1992. Beskattningsår som avslutas efter den 30 juni 1992 skall — såvitt gäller skogsvårdsavgiften — anses avslutat den 30 juni 1992. Det innebär att avgift endast beräknas för sex månader om beskattningsåret överensstämmer med kalenderåret 1992.

Anta att en enskild skogsbrukare har kalenderår som räkenskapsår och ett skogsbruksvärde år 1991 på 1 milj.kr. Skogsvårdsavgiften vid 1993 års taxering blir $(1\ 000\ 000 \times 0,004 \times 6/12 =) 2\ 000$ kr.

Om beskattningsåret omfattar såväl del av år 1991 som del av år 1992 (brutet räkenskapsår) måste hänsyn även tas till att avgiftssatsen sänks vid årsskiftet från 8 promille till 4 promille. Anta att ett aktiebolag har räkenskapsår 1 september 1991 - 31 augusti 1992. Skogsbruksvärdet är 6 milj.kr. Vid 1993 års taxering uppgår skogsbruksavgiften till $(6\ 000\ 000 \times 0,008 \times 4/12) + (6\ 000\ 000 \times 0,004 \times 6/12) = 28\ 000$ kr.

I *tredje stycket* regleras det fallet att en avgiftspliktig fastighet saknar skogsbruksvärde för år 1991. Det kan bero på att viss areal på en fastighet bytt ägare under år 1991. En sådan fastighet åsätts ett skogsbruksvärde först vid fastighetstaxeringen för år 1992 eftersom en ny taxeringsenhet bildas först året efter ett köp av ett visst område. I nu åsyftade fall får ett skogsbruksvärde uppskattas för år 1991, dvs. efter de grunder som tillämpades vid 1981 års allmänna fastighetstaxering.

Sista meningen i tredje stycket tar sikte på att det för år 1992 gällande skogsbruksvärdet undantagsvis kan vara lägre än 1991 års skogsbruksvärde. Det gäller exempelvis om stora avverkningar gjorts under år 1991. I sådana fall har skogsägaren rätt att yrka att 1992 års skogsbruksvärde skall läggas till grund för beräkningen.

8.19 Lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt

Prop. 1991/92:60

Lagen upphör att gälla vid årsskiftet 1991-1992 men skall fortfarande tillämpas t.o.m. 1994 års taxering. Vid 1992-1994 års taxeringar skall den upphävda lagen tillämpas med ändringar på fyra punkter.

Av *punkt 1* framgår att nuvarande gränsdragning för de s.k. lätttnadsreglerna har utnyttjats för att ange skattebefriad företagsförmögenhet. Tillgångar och skulder har därvid fått en symmetrisk behandling. Tillgångar och skulder i näringsverksamhet som är hänförliga till rörelse och jordbruksfastighet är således inte skattepliktiga resp. avdragsgilla. Omfattningen av det skattegynnade området framgår av punkt 2 första stycket av anvisningarna till 3 och 4 §§ SFL jämförd med 1 § tredje stycket sista meningen SFL. Tillgångar och skulder som är hänförliga till kapital- och fastighetsförvaltning omfattas således inte av lättnaderna (viss egendom hänförs dock till rörelse enligt sjunde och åttonde styckena i nyss nämnda anvisningspunkt).

I *punkt 2* har angetts att skatteplikt inte gäller för aktier som är föremål för en sådan notering som avses i punkt 5 andra stycket av anvisningarna till 3 och 4 §§ och således inte är inregistrerade vid fondbörsen. En särskild regel i övergångsbestämmelsen anger att skattebefrielsen kvarstår för aktie vid senare börsregistrering om aktien den 31 december 1991 är noterad utanför börsens A-listor på det sätt som anges i andra stycket av nyss nämnda anvisningspunkt.

Bestämmelsen i *punkt 3* reglerar skattesats och fribelopp för fysiska personer m.fl. Nuvarande fribelopp på 800 000 kr. ligger fast. Vid 1992 års taxering slopas 3-procentskiktet. Vid 1993 och 1994 års taxeringar är skatten proportionell och utgår med 1,5 % av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kr.

I *punkt 4* har införts en ändring som innebär att fosterbarn inte längre skall sambeskattas med sina fosterföräldrar.

8.20 Lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall

Lagen upphör att gälla vid utgången av år 1991 men skall fortfarande tillämpas t.o.m. 1994 års taxering. Vid 1992-1994 års taxeringar skall den upphävda lagen tillämpas med den ändringen att procentsatsen för spärrbeloppet enligt 3 § tredje stycket utgör 55 i stället för 75 %.

8.21 Lagen (1982:423) om allmän löneavgift

Lagen upphör att gälla vid utgången av år 1991. Den upphävda lagen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före den 1 januari 1992, dvs. för ersättningar som utgetts före utgången av år 1991 enligt 1 § den upphävda lagen samt för enskilda näringsidkares avgiftsgrundade inkomst som hänför sig till tiden före utgången av år 1991.

Av specialmotiveringen till lagen om upphävande av lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992 (avsnitt 8.23) framgår hur den allmänna löneavgiften skall redovisas om en försäkrad har brutet räakenskapsår.

8.22 Lagen (1990:1454) om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av juni 1991

Prop. 1991/92:60

Enligt den tillfälliga lagen var den allmänna löneavgiften tillfälligt höjd under första halvåret 1991. I samband med att övrig lagstiftning avseende den allmänna löneavgiften avvecklas upphävs även denna lag. Den upphävda lagen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänförs till tiden före den 1 juli 1991, dvs. för ersättningar som utgetts före utgången av juni 1991 enligt 1 § av den upphävda lagen samt för en försäkrads avgiftsgrundade inkomst som hänförs till tiden före utgången av juni 1991.

8.23 Lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992

Enligt lagen är den allmänna löneavgiften sänkt under perioden juli 1991 - december 1992. Som en följd av att den allmänna löneavgiften upphör från årsskiftet 1991-1992 upphävs även den tillfälliga lagen. Den upphävda lagen tillämpas fortfarande i fråga om förhållanden som hänförs till tiden före den 1 januari 1992, dvs. för ersättningar som utgetts före utgången av år 1991 enligt 1 § den upphävda lagen samt för enskilda näringsidkares avgiftsgrundade inkomst som hänförs till tiden före utgången av år 1991.

I 2 § den upphävda lagen finns en proportioneringsregel som tar sikte på att fördela en inkomst som avser tid med den nedsatta löneavgiften och annan tid. Om en försäkrad har brutet räkenskapsår (t.ex. den 1 juli 1991 - den 30 juni 1992) innebär sloandet av löneavgiften från den 1 januari 1992 att 6/12 av inkomsterna anses belöpa på sista halvåret 1991 då löneavgift utgår och 6/12 på första halvåret 1992 då löneavgift inte utgår.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370),
2. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
3. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter,
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953:272),
5. lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt,
6. lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt,
7. lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
8. lag om ändring i lagen (1991:1040) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring,
9. lag om ändring i lagen (1991:588) om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,
10. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
11. lag om ändring i lagen (1991:1050) om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter,
12. lag om ändring i lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift,
13. lag om ändring i lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande
14. lag om ändring i lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv,
15. lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
16. lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
17. lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,
18. lag om upphävande av lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift,
19. lag om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhets-skatt,
20. lag om upphävande av lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall,
21. lag om upphävande av lagen (1982:423) om allmän löneavgift,
22. lag om upphävande av lagen (1990:1454) om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av juni 1991,
23. lag om upphävande av lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992.

10 Beslut

Regeringen beslutar i enlighet med hemställan.

Härigenom föreskrivs att punkt 33 av anvisningarna till 23 § och punkt 6 av anvisningarna till 46 § kommunalskattelagen (1928:370) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 23 §

33.¹ Avdrag medges för förlust vid icke yrkesmässig avyttring (realisationsförlust) av tillgång eller förpliktelse i fråga om vilken, om realisationsvinst i stället hade uppkommit, vinsten skulle ha utgjort intäkt av näringsverksamhet. Vid inkomstberäkningen i ett handelsbolag begränsas avdraget för realisationsförlust på sätt anges i 3 § 2 mom. *femte* stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt såvida inte innehavet av tillgången eller förpliktelsen betingas av näringsverksamhet som bedrivs av den skattskyldige eller annan som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå den skattskyldige nära.

33. Avdrag medges för förlust vid icke yrkesmässig avyttring (realisationsförlust) av tillgång eller förpliktelse i fråga om vilken, om realisationsvinst i stället hade uppkommit, vinsten skulle ha utgjort intäkt av näringsverksamhet. Vid inkomstberäkningen i ett handelsbolag begränsas avdraget för realisationsförlust på sätt anges i 3 § 2 mom. *tredje* stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt såvida inte innehavet av tillgången eller förpliktelsen betingas av näringsverksamhet som bedrivs av den skattskyldige eller annan som med hänsyn till äganderättsförhållanden eller organisatoriska förhållanden kan anses stå den skattskyldige nära.

till 46 §

6.² Avdrag för avgift för pensionsförsäkring medges endast om försäkringen ägs av den skattskyldige.

Avdraget får inte överstiga summan av

1. den skattskyldiges inkomst av aktiv näringsverksamhet före avdrag enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 §, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen (1981:691) om socialavgifter,

2. inkomst av tjänst, med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i och

3. inkomst ombord enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning för antingen beskattningsåret eller året närmast dessförinnan och beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst. Avdraget får uppgå till högst ett belopp motsvarande det basbelopp som enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring bestämts för året närmast före taxeringsåret och dessutom i fråga om

a. inkomst av aktiv näringsverksamhet till sammanlagt högst 25 procent av inkomsten före avdrag enligt punkt 21 av anvisningarna till 23 §, före

1. Senaste lydelse 1990:1421.

2. Senaste lydelse 1991:692.

avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen om socialavgifter till den del den inte överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp samt högst 20 procent av den del av nyss nämnda inkomst som överstiger tjugo men inte fyrtio gånger nämnda basbelopp,

b. inkomst av anställning om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och inte är anställd i ett aktiebolag eller en ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 20 e femte stycket av anvisningarna till 23 § till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den inte överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men inte trettio gånger nämnda basbelopp eller

c. annan inkomst av tjänst, med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i, och inkomst ombord enligt lagen om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning till högst 10 procent av den del av inkomsten som överstiger tio men inte tjugo gånger samma basbelopp. — Avdrag enligt detta stycke beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall tas upp till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Om den skattskyldige har inkomst av aktiv näringsverksamhet från mer än en förvärvskälla får avdrag beräknat enligt detta stycke inte överstiga det avdrag som kunnat göras om inkomsten varit hänförlig till en och samma förvärvskälla. Har den skattskyldige inkomster som kan grunda rätt till avdrag enligt detta stycke både i inkomstslaget näringsverksamhet och som allmänt avdrag skall den del av avdraget som beräknas på ett basbelopp fördelas efter respektive avdragsgrundande inkomsts andel av de sammanlagda avdragsgrundande inkomsterna.

Om särskilda skäl föreligger får skattemyndigheten efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring får medges med högre belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som inkomst endast av tjänst med bortseende från sådan intäkt som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får avdrag medges högst med belopp, beräknat som för skattskyldig som avses i andra stycket b. Har sådan skattskyldig erhållit särskild ersättning i samband med att anställning upphört och har han ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får dock avdrag medges med högre belopp. Avdrag som avses i de två närmast föregående meningarna får dock inte beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 20 e femte stycket av anvisningarna till 23 §. Har skattskyldig, som — själv eller genom förmedling av juridisk person — bedrivit näringsverksamhet, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på inkomst av kapital som är hänförlig till försäljning av förvärvskällan före avdraget, på inkomst av passiv näringsverksamhet före avdraget samt på sådan intäkt av tjänst som avses i 32 § 1 mom. första stycket h. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år den skattskyldige drivit när. gsverksamheten, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tas till den skattskyldiges övriga

pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6. Avdraget får dock inte överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för det år driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som nettointäkt av förvärvskällan i förekommande fall före avdraget, före avdrag för särskild löneskatt på pensionskostnader enligt punkt 23 av anvisningarna till 23 § på sådan pensionsförsäkring som avses i denna anvisningspunkt och före avdrag för avsättning för egenavgifter enligt lagen om socialavgifter och sådan inkomst av kapital som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Har skattemyndigheten enligt punkt 1 tredje stycket av anvisningarna till 31 § medgivit att dödsbo tar pensionsförsäkring, anger skattemyndigheten det högsta belopp varmed avdrag för avgift för försäkringen får medges. Härvid iakttas i tillämpliga delar bestämmelserna i detta stycke om avdrag för skattskyldig som upphört med driften i en förvärvskälla. Skattemyndighetens beslut i fråga som avses i detta stycke får överklagas hos riksskatteverket. Riksskatteverkets beslut får inte överklagas.

Har skattskyldig erlagt avgift som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6 men har avdrag för avgiften helt eller delvis inte kunnat utnyttjas enligt bestämmelserna i andra stycket, medges avdrag för ej utnyttjat belopp vid taxering för det påföljande beskattningsåret. Sådant avdrag medges dock inte med belopp som tillsammans med erlagd avgift sistnämnda år överstiger vad som anges i andra stycket.

Oavsett föreskrifterna i de föregående styckena medges avdrag för avgift som avses i 46 § 2 mom. första stycket 6 inte med högre belopp än skillnaden mellan sammanlagda beloppet av inkomster från olika förvärvskällor och övriga avdrag enligt 46 §. Avdrag, som på grund av vad nu sagts inte kunnat utnyttjas vid taxeringen för det beskattningsår då avgiften betalades, får utnyttjas senast vid taxeringen för sjätte beskattningsåret efter betalningsåret. Inte heller i sistnämnda fall får avdraget överstiga vad som återstår sedan övriga avdrag enligt 46 § gjorts.

Om avdrag medges enligt tredje stycket sjätte meningen på grund av att aktier eller andelar i fåmansföretag avyttrats skall avdraget i första hand göras som allmänt avdrag. Avdraget begränsas till ett belopp motsvarande det lägsta av den del av vinsten vid avyttringen som tas upp som intäkt av tjänst och inkomsten av tjänst före avdraget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas som allmänt avdrag får avdrag göras i inkomstslaget kapital enligt 3 § 2 mom. *åttonde* stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. I det fall avdrag medges på grund av att andelar i fåmansägt handelsbolag avyttrats

Om avdrag medges enligt tredje stycket sjätte meningen på grund av att aktier eller andelar i fåmansföretag avyttrats skall avdraget i första hand göras som allmänt avdrag. Avdraget begränsas till ett belopp motsvarande det lägsta av den del av vinsten vid avyttringen som tas upp som intäkt av tjänst och inkomsten av tjänst före avdraget. Till den del avdraget inte kan utnyttjas som allmänt avdrag får avdrag göras i inkomstslaget kapital enligt 3 § 2 mom. *sjätte* stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. I det fall avdrag medges på grund av att andelar i fåmansägt handelsbolag avyttrats

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Prop. 1991/92:60

Bilaga I

skall avdrag göras i inkomstslaget
kapital enligt 3 § 2 mom.

skall avdrag göras i inkomstslaget
kapital enligt 3 § 2 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången
vid 1993 års taxering.

2 Förslag till Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Prop. 1991/92:60
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 3 § 2, 4 och 12 mom. samt 27 § 5 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §

2 mom.² Från intäkt av kapital får avdrag göras för omkostnader för intäkternas förvärvande samt, såvitt gäller fysisk person som har varit bosatt i Sverige under beskattningsåret och svenskt dödsbo, för ränteutgift och förlust (realisationsförlust) vid icke yrkesmässig avyttring av tillgångar och sådana förpliktelser som anges i 1 mom., i den mån inte annat anges i 31 § femte stycket, allt under förutsättning att avdrag inte skall göras från intäkt av näringsverksamhet. Avdrag för realisationsförlust får dock göras av annan fysisk person om skattskyldighet skulle ha förelegat för realisationsvinst på den avyttrade egendomen.

Om ränteutgifterna överstiger ränteintäkterna med mer än 100 000 kronor eller — om den skattskyldige inte fyllt 18 år eller fråga är om dödsbo som behandlas som handelsbolag — 10 000 kronor medges dock avdrag med endast 70 procent av det överskjutande beloppet om inte annat framgår av tredje stycket eller 4 mom. andra stycket. Till ränteintäkter hänförs därvid endast följande avkastning:

1. Ränta på banktillgodohavanden i svenska kronor och likvärdiga fordringar som betalas varje år med hela det vid beskattningsårets utgång upplupna beloppet.

2. Ränta respektive sådan realisationsvinst som jämföras med ränta enligt 29 § 2 mom. på skuldebrev som avses i 29 § och givits ut mot ett vederlag som inte understiger 85 procent av skuldebrevets nominella belopp under förutsättning att räntan betalas varje år och beräknas efter samma räntesats under hela löptiden eller efter en räntesats som följer ändringarna i den allmänna räntenivån. I fråga om obligationslån och liknande lån avses med vederlag kursen för de först utgivna skuldebrev- en i lånet.

3. Realisationsvinst som jämföras med ränta enligt 29 § 2 mom. på

1.Senaste lydelse av lagens rubrik 1974:770.

2.Senaste lydelse 1991:693.

finansiellt instrument med en löptid på högst ett år vars underliggande egendom är skuldebrev av det slag som avses i 2 eller hänförlig till ränteindex för fordringar i svenska kronor.

Delägare i fåmansföretag, som avses i 12 mom. nionde stycket, får göra fullt avdrag för ränteutgifter utöver vad som följer av föregående stycke, med högst så stor procent av den skattskyldiges anskaffningskostnad för aktierna eller andelarna och lämnade ovillkorliga kapitaltillskott som svarar mot statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret med tillägg av fem procentenheter. Som anskaffningskostnad räknas även arvs- och gåvoskatt som den skattskyldige har betalat i anledning av förvärv av aktierna eller andelarna. Har aktierna eller andelarna förvärvats på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall anskaffningskostnaden beräknas med tillämpning av 24 § 1 mom. tredje stycket.

Till realisationsförlust hänförs även valutakursförlust på fordringar och skulder i utländsk valuta.

Avdrag för realisationsförlust medges med 70 procent av förlusten, i den mån inte annat anges i 27 § 5 och 6 mom. eller 29 § 2 mom.

Förvaltningskostnader får dras av endast till den del de överstiger 1 000 kronor under beskattningsåret.

Avdrag medges inte för utgifter för inköp av lottsedlar eller för andra liknande insatser i lotteri.

Från intäkt av kapital får avdrag också göras för avgift för pensionsförsäkring i den omfattning som anges i punkt 6 tredje och sjätte styckena av anvisningarna till 46 § kommunalskattelagen (1928:370).

4 mom.³ Avdrag såsom för ränta får göras vid återbetalning av sådant statligt bidrag som avses i punkt 3 av anvisningarna till 19 § kommunalskattelagen (1928:370). Avdrag får inte göras med större belopp än som tidigare har avräknats från erlagd ränta.

Vid räntefördelning enligt punkt 16 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen får avdrag göras som för ränta med samma belopp som skall tas upp som intäkt i näringsverksamhet enligt anvisningspunkten. En skattskyldig som är berättigad till sådant avdrag

Vid räntefördelning enligt punkt 16 av anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen får avdrag göras som för ränta med samma belopp som skall tas upp som intäkt i näringsverksamhet enligt anvisningspunkten.

får, utöver vad som följer av 2 mom. andra stycket, göra fullt avdrag för ränteutgifter med högst ett belopp som motsvarar statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret multiplicerad med reduceringen av värdet på fastigheter och andra tillgångar enligt 6 § andra stycket lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv eller, såvitt gäller delägare i handelsbolag, punkt 16 tredje stycket v anvisningarna till 22 § kommunalskattelagen. Gränsen för full avdragsrätt får dock inte höjas med större belopp än räntefördelningsbeloppet.

Med ränteutgift jämställs även tomträttsavgäld och vederlag vid återbetalning av lån i förtid. Motsvarande gäller för sådan ränteförmån som enligt punkt 10 av anvisningarna till 32 § nyss nämnda lag skall anses som betald ränta.

12 mom.⁴ Överstiger utdelningen på aktier i ett fåmansföretag så stor procent av den skattskyldiges anskaffningskostnad för aktierna och lämnade ovillkorliga kapitaltillskott som svarar mot statslåneräntan vid utgången av november året före beskattningsåret med tillägg av fem procentenheter, skall överskjutande belopp tas upp som intäkt av tjänst. Har aktierna förvärvats på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, skall anskaffningskostnaden beräknas med tillämpning av 24 § 1 mom. tredje stycket.

Understiger utdelningen visst år det högsta belopp som på grund av första stycket får tas upp som intäkt av kapital, ökas det belopp som senare år får tas upp som intäkt av kapital i motsvarande mån (sparad utdelning) för den som ägde aktierna vid utdelningstillfället eller, om utdelning inte förekommit, för den som äger aktierna vid beskattningsårets utgång. Belopp som svarar mot kvarstående sparad utdelning läggs för varje år till anskaffningskostnaden vid beräkning enligt första stycket.

Uppkommer realisationsvinst vid avyttring av aktier i ett fåmansföretag skall hälften av den del av vinsten som överstiger kvarstående sparad utdelning tas upp som intäkt av tjänst. Uppkommer realisationsförlust genom att aktierna förlorat sitt värde till följd av att företaget upplösts genom likvidation eller genom fusion enligt 14 kap. 1 eller 2 § aktiebolagslagen (1975:1385) skall vid tillämpning av första stycket det överskjutande beloppet minskas med förlusten.

I fråga om aktier som förvärvats före år 1990 får vid tillämpningen av första—tredje styckena anskaffningskostnaden räknas upp med hänsyn till förändringarna i det allmänna prisläget från och med förvärvsåret, dock tidigast från och med år 1970, till år 1990. Motsva-

4.Senaste lydelse 1990:1422.

rande gäller för ovillkorliga kapitaltillskott som gjorts före år 1990.

Bestämmelserna i första—tredje styckena gäller även för utdelning och avyttring under tio beskattningsår efter det år då ett företag upphört att vara fåmansföretag i fråga om utdelning eller realisationsvinst på aktier som den skattskyldige eller någon honom närstående ägde när företaget upphörde att vara fåmansföretag eller har förvärvat med stöd av sådana aktier.

Bestämmelserna i första—tredje styckena gäller även för utdelning och avyttring under tio beskattningsår efter det år då ett företag upphört att vara fåmansföretag i fråga om utdelning eller realisationsvinst på aktier som den skattskyldige eller någon honom närstående ägde när företaget upphörde att vara fåmansföretag eller har förvärvat med stöd av sådana aktier. I fråga om aktier som förvärvats före år 1990 gäller vid tillämpningen av första—tredje styckena följande.

1. Som anskaffningskostnad får tas upp värdet på aktierna vid utgången av år 1990 beräknat enligt punkt 5 av anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt i dess då gällande lydelse. Därvid gäller dock att värden som enligt punkt 5 första—fjärde styckena tagits upp till 75 eller 30 procent skall multipliceras med 1,4 respektive 3,5. Har femte stycket av nämnda anvisningspunkt tillämpats skall

a) värdet multipliceras med 5 om någon del av underlaget vid värderingen satts ned till 20 procent,

b) i andra fall än a värdet multipliceras med 3,5 om någon del av underlaget vid värderingen satts ned till 30 procent,

c) i andra fall än a och b värdet multipliceras med 1,4 om någon del av underlaget vid värderingen tagits upp till 75 procent.

2. Anskaffningskostnaden får - om den inte beräknas enligt bestämmelserna i 1 - räknas upp med hänsyn till förändringarna i det allmänna prisläget från och med förvärsåret, dock tidigast från och med år 1970, till år 1990. Motsvarande gäller för ovillkorliga kapitaltillskott som gjorts före år 1990.

Bestämmelserna i första—tredje styckena tillämpas endast om den skattskyldige eller någon honom närstående varit verksam i företaget i

betydande omfattning under beskattningsåret eller något av de tio beskattningsår som närmast föregått beskattningsåret. Bestämmelserna gäller dock även om den skattskyldige eller den honom närstående under någon del av denna tidsperiod varit verksam i ett annat fåmansföretag, som bedriver samma eller likartad verksamhet, under förutsättning att denna verksamhet inte påbörjades senare än under det tionde beskattningsåret efter det år då verksamheten i det först avsedda företaget upphörde.

Om den skattskyldige visar att utomstående i betydande omfattning äger del i företaget och har rätt till utdelning, skall bestämmelserna i första—tredje styckena inte tillämpas, om inte särskilda skäl föreligger. Härvid beaktas även förhållandena under de tio beskattningsår som närmast föregått beskattningsåret. Med utomstående avses sådana personer på vilka bestämmelserna i första—tredje styckena till följd av femte stycket inte skall tillämpas. I fråga om realisationsvinst gäller dessutom att som intäkt av tjänst skall högst tas upp ett sammanlagt belopp som för den skattskyldige och honom närstående under samma tidsperiod uppgår till 100 basbelopp för avyttringsåret enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Om den skattskyldiges make eller — såvitt gäller skattskyldig under 18 år — förälder är eller under någon del av den senaste tioårsperioden har varit verksam i företaget i betydande omfattning och om den skattskyldiges beskattningsbara förvärvsinkomst, med bortseende från det belopp som enligt bestämmelserna i första—tredje styckena skall tas upp som intäkt av tjänst, understiger makens eller föräldrarnas beskattningsbara förvärvsinkomst, skall vid beräkning enligt 10 § av skatt på tjänsteintäkten den skattskyldiges beskattningsbara förvärvsinkomst, innan tjänsteintäkten beaktas, anses motsvara makens eller föräldrarnas beskattningsbara förvärvsinkomst.

Med verksamhet eller innehav av aktier i ett fåmansföretag likställs verksamhet eller aktieinnehav i ett annat företag inom samma koncern.

Vad som förstås med fåmansföretag och närstående framgår av punkt 14 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370). Vid bedömningen av om ett fåtal personer äger aktierna i ett fåmansföretag skall dock sådana delägare anses som en person, som själva eller genom någon närstående är eller under något av de tio beskattningsår som närmast föregått

beskattningsåret har varit verksamma i företaget i betydande omfattning.

Vad som i detta moment sägs om aktier i ett fåmansföretag gäller också andelar i ett sådant företag. Med aktier och andelar likställs andra sådana av företaget utgivna finansiella instrument som avses i 27 § 1 mom. Vid tillämpningen av bestämmelserna i första—tredje styckena på sistnämnda finansiella instrument skall dock tillägget till statslåneräntan begränsas till en procentenhet och *sådan uppräknings som avses i fjärde stycket* inte medges.

Vad som i detta moment sägs om aktier i ett fåmansföretag gäller också andelar i ett sådant företag. Med aktier och andelar likställs andra sådana av företaget utgivna finansiella instrument som avses i 27 § 1 mom. Vid tillämpningen av bestämmelserna i första—tredje styckena på sistnämnda finansiella instrument skall dock tillägget till statslåneräntan begränsas till en procentenhet och *värdering enligt fjärde stycket 1 eller uppräknings enligt fjärde stycket 2* inte medges.

27 §

5 m o m.⁵ Realisationsförlust vid avyttring av marknadsnoterad tillgång som avses i 1 mom. får dras av från realisationsvinst på marknadsnoterad sådan tillgång utan den begränsning av avdragsrätten som framgår av 3 § 2 mom. femte stycket.

5 m o m. Realisationsförlust vid avyttring av marknadsnoterad tillgång som avses i 1 mom. får dras av från realisationsvinst på marknadsnoterad sådan tillgång utan den begränsning av avdragsrätten som framgår av 3 § 2 mom. tredje stycket.

Detta gäller dock i fråga om andel i värdepappersfond endast om värdet av fondens innehav av aktier inte annat än tillfälligtvis understigit tre fjärdedelar av fondförmögenheten.

Realisationsförlust som uppkommit genom att aktie förlorat sitt värde till följd av att bolaget upplösts genom likvidation eller genom fusion enligt 14 kap. 1 eller 2 § aktiebolagslagen (1975:1385) eller 11 kap. 1 eller 2 § bankaktiebolagslagen (1987:618) är avdragsgill utan den begränsning av avdragsrätten som framgår av 3 § 2 mom. femte stycket till den del förlusten svarar mot utdelning från bolaget av annat slag än som avses i 3 § 7 mom. fjärde stycket under beskattningsåret och närmast föregående beskattningsår.

Realisationsförlust som uppkommit genom att aktie förlorat sitt värde till följd av att bolaget upplösts genom likvidation eller genom fusion enligt 14 kap. 1 eller 2 § aktiebolagslagen (1975:1385) eller 11 kap. 1 eller 2 § bankaktiebolagslagen (1987:618) är avdragsgill utan den begränsning av avdragsrätten som framgår av 3 § 2 mom. tredje stycket till den del förlusten svarar mot utdelning från bolaget av annat slag än som avses i 3 § 7 mom. fjärde stycket under beskattningsåret och närmast föregående beskattningsår.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas såvitt gäller bestämmelserna i 3 § 12 mom. första gången vid 1992 års taxering och i övrigt vid 1993 års taxering.

3 Förslag till Lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Prop. 1991/92:60
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 22 § lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap. 22 §¹

Kontrolluppgift om ränta och fordran skall lämnas av

1. Värdepapperscentralen VPC Aktiebolag,
2. den som yrkesmässigt bedrivit inlåning eller på annat sätt yrkesmässigt ombesörjt att pengar blivit räntebärande,
3. den som gett ut skuldförbindelse för den allmänna marknaden,
4. förening som från medlemmar mottagit pengar för förräntning,
5. riksgäldskontoret i fråga om statens sparobligationer,
6. valutahandlare och värdepappersinstitut hos vilka utländsk aktie eller annat utländskt värdepapper förvaras i depå eller kontoförs enligt bestämmelserna i lagen (1990:750) om betalningar till och från utlandet m. m.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär) och den som har varit antecknad som innehavare av utländskt räntebärande värdepapper oavsett om ränta utgått. Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären *med uppgift om i vad mån räntan är att hänföra till sådan kvittningsgill ränteintäkt som avses i 3 § 2 mom. andra stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt*, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång.

Kontrolluppgift skall lämnas för den som gottskrivits ränta eller till vilken ränta betalats ut (borgenär) och den som har varit antecknad som innehavare av utländskt räntebärande värdepapper oavsett om ränta utgått. Kontrolluppgiften skall ta upp den ränta som den uppgiftsskyldige sammanlagt gottskrivit eller betalat ut till borgenären, dennes sammanlagda fordran på den uppgiftsskyldige vid årets utgång och avdragen preliminär skatt. I fall som avses i första stycket 6 skall uppgift lämnas om ränta som utbetalats eller gottskrivits samt om innehavet i depån eller den kontoförda fordringen vid årets utgång.

Innehas ett konto av mer än en person skall ränta och fordran fördelas lika mellan innehavarna, om inte annat förhållande är känt för den uppgiftsskyldige. I fråga om konto för vilket samtliga innehavare inte redovisas enligt bestämmelserna i 57 § andra stycket skall dock den totala räntan och fordran redovisas utan fördelning.

Avser en utbetalning också annat än ränta och kan den uppgiftsskyldige

inte ange hur stor del därav som utgör ränta, skall i stället för ränta det sammanlagt utbetalda beloppet redovisas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången vid 1993 års taxering. Vid 1992 års taxering behöver dock uppgift enligt de äldre bestämmelserna lämnas endast om i vad mån räntan är att hänföra till sådan kvittningsskatt ränteintäkt som avses i 3 § 2 mom. andra stycket 1 lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt i dess lydelse intill den 1 januari 1992.

4 Förslag till Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)

Prop. 1991/92:60
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 2 § 4 mom. uppbördslagen (1953:272)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

4 m o m.² Skattereduktion medges skattskyldig för underskott av kapital enligt 3 § 14 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Skattereduktionen uppgår till 30 procent av underskottet. Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig att betala sjömansskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt och har denna nedsatts enligt 12 § 4 mom. samma lag på grund av underskott av kapital skall skattereduktionen dock minskas med det belopp varmed nedsättning har skett.

Skattereduktion sker endast i fråga om statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt, skogsvårdsavgift och statlig fastighetsskatt.

Bestämmelserna om skattereduktion iakttagas vid debitering av slutlig skatt, tillkommande skatt och preliminär B-skatt samt vid fastställande av preliminär A-skatt. Öretal som uppkommer vid beräkning av skattereduktion bortfaller.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för 1992 och slutlig skatt på grund av 1993 års taxering.

Föreslagen lydelse

2 §

4 m o m. Skattereduktion medges skattskyldig för underskott av kapital enligt 3 § 14 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Skattereduktionen uppgår till 30 procent av *den del av* underskottet *som inte överstiger 100 000 kronor och 21 procent av återstoden*. Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig att betala sjömansskatt enligt lagen (1958:295) om sjömansskatt och har denna nedsatts enligt 12 § 4 mom. samma lag på grund av underskott av kapital skall skattereduktionen dock minskas med det belopp varmed nedsättning har skett.

1. Lagen omtryckt 1991:97.

2. Senaste lydelse 1990:1425.

Protokoll vid sammanträde 1991-10-28

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt Hamdahl, justitierådet Hans-Gunnar Solerud, regeringsrådet Anders Swartling.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 24 oktober 1991 har regeringen på hemställan av statsrådet Lundgren beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370), m.m.

Förslagen har inför lagrådet föredragits av departementssekreteraren Peter Kindlund och kammarrättsassessorn Ingrid Melbi.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Förteckning över de remissinstanser som avgett yttrande över finansdepartementets promemoria (Ds 1991:38) Skatteregler för ny bostadsfinansiering m.m.

Prop. 1991/92:60
Bilaga 3

Efter remiss har yttranden över promemorian inkommit från riksskatteverket, boverket, Svea hovrätt, kammarrätten i Sundsvall, bokföringsnämnden, riksbanken, riksrevisionsverket, riksgäldskontoret, statskontoret, finansinspektionen, datainspektionen, Byggentreprenörerna, Finansbolagens Förening, Föreningen Auktoriserade Revisorer FAR (FAR), HSB:s Riksförbund ek för (HSB), Hyresgästernas Riksförbund, Stadshypotekskassan, Landsorganisationen i Sverige (LO), Mäklarsamfundet, Riksförbundet Vi i Småhus, Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB), Svenska Arbetsgivareföreningen, Svenska Bankföreningen, Svenska Kommunförbundet, Svenska Revisorsamfundet, Riksbyggen ek för, Sparbanksgruppen AB, Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag (SABO), Sveriges Bostadsrättsföreningars Centralorganisation (SBC), Sveriges Fastighetsägareförbund, Sveriges Föreningsbank, Sveriges Försäkringsförbund, Sveriges Industriförbund, Sveriges Redovisningskonsulters Förbund, Sveriges Villaägareförbund och Tjänstemännens Centralorganisation (TCO).

Yttrande har också inkommit från Stockholms Handelskammare och Sveriges Trähusfabrikers Riksförbund.

RSV har till sitt yttrande fogat yttranden som inhämtats från skattemyndigheterna i Stockholms, Jönköpings samt Göteborgs och Bohus län. Till riksbankens yttrande har fogats ett särskilt yttrande av de borgerliga ledamöterna i fullmäktige.

Svenska Bankföreningen har förutom eget yttrande åberopat yttrande från näringslivets skattedelegation.

Svenska Arbetsgivareföreningen, Sveriges Försäkringsförbund, Stockholms Handelskammare och Sveriges Industriförbund har åberopat yttrande från näringslivets skattedelegation.

Centralorganisationen SACO/SR, Riksförbundet Vi i Småhus och SBAB har förklarat sig avstå från att yttra sig över förslagen.

I fråga om yttrandena från kommunförbundet och SABO har m-, c- och fp-grupperna i de båda organisationernas styrelser förklarat sig avstå från att avge yttrande med hänvisning till att de inte delar resp. styrelsemajoritetens uppfattning i fråga om det nya räntelånesystemet.

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	
1 Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928:370)	3
2 Lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	15
3 Lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	26
4 Lag om ändring i uppbördslagen (1953:272)	28
5 Lag om ändring i lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	30
6 Lag om ändring i lagen (1958:295) om sjömansskatt	36
7 Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	37
8 Lag om ändring i lagen (1991:1040) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	38
9 Lag om ändring i lagen (1991:588) om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring	41
10 Lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter	42
11 Lag om ändring i lagen (1991:1050) om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter	43
12 Lag om ändring i lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift	44
13 Lag om ändring i lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande	46
14 Lag om ändring i lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv	47
15 Lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	50
16 Lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel	52
17 Lag om ändring i lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader	53
18 Lag om upphävande av lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift	54
19 Lag om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt	55
20 Lag om upphävande av lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall	56
21 Lag om upphävande av lagen (1982:423) om allmän löneavgift	57
22 Lag om upphävande av lagen (1990:1454) om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av juni 1991	58
23 Lag om upphävande av lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992	59

Utdrag ur regeringsprotokoll den 31 oktober 1991	60	Prop. 1991/92:60
1 Inledning	60	
2 Allmänna synpunkter	60	
3 Förmögenhetsskatten	62	
3.1 Allmänt	62	
3.2 Förmögenhetsskattens avveckling	63	
3.3 Slopad förmögenhetsskatt på arbetande kapital	64	
3.4 Begränsningsregeln	65	
3.5 Sambeskattnng av fosterbarn	66	
4 Arvs- och gåvobeskattnngen	67	
5 Kapitalinkomstbeskattnngen	69	
5.1 Sänkt skattesats för hushållssektorns kapitalinkomster	69	
5.2 Sänkt reavinstskatt på aktier m.m.	73	
5.3 Sänkt skattesats för andra privata sparformer	74	
5.4 Slopad ränteavdragsbegränsning	76	
5.5 Beskattnng av delägare i fåmansföretag	79	
5.6 Räntebidrag	82	
6 Företagsbeskattnngen	84	
6.1 Allmänt	84	
6.2 Den allmänna löneavgiften avskaffas	85	
6.3 Sänkt särskild löneskatt	86	
6.4 Slopande av socialavgifter på vinstandelsmedel m.m.	89	
6.5 Slopad skogsvårdsavgift	91	
6.6 Räntefördelning	92	
6.7 Räntebidrag i näringsverksamhet	93	
6.8 Skadeförsäkringsföretag	94	
7 Upprättade lagförslag	100	
8 Specialmotivering	101	
8.1 Kommunalskattelagen (1928:370)	101	
8.2 Lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	103	
8.3 Lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	107	
8.4 Uppbördslagen (1953:272)	107	
8.5 Lagen (1941:416) om arvsskatt och gåvoskatt	108	
8.6 Lagen (1958:295) om sjömansskatt	108	
8.7 Lagen (1962:381) om allmän försäkring	108	
8.8 Lagen (1991:1040) om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring	109	
8.9 Lagen (1991:588) om ändring i lagen (1959:551) om beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring	109	
8.10 Lagen (1981:691) om socialavgifter	109	
8.11 Lagen (1991:1050) om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter	109	

8.12	Lagen (1990:912) om nedsättning av socialavgifter och allmän löneavgift	109	Prop. 1991/92:60
8.13	Lagen (1988:847) om skattelättnader för allemanssparande och ungdomsbosparande	110	
8.14	Lagen (1990:654) om skatteutjämningsreserv	110	
8.15	Lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster	112	
8.16	Lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel	112	
8.17	Lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader	112	
8.18	Lagen (1946:324) om skogsvårdsavgift	113	
8.19	Lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt	114	
8.20	Lagen (1970:172) om begränsning av skatt i vissa fall	114	
8.21	Lagen (1982:423) om allmän löneavgift	114	
8.22	Lagen (1990:1454) om höjning av den allmänna löneavgiften intill utgången av juni 1991	115	
8.23	Lagen (1991:703) om sänkning av den allmänna löneavgiften intill utgången av december 1992	115	
9	Hemställan	116	
10	Beslut	116	
Bilaga 1	De remitterade lagförslagen	117	
Bilaga 2	Lagrådets yttrande	130	
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser	131	